

Atzinums par plānotās 330 kV elektropārvades līnijas Ventspils (LV)–Brocēni (LV)–Varduva/Telši (LT) izbūves un ekspluatācijas sagaidāmo ietekmi uz putniem

Atskaite sniegta: **SIA “Estonian, Latvian & Lithuanian Environment”**

Sagatavoja:

SIA “EU Temporalis”:

Pēteris Daknis (eksperta sertifikāta Nr. 221, darbības termiņš: 17.12.2022.–16.12.2025.)

Mareks Kilups (eksperta sertifikāta Nr. 241, darbības termiņš: 24.07.2024.–23.07.2027.)

Ojārs Demiters (eksperta sertifikāta Nr. 034, darbības termiņš: 28.11.2023.–27.11.2028.)

Helga Gansone (datu analītiķe – kartogrāfe)

Kontakti: tālrunis +371 29207870, e-pasta adrese peteris.daknis@temporalis.lv

2025. gada 30. septembris

Saturs

Atzinuma sniegšanas mērķis	4
Izpētes metodika	5
Teritorijas vispārējs apraksts un īpaši aizsargājamās dabas teritorijas	6
Elektropārvades līnijas ietekme uz putniem	7
Vispārējie pasākumi īpaši aizsargājamo putnu sugu aizsardzībai	15
Īpaši aizsargājamās putnu sugas ar ievērojamu ietekmi no elektropārvades līnijas izbūves un pasākumi šīs ietekmes mazināšanai	16
Ietekme uz īpaši aizsargājamajām dabas teritorijām (Natura 2000) un mikroliegumiem īpaši aizsargājamo putnu sugu aizsardzībai	24
1. tabula. Plānotās darbības vietā un tās apkārtnē esošās īpaši aizsargājamās dabas teritorijas (Natura 2000 teritorijas)	26
2.1. tabula. Ietekmes novērtējuma kritēriji un novērtējums uz putnu sugām Natura 2000 teritorijā "Ventas ieleja"	28
2.2. tabula. Ietekmes novērtējuma kritēriji un novērtējums uz putnu sugām Natura 2000 teritorijā "Sātiņu dīķi"	31
2.3. tabula. Ietekmes novērtējuma kritēriji un novērtējums uz putnu sugām Natura 2000 teritorijā "Platenes purvs"	37
Informācija no dabas aizsardzības plāniem par tiem dabas liegumiem, kuri atrodas paredzētās darbības iespējamās nelabvēlīgas ietekmes attālumā:	38
3. tabula. Plānotās darbības vietā un tās apkārtnē esošie mikroliegumi	42
Alternatīvu izvērtējums	44
Kumulatīvā ietekme	47
Aprēķinu rezultātu kopsavilkums 50 m zonām	48
Aprēķinu rezultātu kopsavilkums 250 m zonām	48
Nepieciešamais monitoringa un papildus izpēte pirms un pēc elektropārvades līnijas nodošanas ekspluatācijā	50
Kopsavilkums	52
PIELIKUMS	53
Kartogrāfiskais pielikums	53
Elektroniskais ĢIS pielikums	53
Elektroniskais ietekmju uz dzīvotnēm datu pielikums	53

5. tabula. Termiņa ierobežojumi noteiktu putnu sugu aizsardzībai _____	54
6. tabula. Nosacījumi elektropārvades līnijas paplašināšanai _____	55
7. tabula. Elektropārvades līnijas pirmsbūvniecības monitoringa programma jaunajām apakšalternatīvām, kam nav tikusi veikta izpēte putnu ligzdošanas sezonā _____	59
8. tabula. Lauka darbu detalizācija elektropārvades līnijas projektā _____	60
1. shēma. Izpētes teritorija, plānotās elektropārvades līnijas izvietojums – A alternatīva __	64
2. shēma. Izpētes teritorija, plānotās elektropārvades līnijas izvietojums – B alternatīva __	65

Atzinumā iekļautās īpaši aizsargājamo putnu sugu ligzdu koordinātas ir konfidenciāla informācija, kuru nedrīkst publiskot.

SIA "Jāņa sēta" karšu pamatņu izmantošana saskaņā ar noslēgto pakalpojumu līgumu Nr. 36/2023.

Atzinumā iekļautās fotogrāfijas uzņemtas veiktās izpētes laikā.

Titullapas foto: Esošās elektropārvades līnijas šķērsojums pāri Nabas ezeriem Ventspils novadā. Ojāra Demitera foto.

Atzinuma sniegšanas mērķis

Izpētes mērķis ir izvērtēt jaunas 330 kV elektropārvades līnijas Ventspils (LV)–Brocēni (LV)–Varduva/Telši (LT) izbūves un ekspluatācijas sagaidāmo ietekmi uz putniem.

Darba uzdevums ietver sekojošus darbus:

- 1.1. Veikt pieejamās informācijas analīzi kamerāli un veikt teritorijas apsekojumus dabā, kur tas nepieciešams un iespējams līguma termiņos;
- 1.2. Atbilstoši IVN programmai Nr. 5-03/1/2025, kuru izsniedza Enerģētikas un vides aģentūra 2025. gada 10. janvārī, izvērtēt iespējamās jaunās elektropārvades līnijas izbūves ietekmes uz putnu sugām (gan būvniecības, gan ekspluatācijas laikā); darbības vietā un paredzētās darbības ietekmes zonā izvērtēt īpaši aizsargājamo putnu sugas un to dzīvotnes; putnu pulcēšanās (piemēram, barošanās un ligzdošanas) vietas un migrācijas koridorus, riestu vietas (ja attiecināms), norādot attālumu līdz to robežai vai to šķērsošanas vietai. Paredzētās darbības ietekme uz putnu sugām vērtējama gan atsevišķi, gan summāri ar citām darbībām paredzētās darbības ietekmes zonā (ja attiecināms);
- 1.3. Sagatavot sertificēta eksperta atzinumu (turpmāk – Atzinums) atbilstoši Ministru kabineta noteikumiem Nr. 925 (30.09.2010) “Sugu un biotopu aizsardzības jomas ekspertu atzinuma saturs un tajā ietvertās minimālās prasības”;
- 1.4. Atzinumā Izpildītājs iekļauj arī ietekmju vērtējumu uz putnu sugām zemāk minētajos dabas liegumos (Natura 2000), atbilstoši Ministru kabineta noteikumiem Nr. 300 (19.04.2011.) “Kārtība, kādā novērtējama ietekme uz Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000)”, izmantojot pieejamo informāciju SDF formās: Dabas liegums “Ventas ieleja”; Dabas liegums “Platenes purvs”; Dabas liegums “Baltezera purvs”; Dabas liegums “Sātiņu dīķi”;
- 1.5. Atzinumā jāiekļauj ietekmju vērtējums arī uz tām ĪADT, kas nav Natura 2000, t.sk. uz jaunveidojamajām ĪADT, izmantojot pieejamo informāciju;
- 1.6. Atzinumā jāiekļauj ietekmes mazinoši pasākumi, ja tādi ir nepieciešami, gan ar paredzēto darbību saistītajā būvniecības, gan ekspluatācijas posmā;
- 1.7. Atzinumā jāiekļauj priekšlikumi monitoringa veikšanai attiecībā uz putnu sugām, ja tādi ir nepieciešami, paredzot veikšanas vietas, metodes, ilgumu un regularitāti.

Teritorijas izpētes gaitā parādījusies nepieciešamība izvērtēt arī ietekmi uz starpsavienojumiem un alternatīvajām elektropārvades līnijas trasēm, kas iespēju robežās ir ticis veikts. Būtiski

pieminēt, ka teritorijas izpētes periods neaptver visu novērojumu sezonu, līdz ar to dati par atsevišķām sugu grupām vai sezonas norisēm (piemēram, agro putnu sugu ligzdošana vai putnu rudens migrācija) nav pilnīgi.

Izpētes metodika

Galvenā izpēte lauku darbu ietvaros ir veikta 250 m buferzonā ap plānoto elektropārvades līniju (500 m buferzonā īpaši aizsargājamajās dabas teritorijās), bet atsevišķi novērojumi izdarīti arī plašākā buferzonā un plānotās elektropārvades līnijas apkārtnē. Analīzei izmantoti vēsturisko novērojumu dati par buferzonu 1,1 km ap plānoto elektrolīniju un jebkuru ar to tieši saistītu aktivitāti (apakšstaciju būve, atmežošanas josla), bet atsevišķām sugām arī tālāk.

Izpētes ietvaros veiktas šādas uzskaites:

- zināmo lielo ligzdu kontrole un jaunu ligzdu meklēšana ligzdošanai piemērota vecuma mežaudzēs, ES nozīmes aizsargājamajos biotopos un potenciālajos biotopos, mikroliegumos un dabas liegumos, tostarp, atsevišķos gadījumos izmantojot ligzdu pārbaudes ar dronu;
- mežaudžu piemērotības novērtēšana īpaši aizsargājamo putnu sugu ligzdošanai;
- lielo planējošo putnu uzskaites;
- vakarlēpju, griežu u.c. naktī vokalizējošo sugu uzskaites.

Veikta plānotās elektropārvades līnijas apsekošana, kā arī apsekotas mežaudzes tās tiešā tuvumā, reģistrējot īpaši aizsargājamās putnu sugas un meklējot lielās ligzdas. Lielās ligzdas apsekotas ne tikai no zemes, bet atsevišķos gadījumos arī fiksējot situāciju ligzdā ar dronu.

Izpēti veikuši sertificēti putnu eksperti Ojārs Demiters, Mareks Kilups un Ģirts Strazdiņš, kā arī pieredzējusi putnu uzskaišu veicēja Elīna Gulbe. Ojārs Demiters ir veicis pārliecinoši lielāko daļu lauka darbu.

Līdztekus lauka apsekošanas datiem izmantota apjomīga informācija no dabas datu pārvaldības sistēmas "Ozols" un portāla Dabasdati.lv par 2023., 2024. un 2025. gadu.

Lauka darbi teritorijā veikti laika posmā no 27.05.2025. līdz 21.08.2025. Būtiski pieminēt, ka teritorijas izpētes periods neaptver visu novērojumu sezonu, līdz ar to dati par atsevišķām sugu grupām vai sezonas norisēm (piemēram, agro putnu sugu ligzdošana vai putnu rudens migrācija) nav pilnīgi. Taču, ņemot vērā projekta raksturu – esošas EPL pārbūvi – projekta uzsākšanas sanāksmē panākta vienošanās ar Dabas aizsardzības pārvaldi par pieļaujamām atkāpēm no lauka darbu veikšanas pilnas sezonas griezumā.

Veiktie lauka darbi apkopoti 8. tabulā. Līdztekus mērķtiecīgi veiktajām uzskaitēm un izpētēm fiksēti arī nejaušie putnu novērojumi apsekojamajā teritorijā.

Veikto lauka apsekojumu maršruti iekļauti telpisko datu veidā pielikumā.

Teritorijas vispārējs apraksts un īpaši aizsargājamās dabas teritorijas

Plānotā AST elektropārvades līnija šķērsos gandrīz visu Kurzemi no Ventspils līdz Lietuvas robežai. Tā atradīsies Ventspils pilsētā, Ventspils, Kuldīgas un Saldus novados.

Ņemot vērā izpētes teritorijas lielo garumu – tā šķērsos daudzveidīgas ainavas gan reljefa, gan zemes lietojuma, hidroloģisko apstākļu, dabas vērtību un cilvēku ietekmes ziņā. No putnu aizsardzības viedokļa būtiskākās teritorijas, ko tā šķērsos, ir vairāki lielāki mežu masīvi, Ventas ieleja, vairāki mitrāji un ūdenstilpes.

Tāpat potenciālā elektropārvades līnija šķērsos vairākas īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, vai atrodas to tuvumā. Plānotā elektropārvades līnija šķērsos dabas liegumu “Ventas ieleja”; robežojas ar dabas liegumu “Sātiņu dīķi” un atrodas vairāku īpaši aizsargājamo dabas teritoriju iespējamās ietekmes zonā: dabas liegumi “Platenes purvs”, “Riežupe” u.c. (skatīt 1. tabulu). Vērts pievērst uzmanību, ka viens no šiem dabas liegumiem ir veidots īpaši putnu aizsardzībai, kā arī tas ir putniem nozīmīgā vieta – dabas liegums “Sātiņu dīķi”¹.

Tāpat teritorijas ietekme pārklājas ar vairākiem putnu aizsardzībai veidotiem mikroliegumiem.

Teritorijas kopskatu un īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, ko tā skar, skatīt kartēs 1–22 (pielikumā).

---

¹<https://www.lob.lv/programmas/vietas/pnv/eiropas-savienibas-nozimes-putniem-nozimigas-vietas-latvija/iekszemes-putniem-nozimigo-vietu-saraksts-un-apraksti/>

Elektropārvades līnijas ietekme uz putniem

Plānoto elektropārvades līniju ir plānots izbūvēt pēc iespējas esošo 110 kV elektropārvades līniju trasēs, un gadījumā, ja tas nav iespējams, atrast pēc iespējas videi draudzīgāko koridoru no tehniski-ekonomiskā viedokļa. Izbūvējot jaunu 330 kV elektropārvades līniju blakus esošajai 110 kV elektropārvades līnijai, tiks rekonstruēta arī esošā 110 kV elektropārvades līnija, izbūvējot kombinētu 110/330 kV elektropārvades līniju. Savukārt, ja līnija tiks būvēta jaunā koridorā, tiks izbūvēta tikai 330 kV elektropārvades līnija. Vietās, kur ir jau esoša elektropārvades līnija, jaunas līnijas izbūve plānota blakus esošajai līnijai vienā vai otrā pusē atkarībā no vairākiem aspektiem, no kuriem viens ir īpaši aizsargājamām putnu sugām pēc iespējas saudzīgāks risinājums. Jaunas elektropārvades līnijas izbūvei būs nepieciešama apauguma novākšana / atmežošana.

Pēc jaunās elektropārvades līnijas izbūves tiks demontēta esošā 110 kV līnija. Plānots uzstādīt jaunus kombinētās 110/330 kV elektropārvades līnijas balstus un vadus. Orientējošais balstu augstums paredzēts 43 m, minimālie vertikālie attālumi no paredzēto gaisvadu EPL zemākā vada līdz autoceļu/ielu (izņemot valsts galvenos autoceļus) brauktuves virsmai ir 7 m 110 kV gaisvadu elektrolīnijas gadījumā un 8,5 m 330 kV gaisvadu elektrolīnijas gadījumā. Vienlaikus norādīts, ka praktiskie attālumi būs vēl lielāki. Pārbūves rezultātā iespējama pārbūvētās elektropārvades līniju ass un balstu novietošanas vietu maiņa. Sagaidāms, ka balsti tiks izvietoti retāk. Elektropārvades līniju tehniskais risinājums un izpildījums tiks precizēts līnijas tehniskā projekta sagatavošanas posmā².

Vērtējot plānotās elektropārvades līnijas iespējamo ietekmi uz īpaši aizsargājamo putnu sugām, ir jāņem vērā, ka lielākajā daļā trases elektropārvades līnija tiek plānota pa jau esošas, zemākas jaudas elektropārvades līnijas (110 kV) trasi līdztekus tai. Protams, sakritība nav pilnīgi precīza, taču jāapzinās, ka ievērojama daļa ietekmes, ko šādas elektropārvades līnijas izbūve var radīt, jau pastāv no esošās elektropārvades līnijas. Ziemeļu daļā pie Ventspils jaunā elektropārvades līnija būs paralēli līdzīgas jaudas (330 kV) elektropārvades līnijai.

Kopumā elektropārvades līnijām ir vairāki ietekmes veidi uz putniem, kurus iespējams sagrupēt trīs grupās:

- ietekme, ko rada elektropārvades līnijas izveide (biotopu iznīcināšana, ainavu fragmentācija ar elektropārvades līniju stigām, traucējums būvniecības laikā),
- traucējuma ietekme elektropārvades līnijas ekspluatācijas laikā (lielākoties tas ir troksnis, kas pieaug, salīdzinot ar esošo, mazākas jaudas, elektropārvades līniju),
- iespējamais sadursmju risks ar elektropārvades līnijas vadiem.

---

² Vides pārraudzības valsts birojs. 2024. Programma Nr. 5-03/1/2025 ietekmes uz vidi novērtējumam jaunas 330 kV elektropārvades līnijas Ventspils (LV)–Brocēni (LV)–Varduva/Telši (LT) izbūve Latvijas teritorijā. Rīga.

Katram no šiem ietekmes veidiem ir savi ietekmes mazināšanas pasākumi, un, protams, katrs no šiem ietekmes veidiem skar citu putnu grupu (vienlaikus, ir īpaši aizsargājamo putnu sugas, uz kurām ietekme ir vairākiem faktoriem).

Teritorijā konstatēta kopumā 51 aizsargājamā putnu suga.

Ir virkne izpētes teritorijā konstatēto īpaši aizsargājamo putnu sugu, uz kurām dažādu iemeslu dēļ potenciālās elektropārvades līnijas ietekme būs nenozīmīga. Tās ir 35 putnu sugas, kuras teritorijā konstatētas lauka darbos vai apstrādājot vēsturiskos datus, bet uz kurām ietekme tiek vērtēta kā nenozīmīga, uzskaitītas sekojošajā sarakstā, minot arī pamatojumu, kādēļ šo putnu sugu aizsardzībai nav nepieciešami īpaši pasākumi.

Šīs 35 putnu sugas (alfabētiskā secībā) ir:

Baltmugurdzenis (*Dendrocopos leucotos*) – meža putnu suga, kuru būtiskāk ietekmēs ligzdošanai piemērotu biotopu iznīcināšana, veicot atmežošanu jaunās elektropārvades līnijas izveidei. Tā kā sugai Latvijā populācijas pārmaiņu ilgtermiņa tendence ir pieaugoša³, un baltmugurdzenim piemēroti biotopi ir sastopami potenciālās elektropārvades līnijas apkārtnē, tad, neveicot atmežošanas darbus baltmugurdzeņa ligzdošanas sezonā, ietekme vērtējama kā nebūtiska.

Brūnā čakste (*Lanius collurio*) – labprāt ligzdo dažāda veida krūmājos, tostarp arī jaunaudzēs un krūmos lauksaimniecības zemēs. Tādējādi šīs sugas ligzdošanai elektrolīnija un tās apkārtnē ir piemērota ligzdošanas vieta, ko apliecina arī esošais novērojumu materiāls. Sugas ligzdošanu negatīvi ietekmēs atmežošana un krūmu izciršana tās ligzdošanas sezonā. Neveicot šos darbus brūnās čakstes ligzdošanas sezonā, elektropārvades līnijas izveides ietekme uz brūno čaksti vērtējama kā nebūtiska.

Dzeltenais tārtiņš (*Pluvialis apricaria*) – Latvijas purvos ligzdojoša suga, kas migrācijas laikā ir regulāri sastopama uz lauksaimniecības zemēm, bieži kopā ar ķīvītēm (*Vanellus vanellus*) veidojot lielus barus ar vairākiem simtiem īpatņu. Pieļaujams, ka dzelteno tārtiņu baru sadursme ar elektrolīnijas vadiem ir iespējama, sevišķi situācijā, ja tos izbiedē kāds plēsīgs putns. Tomēr nav pamata uzskatīt, ka jaunas elektropārvades līnijas izveide līdzās esošajai atstās būtiski lielāku ietekmi par jau esošo uz šīs, lielākoties caurceļojošās, sugas stāvokli.

Gugatnis (*Calidris pugnax*) – lai arī pieejamajā novērojumu materiālā ir ļoti maz gugatņu novērojumu, nebūtu jāšaubās, ka suga migrācijas laikā ir regulāri sastopama mitrainēs un uz lauksaimniecības zemēm. Tomēr nav pamata uzskatīt, ka jaunas elektropārvades līnijas izveide līdzās esošajai atstās vērā ņemamu ietekmi uz šīs caurceļojošās sugas stāvokli.

---

³ Ķerus V., Dekants A., Auniņš A., Mārdega I. 2021. Latvijas ligzdojošo putnu atlanti 1980–2017. Latvijas Ornitoloģijas biedrība, Rīga.

Klinšu ērglis (*Aquila chrysaetos*) – Latvijā reti ligzdojoša plēsīgo putnu suga, kas izpētes teritorijas datos atrodama vienu reizi, ārpus ligzdošanas sezonas, līdz ar to uzskatāms par nejaušu novērojumu, tādējādi šīs sugas aizsardzībai īpaši pasākumi nav aktuāli.

Kuitala (*Vanellus vanellus*) – purvos un retumis lauksaimniecības zemēs ligzdojoša suga, kas sava lielā izmēra dēļ, iespējams, varētu ciest no sadursmēm ar elektropārvades līnijas vadiem. Lai arī datu par šādiem gadījumiem trūkst, var pieņemt, ka pasākumi, kas tiks piemēroti citu lielāka izmēra sugu aizsardzībai (piemēram, baltais stārķis, dzērve), kritiskajās vietās aprīkojot vadus ar marķieriem, palīdzēs arī kuitalas aizsardzībai. Šai sugai specifiskus aizsardzības pasākumus grūti identificēt arī nelielā sugas novērojumu skaita dēļ.

Laukirbe (*Perdix perdix*) – laukirbes dzīvesveids nosaka, ka lielākā iespējamā ietekme uz šo sugu būtu skaņas traucējumam pēc elektropārvades līnijas izveides. Izvērtējot laukirbes ligzdošanai piemērotu biotopu pieejamību elektropārvades līnijai līdzās esošajās teritorijās, var secināt, ka, ja arī pieaugušais trokšņa fons spiestu laukirbes pārcelties, tad lielākoties netālu būs pieejami līdzvērtīgi ligzdošanas apstākļi. Tādējādi jāsecina, ka elektropārvades līnijas izveidei nebūs būtiskas negatīvas ietekmes uz laukirbes stāvokli teritorijā.

Lauku lija (*Circus pygargus*) – teritorijas izpētē konstatēti samērā daudzi lauku lijas novērojumi, tomēr tie, jādomā, nav saistīti ar sugas ligzdošanu, jo tā kā ligzdotāja ir Latvijā tikpat kā izzudusi⁴. Lielākā ietekme uz lauku liju varētu būt sadursmēm ar elektropārvades līniju vadiem, tomēr grūti identificēt vietas, kurās šīs sugas pārlidojumi ir visbiežākie. Daļēji tie pārklājas ar citu sugu koncentrēšanos, tādēļ elektropārvades līniju vadu aprīkošana ar marķieriem, kas ļaus citu grupu putniem tos laikus pamanīt un izvairīties no sadursmes, samazinās arī lielo plēsīgo putnu sadursmju risku.

Lauku piekūns (*Falco tinnunculus*) – samērā lielais lauku piekūna novērojumu skaits izpētes teritorijā liecina, ka suga jau šobrīd labprāt uzturas elektropārvades līnijas tuvumā. Tā kā lauku piekūns spēj labi pielāgoties cilvēka ietekmētai videi (tostarp labprāt ligzdo uz elektropārvades līniju stabiem izvietotos būros), tiek pieņemts, ka uz šo sugu elektropārvades līnijas izbūve negatīvu iespaidu neatstās.

Lielā čakste (*Lanius excubitor*) – purvos un retumis lauksaimniecības zemēs ligzdojoša suga, kas elektropārvades līnijas tuvumā lielākoties sastopama ārpus ligzdošanas sezonas. Tā kā sugas ligzdošana netiek ietekmēta, tad elektropārvades līnijas izbūve uz lielo čaksti negatīvu ietekmi neradīs.

Lielā stērste (*Emberiza calandra*) – lielā stērste ir Latvijā ļoti reti ligzdojoša suga, kurai tomēr ir vairāki novērojumi izpētes teritorijā. Lielās stērstes dzīvesveids nosaka, ka lielākā iespējamā ietekme uz šo sugu būtu skaņas traucējumam pēc elektropārvades līnijas izveides. Izvērtējot

---

⁴ Kerus V., Dekants A., Auniņš A., Mārdega I. 2021. Latvijas ligzdojošo putnu atlanti 1980–2017. Latvijas Ornitoloģijas biedrība, Rīga.

sugas ligzdošanai piemērotu biotopu (lauksaimniecības ainava) pieejamību elektropārvades līnijai līdzās esošajās teritorijās, var secināt, ka, ja arī pieaugušais trokšņa fons spiestu lielās stērstes pārcelties, tad lielākoties netālu būs pieejami līdzvērtīgi ligzdošanas apstākļi. Tādējādi jāsecina, ka elektropārvades līnijas izveidei nebūs būtiskas negatīvas ietekmes uz lielās stērstes stāvokli teritorijā.

Lielais ķīris (*Chroicocephalus ridibundus*) – ūdenstilpēs koloniāli ligzdojoša kaiju suga, kas labprāt barojas arī uz lauksaimniecības zemēm. Vairums šīs sugas novērojumu saistās ar potenciālās elektropārvades līnijas posmu ap Saldu un Sātiņiem. Tiešā veidā ligzdošanas vietas elektropārvades līnijas izbūve neapdraud, un nav pamata uzskatīt, ka tās ietekme uz lielo ķīri varētu būt lielāka nekā jau esošajai elektropārvades līnijai.

Mazais mušķērājs (*Ficedula parva*) – meža putnu suga, kuru būtiskāk ietekmēs ligzdošanai piemērotu biotopu iznīcināšana, veicot atmežošanu jaunās elektropārvades līnijas izveidei. Tā kā sugai Latvijā dinamikas tendence ir stabila ilgtermiņā un pieaug īstermiņā⁵, kā arī mazajam mušķērājam piemēroti biotopi ir sastopami potenciālās elektropārvades līnijas apkārtnē, tad, neveicot atmežošanas darbus mazā mušķērāja ligzdošanas sezonā, ietekme vērtējama kā nebūtiska.

Meža balodis (*Columba oenas*) – mežos ligzdojošs putns, kas labprāt barojas arī lauksaimniecības zemēs, sevišķi migrācijas laikā. Lielākā ietekme uz sugu būtu ligzdošanai piemērotu biotopu iznīcināšana, veicot atmežošanu jaunās elektropārvades līnijas izveidei. Meža balodim piemēroti biotopi ir plaši sastopami potenciālās elektropārvades līnijas apkārtnē (tas labprāt izmanto izcirtumos atstātos ekoloģiskos kokus ar melnās dzilnas dobumiem), līdz ar to, neveicot atmežošanas darbus meža baloža ligzdošanas sezonā, ietekme uz šo sugu vērtējama kā nebūtiska.

Meža zoss (*Anser anser*) – lielajās ūdenstilpēs ligzdojoša suga, uz kuru, domājams, būtiskāko ietekmi varētu atstāt sadursmes ar elektropārvades līnijas vadiem. Meža zoss ir Latvijā ligzdojoša suga, taču daudzkārt lielākā skaitā Latviju caurceļo citu sugu pelēkās zosis (galvenokārt sējas zoss un baltpieres zoss), uz kurām elektropārvades līnijas ietekme būs līdzīga. Attiecīgi jāapsver iespēja kritiskajās vietās aprīkot vadus ar marķieriem, lai novērstu visu sugu zosu sadursmes ar tiem, taču īpaši atšķirīgi pasākumi tieši meža zoss aizsardzībai nav nepieciešami.

Mežirbe (*Bonasa bonasia*) – lai gan mežos uz zemes ligzdojošā mežirbe ir šobrīd viena no apdraudētākajām putnu sugām Latvijā⁶, tomēr jaunās elektropārvades līnijas izbūve, domājams, neatstās būtisku ietekmi uz to. Par to liecina nelielais novērojumu skaits izpētes teritorijā (sevišķi ņemot vērā rūpīgo mežu apsekošanu trases tuvumā), kas liek pieņemt, ka mežirbe jau šobrīd

⁵ Kerus V., Dekants A., Auniņš A., Mārdega I. 2021. Latvijas ligzdojošo putnu atlanti 1980–2017. Latvijas Ornitoloģijas biedrība, Rīga.

⁶ Auniņš A., Mārdega I. 2023. Dienas putnu valsts monitoringa. Gala atskaite par 2023. gadu. Rīga: Latvijas Ornitoloģijas biedrība.

neizvēlas ligzdot tik tuvu meža malai (elektropārvades līnijas trasei) – attiecīgi tās izmantotās dzīvotnes elektropārvades līnijas pārmaiņas skars nenozīmīgi.

Melnā dzilna (*Dryocopus martius*) – meža putnu suga, kuru būtiskāk ietekmēs ligzdošanai piemērotu biotopu iznīcināšana, veicot atmežošanu jaunās elektropārvades līnijas izveidei. Melnajai dzilnai piemēroti biotopi ir plaši sastopami potenciālās elektropārvades līnijas apkārtnē (tā labprāt izmanto izcirtumos atstātos ekoloģiskos kokus), līdz ar to, neveicot atmežošanas darbus melnās dzilnas ligzdošanas sezonā, ietekme uz šo sugu vērtējama kā nebūtiska.

Melnās dzilnas sakalts stumbeņis uz A no EPL pie Ošeniekiem, 09.07.2025., O. Demitera foto.

Melnā klija (*Milvus migrans*) – samērā reti Latvijā ligzdojoša plēsīgo putnu suga, kas izpētes teritorijas datos atrodama vienu reizi, līdz ar to uzskatāma par nejaušu novērojumu, tādējādi šīs sugas aizsardzībai īpaši pasākumi nav aktuāli.

Melnais stārķis (*Ciconia nigra*) – lai gan mežos ligzdojošais melnais stārķis ir šobrīd viena no apdraudētākajām putnu sugām Latvijā⁷, tomēr jaunās elektropārvades līnijas izbūve, domājams, neatstās būtisku ietekmi uz to. Par to liecina neliels novērojumu skaits izpētes teritorijā, kas liek pieņemt, ka melnais stārķis jau šobrīd neizvēlas ligzdot tik tuvu meža malai (elektropārvades līnijas trasei) – attiecīgi tā izmantotās dzīvotnes elektropārvades līnijas pārmaiņas skars nenozīmīgi.

Paipala (*Coturnix coturnix*) – paipalas dzīvesveids nosaka, ka lielākā iespējamā ietekme uz šo sugu būtu skaņas traucējumam pēc elektropārvades līnijas izveides. Izvērtējot paipalas ligzdošanai piemērotu biotopu (lauksaimniecības ainava) pieejamību elektropārvades līnijai līdzās esošajās teritorijās, var secināt, ka, ja arī pieaugušais trokšņa fons spiestu paipalas pārcelties, tad lielākoties netālu būs pieejami līdzvērtīgi ligzdošanas apstākļi. Tādējādi jāsecina, ka elektropārvades līnijas izveidei nebūs būtiskas nozīmes uz paipalas stāvokli teritorijā.

Pelēkā dzilna (*Picus canus*) – meža putnu suga, kuru būtiskāk ietekmēs ligzdošanai piemērotu biotopu iznīcināšana, veicot atmežošanu jaunās elektropārvades līnijas izveidei. Tā kā sugai Latvijā populācijas pārmaiņu ilgtermiņa tendence ir pieaugoša⁸, un pelēkajai dzilnai piemēroti biotopi ir plaši sastopami potenciālās elektropārvades līnijas apkārtnē, līdz ar to, neveicot atmežošanas darbus pelēkās dzilnas ligzdošanas sezonā, ietekme uz šo sugu vērtējama kā nebūtiska.

Pļavu lija (*Circus cyaneus*) – teritorijas izpētē konstatēts samērā daudz pļavu lijas novērojumu, no kuriem daļa varētu būt saistīti ar ligzdošanu, tomēr konkrēti pierādījumi ligzdošanai nav gūti. Lielākā ietekme uz pļavu liju varētu būt sadursmēm ar elektropārvades līniju vadiem, tomēr grūti identificēt vietas, kurās šīs sugas pārlidojumi ir visbiežākie. Daļēji tie pārklājas ar citu sugu koncentrēšanos, tādēļ elektropārvades līniju vadu aprīkošana ar marķieriem, kas ļaus citu grupu putniem tos laikus pamanīt un izvairīties no sadursmes, samazinās arī lielo plēsīgo putnu sadursmju risku.

Pupuķis (*Upupa epops*) – pupuķis ligzdošanai pārsvarā izvēlas cilvēka ietekmētus biotopus, kādu izpētes teritorijā netrūkst, tomēr sugas novērojumu skaits ir neliels, kas liecina, ka šī potenciālās elektropārvades līnijas trase nav nozīmīga ligzdošanas vieta pupuķim. Taču arī pie lielākas sastopamības var pieņemt, ka elektropārvades līnijas izbūves ietekme uz sugas ligzdošanu, ņemot vērā tās dzīvesveidu, nebūtu nozīmīga.

Purva piekūns (*Falco columbarius*) – samērā reti Latvijā ligzdojoša plēsīgo putnu suga, kas izpētes teritorijas datos atrodama vienu reizi, līdz ar to uzskatāma par nejaušu novērojumu, tādējādi šīs sugas aizsardzībai īpaši pasākumi nav aktuāli.

⁷ Kerus V., Dekants A., Auniņš A., Mārdega I. 2021. Latvijas ligzdojošo putnu atlanti 1980–2017. Latvijas Ornitoloģijas biedrība, Rīga.

⁸ Kerus V., Dekants A., Auniņš A., Mārdega I. 2021. Latvijas ligzdojošo putnu atlanti 1980–2017. Latvijas Ornitoloģijas biedrība, Rīga.

Purva tilbīte (*Tringa glareola*) – lai arī pieejamajā novērojumu materiālā ir ļoti maz purva tilbītes novērojumu, nebūtu jāšaubās, ka šī, arī Latvijas purvos ligzdojošā suga, migrācijas laikā ir regulāri sastopama mitrainēs un uz lauksaimniecības zemēm. Tomēr nav pamata uzskatīt, ka jaunas elektropārvades līnijas izveide līdzās esošajai atstās būtiski lielāku ietekmi par jau esošo uz šīs, lielākoties caurceļojošās, sugas stāvokli.

Seivi ķauķis (*Locustella luscinioides*) – niedrājos ligzdojošais Seivi ķauķis ir Latvijā samērā plaši sastopams piemērotos biotopos (tikai niedrāji), bez tam šos biotopus elektropārvades līnijas izbūve ietekmēs minimāli, līdz ar to jāsecina, ka elektropārvades līnijas izveidei nebūs būtiskas nozīmes uz Seivi ķauķa stāvokli teritorijā.

Sila cīrulis (*Lullula arborea*) – ligzdo mežos un mežmalās, un šīs sugas ligzdošanai elektrolīnija un tās apkārtnē ir piemērota ligzdošanas vieta, ko apliecina arī esošais novērojumu materiāls. Sugas ligzdošanu negatīvi ietekmēs atmežošana tās ligzdošanas sezonā. Neveicot šos darbus sila cīruļa ligzdošanas sezonā, ņemot vērā arī sugas plašo sastopamību un tās izvēlēto biotopu (meži, mežmalas, arī jaunaudzis un izcirtumi) pieejamību apkārtnē, elektropārvades līnijas izveides ietekme uz sugu vērtējama kā nebūtiska.

Somzīlīte (*Remiz pendulinus*) – niedrājos ligzdojošā somzīlīte ir Latvijā ir samērā plaši sastopama piemērotos biotopos (niedrāji un krūmainas ūdensmalas), bez tam šos biotopus elektropārvades līnijas izbūve ietekmēs minimāli, līdz ar to jāsecina, ka elektropārvades līnijas izveidei nebūs būtiskas nozīmes uz somzīlītes stāvokli teritorijā.

Svītrainais ķauķis (*Sylvia nisoria*) – labprāt ligzdo dažāda veida krūmājos, tādējādi šīs sugas ligzdošanai elektrolīnija un tās apkārtnē ir piemērota ligzdošanas vieta, ko apliecina arī esošais novērojumu materiāls. Sugas ligzdošanu negatīvi ietekmēs atmežošana un krūmu izciršana tās ligzdošanas sezonā. Neveicot šos darbus svītrainā ķauķa ligzdošanas sezonā, elektropārvades līnijas izveides ietekme uz sugu vērtējama kā nebūtiska.

Tītiņš (*Jynx torquilla*) – dzeņu suga, kas sastopama gan mežos, gan kultūrainavā, bet elektropārvades līnijas izbūve to var ietekmēt ar ligzdošanai piemērotu biotopu iznīcināšanu, veicot atmežošana jaunās elektropārvades līnijas izveidei. Tā kā sugai Latvijā populācijas pārmaiņu ilgtermiņa tendence ir pieaugoša⁹, un tītiņam piemēroti biotopi ir plaši sastopami potenciālās elektropārvades līnijas apkārtnē, neveicot atmežošanas darbus tītiņa ligzdošanas sezonā, ietekme uz šo sugu vērtējama kā nebūtiska.

Upes zīriņš (*Sterna hirundo*) – dažādās ūdenstilpēs ligzdojoša kaiju suga, kuras populācijas stāvokli izpētes teritorijā elektropārvades līnijas izbūve neapdraud, nav pamata uzskatīt, ka tās ietekme uz upes zīriņu varētu būt lielāka nekā jau esošajai elektropārvades līnijai.

---

⁹ Ķerus V., Dekants A., Auniņš A., Mārdega I. 2021. Latvijas ligzdojošo putnu atlanti 1980–2017. Latvijas Ornitoloģijas biedrība, Rīga.

Ūdensstrazds (*Cinclus cinclus*) – Latvijā ļoti reti ligzdojošā, bet pie ūdeņiem regulāri ziemojošā ūdensstrazda dzīvesveids nosaka, ka uz šīs sugas populācijas stāvokli elektropārvades līnijas izbūvei nebūs vērā ņemamas ietekmes.

Vakarlēpis (*Caprimulgus europaeus*) – ligzdo mežos un barojas izcirtumos un mežmalās, tādēļ šīs sugas ligzdošanai elektrolinija un tās apkārtnē ir piemērota ligzdošanas vieta, ko apliecina arī liels konstatēto novērojumu skaits. Sugas ligzdošanu negatīvi ietekmēs atmežošana tās ligzdošanas sezonā. Neveicot šos darbus vakarlēpja ligzdošanas sezonā, ņemot vērā arī sugas plašo sastopamību un tās izvēlēto biotopu (sausī meži, arī jaunaudzis un izcirtumi) pieejamību apkārtnē, elektropārvades līnijas izveides ietekme uz sugu vērtējama kā nebūtiska.

Vidējais dzenis (*Dendrocoptes medius*) – dzeņu suga, kas sastopama gan mežos, gan kultūrainavā, bet elektropārvades līnijas izbūve to var ietekmēt ar ligzdošanai piemērotu biotopu iznīcināšanu, veicot atmežošanu jaunās elektropārvades līnijas izveidei. Tā kā sugai Latvijā populācijas pārmaiņu ilgtermiņa tendence ir pieaugoša¹⁰, un vidējam dzenim piemēroti biotopi ir plaši sastopami potenciālās elektropārvades līnijas apkārtnē, neveicot atmežošanas darbus vidējā dzeņa ligzdošanas sezonā, ietekme uz šo sugu vērtējama kā nebūtiska.

Zivju dzenītis (*Alcedo atthis*) – ar ūdeņiem cieši saistītā zivju dzenīša dzīvesveids nosaka, ka uz šīs sugas ligzdošanu elektropārvades līnijas izbūvei nebūs vērā ņemamas ietekmes.

Ir vairāki kopējie nosacījumi, kas jāņem vērā, būvējot elektropārvades līniju, lai nepasliktinātu gan šo, gan citu putnu sugu stāvokli teritorijā, un tie ir apkopotī nākošajā atskaites sadaļā.

---

¹⁰ Kerus V., Dekants A., Auniņš A., Mārdega I. 2021. *Latvijas ligzdojošo putnu atlanti 1980–2017. Latvijas Ornitoloģijas biedrība, Rīga.*

Vispārējie pasākumi īpaši aizsargājamo putnu sugu aizsardzībai

Lai nodrošinātu īpaši aizsargājamo putnu sugu aizsardzību, tostarp arī iepriekšējā sadaļā uzskaitīto 35 sugu, uz kurām elektropārvades līnijas izveidei kopumā nebūs īpaši būtiska ietekme, aizsardzību, ir jāievēro sekojoši nosacījumi:

- elektropārvades līnijas izvietojumu plānot tā, lai netiktu veikta atmežošana kartēs 1–22 (pielikumā) norādītajās vietās, kas apzīmētas ar Nr. 1–24;
- elektropārvades līnijas izveidei nepieciešamo atmežošanu veikt tikai ārpus putnu ligzdošanas sezonas (1. marts–31. jūlijs);
- iespēju robežās arī citus darbus, kas saistīti ar iespējamu meža putnu traucējumu ligzdošanas laikā – kā būvniecība elektropārvades līnijas posmos, kuri šķērso vai robežojas ar mežu, vai kravu pārvietošana pa meža ceļiem – veikt ārpus putnu ligzdošanas, sevišķi tās sākuma daļā, kad putni ir jutīgāki pret traucējumu (1. marts–31. maijs);
- elektropārvades līnijas izveidi virs ūdeņiem (upēm, ezeriem un citiem nozīmīgiem mitrājiem) veikt tikai ārpus aktīvā putnu ligzdošanas laika (1. aprīlis–31. jūlijs), ietverot arī buferjoslas 200 m joslā ap šādiem ūdeņiem (to izvietojumu skatīt kartēs 1–22 (pielikumā));
- lai samazinātu putnu sadursmju ar vadiem risku, kartēs norādītajos posmos vadi aprīkojami ar marķieriem, padarot vadus labāk pamanāmus (skatīt kartēs 1–22 posmus Nr. 25);
- lai nodrošinātu īpaši aizsargājamo putnu sugu situācijas izmaiņu novērtējumu un nepieciešamības gadījumā piemērotu pasākumus tām labvēlīgas situācijas saglabāšanai, rekomendējams pēc EPL izbūvēšanas plānot monitoringa pasākumus. Sīkāk par nepieciešamo papildus izpēti un monitoringa pasākumiem skatīt atzinuma sadaļā "*Nepieciešamais monitorings pirms un pēc elektropārvades līnijas nodošanas ekspluatācijā*";
- **vadu aprīkošana ar marķieriem.** Lai samazinātu putnu sadursmju ar vadiem risku, kartēs norādītajos posmos vadi aprīkojami ar marķieriem, padarot vadus labāk pamanāmus (skatīt kartēs posmus Nr. 25)¹¹.

Marķēšanai izmantojami speciāli – putnu brīdināšanas nolūkam izgatavoti – marķieri. Tie izvietojami saskaņā ar ražotāja instrukcijām.

Izmantojamie marķieri un to izvietošanas principi jāsaprot ar sertificētu putnu ekspertu.

---

¹¹ Prinsen, H.A.M., G.C. Boere, N. Pires & J.J. Smallie (Compilers), 2011. Review of the conflict between migratory birds and electricity power grids in the African-Eurasian region. CMS Technical Series No. XX, AEW Technical Series No. XX Bonn, Germany

Īpaši aizsargājamās putnu sugas ar ievērojamu ietekmi no elektropārvades līnijas izbūves un pasākumi šīs ietekmes mazināšanai

Izvērtējot plānotās elektrolīnijas ietekmi uz īpaši aizsargājamajām putnu sugām, ir izdalītas 16 sugas, kuru aizsardzībai nepieciešami īpaši pasākumi, papildus iepriekš apskatītajiem vispārējiem aizsardzības pasākumiem. Šīs sugas ir vai nu tādas, uz kuru pastāvēšanai labvēlīga statusa saglabāšanu elektropārvades līnijas izbūvei var būt būtiska ietekme, vai arī kopumā Latvijā sevišķi apdraudētas sugas, kuru aizsardzības pasākumi izvērtēti īpaši.

Šīs 16 putnu sugas (alfabētiskā secībā) ir:

Apodziņš (*Aegolius funereus*) – pūču suga, kuras populācijas pārmaiņu ilgtermiņa tendence samazinās, bet īstermiņā sugas populācijas tendence ir neskaidra¹². Par nozīmīgāko faktoru, kas veicinājis sugas samazināšanos ilgtermiņā, atzīta mežizstrāde¹³. Ņemot vērā sugas apdraudētību, ir ieteicams līdztekus vispārējiem putnu aizsardzības pasākumiem (atmežošana ārpus ligzdošanas sezonas) ievērot arī specifiski šī sugas populācijas labklājīgam stāvoklim vēlamu papildus pasākumu – ar elektropārvades līnijas būvniecību saistītās aktivitātes (arī kravu pārvietošanu pa meža ceļiem) veikt ārpus putnu ligzdošanas sezonas (15. marts–30. jūnijs), šo ierobežojumu attiecinot uz visām apodziņa aizsardzībai prioritārajām vietām saskaņā ar pūču aizsardzības plānu¹⁴. Apodziņa aizsardzībai nepieciešamo pasākumu izvietojumu skatīt kartēs 1–22 (pielikumā).

Baltais gārnis (*Ardea alba*) – ar ūdeņiem cieši saistīta putnu suga, kuras skaits Latvijā pēdējās desmitgadēs ir strauji pieaudzis¹⁵. Tiek uzskatīts, ka balto gārņu iespēja sadursmēm ar elektropārvades līnijām ir samērā augsta, tādēļ vietās, kur elektropārvades līnija šķērso šīs sugas barošanās vietas (piemēram, Venta vai Nabas ezeri) elektropārvades līnijas vadus būtu nepieciešams aprīkot ar marķieriem, kas ļauj putniem tos laikus pamanīt un izvairīties no sadursmes. Baltā gārņa aizsardzībai nepieciešamo pasākumu izvietojumu skatīt kartēs 1–22 (pielikumā).

Baltais stārķis (*Ciconia ciconia*) – Latvijas kultūrainavā ļoti bieži ligzdojošais baltais stārķis ir viena no sugām, ko apdraud tiešu sadursmju risks ar elektropārvades līnijas vadiem. Lai samazinātu putnu iespējamo mirstību sadursmēs, kritiskākajās vietās ieteicams aprīkot vadus ar marķieriem, kas ļauj putniem tos laikus pamanīt un izvairīties no sadursmes. Ņemot vērā baltā stārķa biežo sastopamību, vēlams to veikt vismaz baltajam stārķim pašās būtiskākajās elektropārvades līnijas

¹² Ķerus V., Dekants A., Auniņš A., Mārdega I. 2021. Latvijas ligzdojošo putnu atlanti 1980–2017. Latvijas Ornitoloģijas biedrība, Rīga.

¹³ Avotiņš jun. A. 2019. Apodziņa *Glaucidium passerinum*, bikšainā apoga *Aegolius funereus*, meža pūces *Strix aluco*, urālpūces *Strix uralensis*, ausainās pūces *Asio otus* un ūpja *Bubo bubo* aizsardzības plāns. Latvijas Ornitoloģijas biedrība, Rīga.

¹⁴ Avotiņš jun. A. 2019. Apodziņa *Glaucidium passerinum*, bikšainā apoga *Aegolius funereus*, meža pūces *Strix aluco*, urālpūces *Strix uralensis*, ausainās pūces *Asio otus* un ūpja *Bubo bubo* aizsardzības plāns. Latvijas Ornitoloģijas biedrība, Rīga.

¹⁵ Ķerus V., Dekants A., Auniņš A., Mārdega I. 2021. Latvijas ligzdojošo putnu atlanti 1980–2017. Latvijas Ornitoloģijas biedrība, Rīga.

daļās ar lielāko ligzdu blīvumu. Baltā stārķa aizsardzībai nepieciešamo pasākumu izvietojumu skatīt kartēs 1–22 (pielikumā).

Dzērve (*Grus grus*) – līdzīgi stārķim arī dzērve ir bieži sastopama suga, kuras skaits pieaug gan ilgtermiņā, gan īstermiņā¹⁶, pateicoties spējai pielāgoties jaunām ligzdošanas nišām, sugas populācijas tendencēm visā Eiropā un labākiem barošanās apstākļiem tās ziemošanas vietās. Tomēr dzērve ir īpaši aizsargājama putnu suga, ko apdraud tiešu sadursmju risks ar elektropārvades līnijas vadiem. Jāņem vērā, ka šos pārlidojumus dzērves veic vien dažu desmitu metru augstumā, kas nozīmē, ka to pārlidojumu augstums pārklājas ar vadu augstumu elektropārvades līnijā. Lai samazinātu putnu iespējamo mirstību sadursmēs, kritiskākajās vietās ieteicams aprīkot vadus ar marķieriem, kas ļauj putniem tos laikus pamanīt un izvairīties no sadursmes. Ņemot vērā dzērvju biežo sastopamību, vēlams to veikt vismaz tajās vietās, kur pavasara un rudens migrāciju laikā koncentrējas un pārvietojas starp nakšņošanas un barošanās vietām ievērojami dzērvju bari. Dzērves aizsardzībai nepieciešamo pasākumu izvietojumu skatīt kartēs 1–22 (pielikumā).

Grieze (*Crex crex*) – griezies dzīvesveids nosaka, ka lielākā iespējamā ietekme uz šo sugu būtu skaņas traucējumam pēc elektropārvades līnijas izveides. Izvērtējot griežu ligzdošanai piemērotu biotopu pieejamību elektropārvades līnijai līdzās esošajās teritorijās, var secināt, ka, ja arī pieaugušais trokšņa fons spiestu tās pārcelties, tad lielākoties netālu būs pieejami līdzvērtīgi ligzdošanas apstākļi. Tādējādi jāsecina, ka elektropārvades līnijas izveidei nebūs būtiskas nozīmes uz griezies stāvokli teritorijā. Tomēr, ņemot vērā griezies apdraudētību (pēc Latvijas ligzdojošo putnu monitoringa datiem griezies ir būtiska skaita samazinājuma tendence, līdz ar to griezies aizsardzības stāvoklis Latvijā uzskatāms par nelabvēlīgu¹⁷), būtu jāņem vērā arī traucējuma faktors, kas rastos, veicot elektropārvades līnijas būvniecības darbus šai sugai piemērotajos zālajos tās ligzdošanas laikā. Aizsargājamās vietas telpiski noteiktas, vadoties pēc modelētās dzīvotņu piemērotības. Izvērtējot ietekmi, izdalīti atsevišķi elektropārvades līnijas būvniecības iecirkņi ar augstu griežu sastopamības potenciālu, kuros tiek rekomendēts neveikt elektropārvades līnijas būvniecības darbus zālāju biotopos griezies ligzdošanai būtiskajā sezonā (1. maijs–31. jūlijs). Griezies aizsardzībai nepieciešamo pasākumu izvietojumu skatīt kartēs 1–22 (pielikumā).

Jūras ērglis (*Haliaeetus albicilla*) – visas aizsargājamo plēsīgo putnu sugas pieskaitāmas grupai, uz kuru elektropārvades līnijas izbūve varētu atstāt lielāku negatīvo ietekmi. Jūras ērgļa ligzdošana elektropārvades līnijas tiešā tuvumā šobrīd nav konstatēta, līdz ar to apdraudējums no traucējuma nav konstatējams. Lielie plēsīgie putni var ciest arī no sadursmēm ar elektropārvades līniju vadiem, tomēr grūti identificēt vietas, kurās to pārlidojumi ir visbiežākie. Daļēji tās pārklājas ar citu sugu, kas bieži ir to barības objekti, koncentrēšanos, tādēļ

¹⁶ Kerus V., Dekants A., Auniņš A., Mārdega I. 2021. Latvijas ligzdojošo putnu atlanti 1980–2017. Latvijas Ornitoloģijas biedrība, Rīga.

¹⁷ Auniņš A., Mārdega I. 2023. Dienas putnu valsts monitorings. Gala atskaite par 2023. gadu. Rīga: Latvijas Ornitoloģijas biedrība.

elektropārvades līniju vadu aprīkošana ar marķieriem, kas ļaus citu grupu putniem tos laikus pamanīt un izvairīties no sadursmes, samazinās arī lielo plēsīgo putnu sadursmju risku.

Ķīķis (*Pernis apivorus*) – visas aizsargājamās plēsīgo putnu sugas pieskaitāmas grupai, uz kuru elektropārvades līnijas izbūve varētu atstāt lielāku negatīvo ietekmi. Ķīķa ligzdošana elektropārvades līnijas tiešā tuvumā šobrīd nav konstatēta, līdz ar to apdraudējums no traucējuma nav konstatējams. Lielie plēsīgie putni var ciest arī no sadursmēm ar elektropārvades līniju vadiem, tomēr grūti identificēt vietas, kurās to pārlidojumi ir visbiežākie. Daļēji tās pārklājas ar citu sugu, kas bieži ir to barības objekti, koncentrēšanos, tādēļ elektropārvades līniju vadu aprīkošana ar marķieriem, kas ļaus citu grupu putniem tos laikus pamanīt un izvairīties no sadursmes, samazinās arī lielo plēsīgo putnu sadursmju risku.

Lielā gaura (*Mergus merganser*) – ūdensputns, kas ligzdo koku dobumos, galvenokārt gar lielajām upēm. Šīs sugas ligzdošanai piemērota ir arī Venta, ko apliecina arī pieejamie dati. Lai novērstu šīs īpaši aizsargājamās putnu sugas sadursmes ar vadiem, būtu lietderīgi tajās vietās, kur elektropārvades līnija šķērso Ventu, vadus aprīkot ar marķieriem, kas ļauj putniem tos laikus pamanīt un izvairīties no sadursmes. Lielās gauras aizsardzībai nepieciešamo pasākumu izvietojumu skatīt kartēs 1–22 (pielikumā).

Lielais dumpis (*Botaurus stellaris*) – niedrājos ligzdojoša putnu suga, kuras populācijas ilgtermiņa tendence ir pieaugoša¹⁸. Lai gan dumpji lielākoties uzturas niedrājos, izlidojumos to sadursmes ar elektropārvades līnijām ir iespējamās, tādēļ vietās, kur elektropārvades līnija šķērso šīs sugas ligzdošanas vietas vai atrodas netālu no tām (piemēram, Nabas ezeri) elektropārvades līnijas vadus būtu nepieciešams aprīkot ar marķieriem, kas ļauj putniem tos laikus pamanīt un izvairīties no sadursmes. Lielā dumpja aizsardzībai nepieciešamo pasākumu izvietojumu skatīt kartēs 1–22 (pielikumā).

Mazais ērglis (*Clanga pomarina*) – visas aizsargājamās plēsīgo putnu sugas pieskaitāmas grupai, uz kuru elektropārvades līnijas izbūve varētu atstāt lielāku negatīvo ietekmi. Būtiskākā ietekme ir ligzdošanai piemērotu biotopu zudums (tas attiecināms arī uz ligzdu tuvāko apkārtni, jo tieši atmežošanai paredzētajā joslā ligzdas nav konstatētas), kā arī traucējumi ligzdošanas periodā. Tādēļ nepieciešams ierobežot gan atmežošanas, gan elektropārvades līnijas būvniecības darbus (ieskaitot kravu pārvietošanu pa meža ceļiem) attiecīgo sugu ligzdošanas periodā (1. aprīlis–15. augusts). Pašsaprotami, ka tas nav pieļaujams plēsīgo putnu sugu mikroliegumos un to buferzonās, tāpat arī piemērojamas riska zonas ap zināmajām plēsīgo putnu ligzdām ārpus mikroliegumiem – mazajam ērglim tāda nosakāma 500 m rādiusā. Lielo plēsīgo putnu mikroliegumu un ligzdu izvietojums ietekmē arī putnu eksperta atzinumā sniegtos priekšlikumus par elektropārvades līnijas trases konfigurāciju – iepriekš zināmo un divu apsekošanas laikā konstatēto ligzdu tuvumā elektropārvades līnijas paplašināšana veicama uz pretējo pusi. Lielie

¹⁸ Kerus V., Dekants A., Auniņš A., Mārdega I. 2021. Latvijas ligzdojošo putnu atlanti 1980–2017. Latvijas Ornitoloģijas biedrība, Rīga.

plēsīgie putni var ciest arī sadursmēs ar elektropārvades līniju vadiem, tomēr grūti identificēt vietas, kurās to pārlidojumi ir visbiežākie. Daļēji tās pārklājas ar citu sugu, kas bieži ir to barības objekti, koncentrēšanos, tādēļ elektropārvades līniju vadu aprīkošana ar marķieriem, kas ļaus citu grupu putniem tos laikus pamanīt un izvairīties no sadursmes, samazinās arī lielo plēsīgo putnu sadursmju risku. Mazā ērgļa aizsardzībai nepieciešamo pasākumu izvietojumu skatīt kartēs 1–22 (pielikumā).

Mazā ērgļa ligzda EPL posmā Ventspils-Piltene, 12.08.2025., O. Demitera foto.

Niedru lija (*Circus aeruginosus*) – niedrājos ligzdojoša plēsīgo putnus suga, kura apdzīvo samērā plašu teritoriju un barības meklēšanas nolūkā mēdz lidot līdz 6 km, retumis 8–12 km vai vairāk tālu no ligzdas. Šie barošanās lidojumi pārsvarā ir tuvu zemes virsmai, tādēļ sadursmju risks ir salīdzinoši zemāks nekā vairākām citām lielo planējošo putnu sugām. Jebkurā gadījumā elektropārvades līniju vadu aprīkošana ar marķieriem, kas ļaus citu grupu putniem tos laikus pamanīt un izvairīties no sadursmes, samazinās arī lielo plēsīgo putnu sadursmju risku.

Peļu klijāns (*Buteo buteo*) un nenoteiktiem plēsīgajiem putniem piederošas lielās ligzdas – lai arī peļu klijāns nav īpaši aizsargājamā suga, taču, ņemot vērā tā populācijas negatīvo attīstību¹⁹, kā

¹⁹ Kerus V., Dekants A., Auniņš A., Mārdega I. 2021. Latvijas ligzdojošo putnu atlanti 1980–2017. Latvijas Ornitoloģijas biedrība, Rīga.

arī to, ka plēsīgo putnu sugas mēdz ligzdot arī citu sugu veidotās ligzdās, arī šajās ligzdās nākotnē iespējama īpaši aizsargājamo sugu ligzdošana. Tādēļ īpaša uzmanība teritorijas izpētē veltīta arī šīm ligzdām. Tāpat kā citu lielo plēsīgo putnu ligzdām, arī peļu klijana ligzdām un nenoteiktu plēsīgo putnu ligzdām ir piemērojamas riska zonas ap zināmajām ligzdām ārpus mikroliegumiem – 500 m rādiusā. Šajā zonā nepieciešams ierobežot gan atmežošanas, gan elektropārvades līnijas būvniecības darbus (ieskaitot kravu pārvietošanu pa meža ceļiem) īpaši aizsargājamo putnu sugu ligzdošanas periodā (1. marts–31. jūlijs). Lielo plēsīgo putnu mikroliegumu un ligzdu izvietojums ietekmē arī putnu eksperta atzinumā sniegtos priekšlikumus par elektropārvades līnijas trases konfigurāciju.

Peļu klijana ligzda EPL posmā Kuldīga–Brocēni, 09.07.2025., Ojāra Demitera foto.

Sarkanā klija (*Milvus milvus*) – visas aizsargājamās plēsīgo putnu sugas pieskaitāmas grupai, uz kuru elektropārvades līnijas izbūve varētu atstāt lielāku negatīvo ietekmi. Būtiskākā ietekme ir ligzdošanai piemērotu biotopu zudums (tas attiecināms arī uz ligzdu tuvāko apkārtni, jo tieši atmežošanai paredzētajā joslā ligzdas nav konstatētas), kā arī traucējumam ligzdošanas periodā. Tādēļ nepieciešams ierobežot gan atmežošanas, gan elektropārvades līnijas būvniecības darbus

(ieskaitot kravu pārvietošanu pa meža ceļiem) attiecīgo sugu ligzdošanas periodā (1. marts–31. jūlijs). Pašsaprotami, ka tas nav pieļaujams plēsīgo putnu sugu mikroliegumos un to buferzonās, tāpat arī piemērojamas riska zonas ap zināmajām plēsīgo putnu ligzdām ārpus mikroliegumiem – 500 m rādiusā tāda nosakāma sarkanajai klijai. Lielo plēsīgo putnu mikroliegumu un ligzdu izvietojums ietekmē arī putnu eksperta atzinumā sniegtos priekšlikumus par elektropārvades līnijas trases konfigurāciju – zināmās sarkanās klijas ligzdas tuvumā elektropārvades līnijas paplašināšana veicama uz pretējo pusi. Lielie plēsīgie putni var ciest arī no sadursmēm ar elektropārvades līniju vadiem, tomēr grūti identificēt vietas, kurās to pārlidojumi ir visbiežākie. Daļēji tās pārklājas ar citu sugu, kas bieži ir to barības objekti, koncentrēšanos, tādēļ elektropārvades līniju vadu aprīkošana ar marķieriem, kas ļaus citu grupu putniem tos laikus pamanīt un izvairīties no sadursmes, samazinās arī lielo plēsīgo putnu sadursmju risku. Sarkanās klijas aizsardzībai nepieciešamo pasākumu izvietojumu skatīt kartēs 1–22 (pielikumā).

Sarkanās klijas ligzda EPL posmā Ventspils–Piltene, 19.07.2025., Ojāra Demitera foto.

Vistu vanags (*Accipiter gentilis*) – visas aizsargājamās plēsīgo putnu sugas pieskaitāmas grupai, kurai varētu būt lielāka ietekme no elektropārvades līnijas izbūves. Būtiskākā ietekme ir ligzdošanai piemērotu biotopu zudums (tas attiecināms arī uz ligzdu tuvāko apkārtni, jo tieši atmežošanai paredzētajā joslā ligzdas nav konstatētas), kā arī traucējumam ligzdošanas periodā.

Tādēļ nepieciešams ierobežot gan atmežošanas, gan elektropārvades līnijas būvniecības darbus (ieskaitot kravu pārvietošanu pa meža ceļiem) attiecīgo sugu ligzdošanas periodā (1. marts–31. jūlijs). Pašsaprotami, ka tas nav pieļaujams plēsīgo putnu sugu mikroliegumos un to buferzonās, tāpat arī piemērojamas riska zonas ap zināmajām plēsīgo putnu ligzdām ārpus mikroliegumiem – 500 m rādiusā tāda nosakāma vistu vanagam. Lielo plēsīgo putnu mikroliegumu un ligzdu izvietojums ietekmē arī putnu eksperta atzinumā sniegtos priekšlikumus par elektropārvades līnijas trases konfigurāciju. Lielie plēsīgie putni var ciest arī no sadursmēm ar elektropārvades līniju vadiem, tomēr grūti identificēt vietas, kurās to pārlidojumi ir visbiežākie. Daļēji tās pārklājas ar citu sugu, kas bieži ir to barības objekti, koncentrēšanos, tādēļ elektropārvades līniju vadu aprīkošana ar marķieriem, kas ļaus citu grupu putniem tos laikus pamanīt un izvairīties no sadursmes, samazinās arī lielo plēsīgo putnu sadursmju risku. Vistu vanaga aizsardzībai nepieciešamo pasākumu izvietojumu skatīt kartēs 1–22 (pielikumā).

Ziemeļu gulbis (*Cygnus cygnus*) – ziemeļu gulbis ir kļuvis par aizvien biežāk sastopamu sugu Latvijā, bet jo sevišķi Kurzemē. Sugas populācijas pārmaiņu tendence ir pieaugoša gan ilgtermiņā, gan īstermiņā²⁰, un tās cēloņus saista ar sugas tendencēm visā Eiropā un labākiem barošanās apstākļiem tās ziemošanas vietās. Gulbji pieskaitāmi tai sugu grupai, ko apdraud sadursmes ar elektropārvades līnijas vadiem, tādēļ arī to aizsardzībai būtu nepieciešams vadus aprīkot ar marķieriem, kas ļauj putniem tos laikus pamanīt un izvairīties no sadursmes. Tā kā gulbju ligzdošanai piemēroti biotopi (faktiski jebkura ūdenstilpe, līdz pat nelieliem bebru uzpludinājumiem) ir sastopami visā teritorijā, tad grūti identificēt šīs sugas ligzdošanas vietas, kurām īpaši pievērst uzmanību. Tomēr visaugstākais potenciālais risks ir vietās, kur šī suga lielākā skaitā uzturas migrācijas laikā, kā arī pārziemojot Latvijā (tendences rāda, ka ziemotāju skaits pieaug), tādēļ būtiskākais būtu ar marķieriem aprīkot elektropārvades līnijas tajās vietās (lauksaimniecības zemēs), kur ziemeļu gulbji lielākā skaitā koncentrējas ārpus ligzdošanas laika, un veic lokālus pārlidojumus, kā piemēram, Kamārces pļavas vai Sātiņu dabas lieguma apkārtnē. Ziemeļu gulbja aizsardzībai nepieciešamo pasākumu izvietojumu skatīt kartēs 1–22 (pielikumā).

Zivjērglis (*Pandion haliaetus*) – visas aizsargājamo plēsīgo putnu sugas pieskaitāmas grupai, kurai varētu būt lielāka ietekme no elektropārvades līnijas izbūves. Būtiskākā ietekme ir ligzdošanai piemērotu biotopu zudums (tas attiecināms arī uz ligzdu tuvāko apkārtni, jo tieši atmežošanai paredzētajā joslā ligzdas nav konstatētas), kā arī traucējumam ligzdošanas periodā. Tādēļ nepieciešams ierobežot gan atmežošanas, gan elektropārvades līnijas būvniecības darbus (ieskaitot kravu pārvietošanu pa meža ceļiem) attiecīgo sugu ligzdošanas periodā (1. aprīlis–15. augusts). Pašsaprotami, ka tas nav pieļaujams plēsīgo putnu sugu mikroliegumos un to buferzonās, tāpat arī piemērojamas riska zonas ap zināmajām plēsīgo putnu ligzdām ārpus mikroliegumiem – 500 m rādiusā tāda nosakāma zivjērglim. Lielo plēsīgo putnu mikroliegumu un

---

²⁰ Kerus V., Dekants A., Auniņš A., Mārdega I. 2021. Latvijas ligzdojošo putnu atlanti 1980–2017. Latvijas Ornitoloģijas biedrība, Rīga.

ligzdu izvietojums ietekmē arī putnu eksperta atzinumā sniegtos priekšlikumus par elektropārvades līnijas trases konfigurāciju. Lielie plēsīgie putni var ciest arī sadursmēs ar elektropārvades līniju vadiem, tomēr grūti identificēt vietas, kurās to pārlidojumi ir visbiežākie. Daļēji tās pārklājas ar citu sugu, kas bieži ir to barības objekti, koncentrēšanos, tādēļ elektropārvades līniju vadu aprīkošana ar marķieriem, kas ļaus citu grupu putniem tos laikus pamanīt un izvairīties no sadursmes, samazinās arī lielo plēsīgo putnu sadursmju risku. Zivjērgļa aizsardzībai nepieciešamo pasākumu izvietojumu skatīt kartēs 1–22 (pielikumā).

Balstoties uz šīm sugām labvēlīgu apstākļu nodrošināšanas nepieciešamību, ir veikta detaļa topošās elektropārvades līnijas trases apsekošana, lemjot par trases būvniecības rekomendēšanu vienā vai otrā pusē jau pastāvošajai līnijai.

Visu sugu novērojumi, kuru aizsardzībai nepieciešami īpaši pasākumi, papildus iepriekš apskatītajiem vispārējiem aizsardzības pasākumiem, kā arī paši to aizsardzībai nepieciešamie pasākumi un priekšlikumi par elektropārvades līnijas trases būvniecības rekomendēšanu vienā vai otrā pusē jau pastāvošajai līnijai attēloti kartēs 1–22 (pielikumā).

Putnu eksperti, vērtējot būvniecības rekomendēšanu vienā vai otrā pusē jau pastāvošajai līnijai, vadījušies pēc sekojošas argumentācijas: sagatavošanas darbu laikā meža zemēs tiks veikta koku ciršana, paplašinot elektropārvades līnijas trasi būvprojektā paredzētajā platumā. Elektropārvades līnijas trases paplašināšanas rezultātā mežā ligzdojošo putnu sugām piemērotas dzīvotnes tiks samazinātas. Lai šī nelabvēlīgā ietekme uz putnu dzīvotnēm būtu pēc iespējas mazāka, veicot apsekošanu, savstarpēji salīdzinātas esošās elektropārvades līnijas piegulošās teritorijas abās pusēs. Tās vietas, kurās kādā pusē piegulošās mežaudzes būtiski vērtīgākas nekā otrā pusē, norādītas **6. tabulā** un kartēs 1–22 (pielikumā). **Šajās vietās trase paplašināma uz pretējo pusi.**

Paplašināšana trases pretējā pusē kopumā ieteikta 24 vietās. Konsultējoties ar projekta attīstītājiem, 18 pasākumi atbalstīti un iekļauti projektā. Vienam no neizpildītajiem pasākumiem būtiska nozīme paredzētās darbības ietekmes uz īpaši aizsargājamo putnu sugu ligzdošanu samazināšanai – EPL virzās pa vairāku aizsargājamo putnu sugu ligzdošanai piemērotu teritoriju (kartē vērtīgās puses Nr.24). Ja, attīstoties iecerei, konkrētajā posmā tiek veiktas izmaiņas, tad rekomendējams ņemt vērā ornitologu ieteikto EPL trases izvietojumu.

Kā pirmais būtiskākais **traucējuma faktors**, kas varētu atstāt būtisku nelabvēlīgu ietekmi uz īpaši aizsargājamo un citu sugu putnu ligzdošanu, atzīmējama cilvēka klātbūtne, saimnieciskā darbība tādā attālumā no ligzdas, kurā putni netolerē cilvēka klātbūtni, bet tiek izbiedēti, un uz īsāku vai ilgāku laiku pamet ligzdu. Ja cilvēki uzturas vai veic darbības ar tehniku ilglaicīgi ligzdas tuvumā pirms ligzdošanas uzsākšanas, putni var šo vietu pamest, savukārt, ja tas notiek jau tad, kad ligzdā

ir olas vai termo-nestabili mazuļi, mātītei iztraucētai pametot ligzdu uz pārāk ilgu laiku, olas var netikt izperētas, savukārt mazuļi var aiziet bojā nosalstot.

Otrs būtiskākais traucējuma faktors ir troksnis. Ja lielākā attālumā no ligzdas, vietās, kuras no ligzdas tieši nav redzamas, tiek veiktas darbības, kuras rada lielu, ilgstošu troksni, traucējuma efekts ir līdzīgs.

Minēto iemeslu dēļ, lai samazinātu iespējamu būtisku nelabvēlīgu elektrolīnijas būvniecības un ar to saistīto darbu nelabvēlīgu ietekmi uz īpaši aizsargājamo putnu sugu ligzdošanu, **5. tabulā (pielikumā) norādīti termiņa ierobežojumi, kuri obligāti jāievēro, veicot atmežošanas un elektrolīnijas būvniecības darbus, tai skaitā, materiālu piegādi objektā.**

Elektropārvades līnijas *ekspluatācijas laikā* – nav pieļaujami plānoti elektrolīnijas uzturēšanas un remonta darbi. Pieļaujami ar avāriju likvidēšanu saistīti un citi neatliekami darbi.

Ietekme uz īpaši aizsargājamajām dabas teritorijām (Natura 2000) un mikroliegumiem īpaši aizsargājamo putnu sugu aizsardzībai

Teritorijas izpētes gaitā novērtēta iespējamā elektropārvades līnijas izbūves un ekspluatācijas ietekme uz īpaši aizsargājamajām dabas teritorijām (Natura 2000).

Potenciālā elektropārvades līnija šķērso īpaši aizsargājamo dabas teritoriju – dabas liegumu “Ventas ieleja”, robežojas ar dabas liegumu “Sātiņu dīķi” un atrodas vairāku īpaši aizsargājamo dabas teritoriju iespējamās ietekmes zonā (skat. 1. tabulu).

Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju izvietojumu skatīt kartēs 1–22 (pielikumā).

Vērts atzīmēt, ka viens no šiem dabas liegumiem ir veidots īpaši putnu aizsardzībai, kā arī tas ir putniem nozīmīgā vieta – dabas liegums “Sātiņu dīķi”²¹.

Būtiskākā ietekme uz putniem šajās teritorijās vai to tiešā tuvumā ir sagaidāma uz Ventas ielejas dabas liegumu un Sātiņu dīķu dabas liegumu. Savukārt starp dabas liegumu “Platenes purvs” un elektropārvades līniju atrodas mežaudzes un autoceļi, tomēr viena no alternatīvām atrodas vien 205 m attālumā.

---

²¹<https://www.lob.lv/programmas/vietas/pnv/eiropas-savienibas-nozimes-putniem-nozimigas-vietas-latvija/iekszemes-putniem-nozimigo-vietu-saraksts-un-apraksti/>

Dobumperētājiem piemērots biotops dabas liegumā “Sātiņu dīķi”, 15.07.2025., Ojāra Demitera foto.

SIA EU Temporalis, Reģ. Nr. 55403042761, Dēļu iela 4, RĪGA, LV-1004

ŠIS DOKUMENTS IR PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

1. tabula. Plānotās darbības vietā un tās apkārtnē esošās īpaši aizsargājamās dabas teritorijas (Natura 2000 teritorijas)

ĪADT nosaukums	ĪADT kods	Platība, ha	Natura 2000 statuss	Natura 2000 tips[1]	Attālums līdz plānotajai EPL, km un skartās alternatīvas	Aizsardzības pasākumi
DL "Ventas ieleja"	LV0507100	2505	Esošā	C	Šķērso A un B alternatīvas	Vadi kartēs norādītajās vietās aprīkojami ar marķieriem; Nosakāms termiņa ierobežojums
DL "Sātiņu dīķi"	LV0525500	3750	Esošā	C	A un B alternatīva virzās gar pašu dienvidu robežu	Elektropārvades līnijas trase paplašināma uz pretējo pusi; Vadi kartēs norādītajās vietās aprīkojami ar marķieriem; Nosakāms termiņa ierobežojums
DL "Skudru tīrelis"	LV0542700	240,29	Potenciālā	B	0,1 km no 5. apakšalternatīvas; 3,5 km no 8. apakšalternatīvas (A un B alternatīvas)	Sakarā ar to, ka 5. apakšalternatīva izveidota 2025. gada decembrī, izpēti dabā putnu ligzdošanas sezonā veikt nebija iespējams. Šajā posmā ir nepieciešams veikt padziļinātu monitoringa programmu, izpēti elektropārvades līnijas izbūves pirmajā sezonā (2026. gadā). Sīkāk par nepieciešamo papildus izpēti skatīt atzinuma sadaļā " <i>Nepieciešamais monitorings pirms un pēc elektropārvades līnijas nodošanas ekspluatācijā</i> "
DL "Platenes purvs"	LV0531700	455	Esošā	C	0,2 km no A alternatīvas 1. apakšalternatīvas un 1,0 km no A alternatīvas 2. apakšalternatīvas	Vadi kartēs norādītajās vietās aprīkojami ar marķieriem
DL "Piešdanga"	LV0517500	10	Esošā	B	0,8 km no A un B alternatīvas	Nav nepieciešami. DL īpaši aizsargājamas putnu sugas nav konstatētas
DP "Riežupe"	LV0301100	452	Esošā	C	1 km no A un B alternatīvas	Nav nepieciešami. Šādā attālumā nelabvēlīga ietekme uz DP konstatētajām putnu sugām netiek prognozēta
DL "Būšnieku ezera krasts"	LV0532800	51	Esošā	B	1,4 km no A alternatīvas	Nav nepieciešami. Šādā attālumā nelabvēlīga ietekme uz DL konstatētajām putnu sugām netiek prognozēta
Ģeoloģiskais un ģeomorfoloģiskais dabas piemineklis	LV0415600	55	Esošā	B	1,4 km no A un B alternatīvas	Nav nepieciešami. Šādā attālumā nelabvēlīga ietekme uz dabas pieminekli sastopamajām putnu sugām netiek prognozēta

SIA EU Temporalis, Reģ. Nr. 55403042761, Dēļu iela 4, RĪGA, LV-1004

ŠIS DOKUMENTS IR PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

"Zaņas lejteces atsegumi"						
DP "Užavas lejtece"	LV0304300	1434	Esošā	A	1,5 km no B alternatīvas	Nav nepieciešami. Šādā attālumā nelabvēlīga ietekme uz DL ligzdojošajām un migrācijas laikā sastopamajām putnu sugām netiek prognozēta. Tomēr nav pieļaujama elektropārvades līnijas paplašināšana nākotnē virzienā uz DP, šķērsojot to vai robežojoties ar to
DL "Cieceres ezera sala"	LV0513600	14.15	Esošā	C	2 km no A un B alternatīvas	Nav nepieciešami. Šādā attālumā nelabvēlīga ietekme uz DL sastopamajām putnu sugām netiek prognozēta
DL "Maņģenes meži"	LV0525000	2201,2	Esošā	C	2,3 km no 5. apakšalternatīvas	Nav nepieciešami. Šādā attālumā nelabvēlīga ietekme uz DL sastopamajām putnu sugām netiek prognozēta
DL "Grīdnieku tīrelis"	LV0538700	448,31	Potenciālā	B	2,5 km no A un B alternatīvas; 3,5 km no 8. apakšalternatīvas	Nav nepieciešami. Šādā attālumā nelabvēlīga ietekme uz DL sastopamajām putnu sugām netiek prognozēta
DL "Baltezera purvs"	LV0531100	228	Esošā	C	3 km no A un B alternatīvas	Nav nepieciešami. Šādā attālumā nelabvēlīga ietekme uz DL sastopamajām putnu sugām netiek prognozēta

Piezīmes:

DL - dabas liegums;

DP - dabas parks.

Aizsardzības pasākumi detalizēti norādīti attiecīgajās atzinuma sadaļās, kā arī kartēs 1–22 (pielikumā).

2.1. tabula. Ietekmes novērtējuma kritēriji un novērtējums uz putnu sugām Natura 2000 teritorijā "Ventas ieleja"

Putnu sugas, kuras minētas Natura 2000 SDF	Sugas dzīvotnes platība	Sugas populācijas blīvums	Sugas dzīvotnes fragmentācija	Traucējums īpaši aizsargājamām sugām	Sugas dzīvotnes izolētība (nošķirtība) no citām tādām pašām sugām	Izmaiņas sugas dzīvotnes kvalitatē	Izmaiņas likumsakarībās un mijiedarbībās, kuras nosaka teritorijas struktūru un funkcijas	Citi komentāri
Baltais stārķis	Nemainās	Nemainās	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	
Brūnā čakste	Nemainās	Nemainās	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	
Dzērve	Nemainās	Nemainās	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	
Grieze	Nemainās	Nemainās	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	
Jūras ērglis	Nemainās	Nemainās	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	
Klinšu ērglis	Nemainās	Nemainās	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	

Ķīķis	Nemainās	Nemainās	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	
Mazais mušķērājs	Nemainās	Nemainās	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	
Melnā dzilna	Nemainās	Nemainās	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	
Niedru līja	Nemainās	Nemainās	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	
Pelēkā dzilna	Nemainās	Nemainās	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	
Sila cīrulis	Nemainās	Nemainās	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	
Upes zīriņš	Nemainās	Nemainās	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	
Vakarlēpis	Nemainās	Nemainās	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	
Ziemeļu gulbis	Nemainās	Nemainās	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	

SIA EU Temporalis, Reģ. Nr. 55403042761, Dēļu iela 4, RĪGA, LV-1004

ŠIS DOKUMENTS IR PARAKSTĪTS AR DRŐŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

Zivju dzenītis	Nemainās	Nemainās	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	
-----------------------	----------	----------	----------	--	----------	--	----------	--

—
SIA EU Temporalis, Reģ. Nr. 55403042761, Dēļu iela 4, RĪGA, LV-1004

ŠIS DOKUMENTS IR PARAKSTĪTS AR DRŐŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

2.2. tabula. Ietekmes novērtējuma kritēriji un novērtējums uz putnu sugām Natura 2000 teritorijā “Sātiņu dīķi”

SIA EU Temporalis, Reģ. Nr. 55403042761, Dēļu iela 4, RĪGA, LV-1004

ŠIS DOKUMENTS IR PARAKSTĪTS AR DRŐŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

Putnu sugas, kuras minētas Natura 2000 SDF	Sugas dzīvotnes platība	Sugas populācijas blīvums	Sugas dzīvotnes fragmentācija	Traucējums īpaši aizsargājamām sugām	Sugas dzīvotnes izolētība (nošķirtība) no citām tādām pašām sugām	Izmaiņas sugas dzīvotnes kvalitatē	Izmaiņas likumsakarībās un mijiedarbībās, kuras nosaka teritorijas struktūru un funkcijas	Citi komentāri
Baltais stārķis	Nemainās	Nemainās	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	
Baltmugurdzenis	Nemainās	Nemainās	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	
Baltpieres zoss	Nemainās	Nemainās	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	
Brūnā čakste	Nemainās	Nemainās	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	
Brūnkaklis	Nemainās	Nemainās	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	
Cekulpīle	Nemainās	Nemainās	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	
Dzeltenais tārtiņš	Nemainās	Nemainās	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	
Dzērve	Nemainās	Nemainās	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	

Gaigala	Nemainās	Nemainās	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	
Grieze	Nemainās	Nemainās	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	
Gugatnis	Nemainās	Nemainās	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	
Jūras ērglis	Nemainās	Nemainās	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	
Klinšu ērglis	Nemainās	Nemainās	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	
Krīklis	Nemainās	Nemainās	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	
Ķīķis	Nemainās	Nemainās	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	
Lielais dumpis	Nemainās	Nemainās	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	
Lielais piekūns	Nemainās	Nemainās	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	
Lielā gaura	Nemainās	Nemainās	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	

SIA EU Temporalis, Reģ. Nr. 55403042761, Dēļu iela 4, RĪGA, LV-1004

ŠIS DOKUMENTS IR PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

Mazais dumpis	Nemainās	Nemainās	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	
Mazais ērglis	Nemainās	Nemainās	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	
Mazais gulbis	Nemainās	Nemainās	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	
Mazais ķīris	Nemainās	Nemainās	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	
Mazais mušķērājs	Nemainās	Nemainās	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	
Mazā gaura	Nemainās	Nemainās	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	
Melnais stārķis	Nemainās	Nemainās	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	
Melnais zīriņš	Nemainās	Nemainās	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	
Melnā dzilna	Nemainās	Nemainās	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	
Melnā klija	Nemainās	Nemainās	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	

SIA EU Temporalis, Reģ. Nr. 55403042761, Dēļu iela 4, RĪGA, LV-1004

ŠIS DOKUMENTS IR PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

Niedru lija	Nemainās	Nemainās	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	
Ormanītis	Nemainās	Nemainās	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	
Paugurknābja gulbis	Nemainās	Nemainās	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	
Pelēkā dzilna	Nemainās	Nemainās	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	
Pļavu lija	Nemainās	Nemainās	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	
Trīspirkstu dzenis	Nemainās	Nemainās	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	
Upes zīriņš	Nemainās	Nemainās	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	
Vakarlēpis	Nemainās	Nemainās	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	
Vidējais dzenis	Nemainās	Nemainās	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	
Ziemeļu gulbis	Nemainās	Nemainās	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	

Zivjērglis	Nemainās	Nemainās	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	
Zivju dzenītis	Nemainās	Nemainās	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	

—
SIA EU Temporalis, Reģ. Nr. 55403042761, Dēļu iela 4, RĪGA, LV-1004

ŠIS DOKUMENTS IR PARAKSTĪTS AR DRŐŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

2.3. tabula. Ietekmes novērtējuma kritēriji un novērtējums uz putnu sugām Natura 2000 teritorijā "Platenes purvs"

Putnu sugas, kuras minētas Natura 2000 SDF	Sugas dzīvotnes platība	Sugas populācijas blīvums	Sugas dzīvotnes fragmentācija	Traucējums īpaši aizsargājamām sugām	Sugas dzīvotnes izolētība (nošķirtība) no citām tādām pašām sugām	Izmaiņas sugas dzīvotnes kvalitātē	Izmaiņas likumsakarībās un mijiedarbībās, kuras nosaka teritorijas struktūru un funkcijas	Citi komentāri
Niedru lija	Nemainās	Nemainās	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	
Dzērve	Nemainās	Nemainās	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	
Brūnā čakste	Nemainās	Nemainās	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	

Informācija no dabas aizsardzības plāniem²² par tiem dabas liegumiem, kuri atrodas paredzētās darbības iespējamās nelabvēlīgas ietekmes attālumā:

Dabas liegums “Ventas ieleja” dibināts 1957. gadā. Tas ir ļoti bagāts ar daudzveidīgiem biotopiem, t.sk. ES nozīmes aizsargājamajiem biotopiem, daudz retām augu (maurloks, lāksis, mūru sikpaparde, dobais cīrulītis, mīkstā cietpiene u.c.), dzīvnieku (cīrulīšu dižtauriņš, marmora rožvabole, rūsganbrūnais koksngrauzis), tai skaitā putnu (ziemeļu gulbis, zivjērglis, mežirbe, niedru lija, klinšu ērglis u.c.) sugām. Kopā dabas liegumā konstatētas 15 īpaši aizsargājamas un 12 Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamas putnu sugas.

Dabas liegums “Sātiņu dīķi” dibināts 1999. gadā. Tas veidots īpaši putnu aizsardzībai. Daudzie dabas liegumā esošie zivju dīķi ir nozīmīga teritorija ligzdojošiem un migrējošiem ūdensputniem, savukārt apkārtējie meži ir ligzdošanas vieta plēsējputniem un melnajam stārķim. Te konstatētas 62 Latvijā īpaši aizsargājamas un ES Putnu direktīvas dažādos pielikumos ierakstītas putnu sugas. Teritorijai ir arī liela nozīme caurceļojošām putnu sugām. Dabas liegums ir arī starptautiski putniem nozīmīga vieta Latvijā, kā arī ieteikta Ramsāres konvencijas vietu sarakstam.

Dabas liegums “Skudru tīrelis” dibināts 2023. gadā, tam nav izstrādāts Dabas aizsardzības plāns. Dabas liegumā sastopami vairāki ES nozīmes aizsargājami biotopi. Teritorijā atrodas pūcēm, dzeņiem un citām īpaši aizsargājamajām putnu sugām piemērotas dzīvotnes. Tā pat teritorijā sastopamas vairākas reti sastopamas sūnu sugas, kā arī Latvijā reti sastopamais ciņu mazmeldrs *Trichophorum cespitosum*.

Dabas liegumam dabas aizsardzības plāns nav izstrādāts.

Dabas liegums “Platenes purvs” dibināts 2004. gadā. Tas ir nozīmīgs ES Biotopu direktīvas 2. pielikuma, kā arī Latvijā aizsargājama biotopa – kaļķains zāļu purvs ar rūsgano melnceri – aizsardzībai. Dabas lieguma mērķis, cita starpā, ir arī aizsargāt īpaši aizsargājamo putnu sugu – mežirbes *Bonasa bonasia*, niedru lijas *Circus aeruginosus*, dzērves *Grus grus*, brūnās čakstes *Lanius collurio*, rubeņa *Lyrurus tetrix tetrix* populācijas.

---

²²<https://www.daba.gov.lv/lv/dabas-aizsardzibas-plani>

Dzērves dabas liegumā “Platenes purvs”, 25.07.2025., Ojāra Demitera foto.

Īss apraksts par pārējām īpaši aizsargājamajām dabas teritorijām no informācijas Dabas aizsardzības pārvaldes mājas lapā²³ un dabas aizsardzības plānos²⁴:

Dabas liegums “Piešdanga” dibināts 1977. gadā. Teritorija izveidota, lai aizsargātu lielās kosas atradni. Konstatēti nozīmīgi ES Biotopu direktīvas 1. pielikuma biotopi: *7160 Minerālvielām bagāti avoti un avotu purvi*. Dabas lieguma platība maza. Īpaši aizsargājamās putnu sugas nav konstatētas.

Dabas liegumam dabas aizsardzības plāns nav izstrādāts.

Dabas parks “Riežupe” dibināts 1977. gadā. Teritorija veidota Riežuupes ielejas aizsardzībai. Nozīmīgi nogāžu un gravu meži, upju straujteses un smilšakmens atsegumi. Daudz retu augu un dzīvnieku sugu. Ģeoloģiskie objekti – mākslīgu alu labirints un augšējā devona Amatas svītas gaišpelēko smilšakmeņu atsegumi. Liela ainavu daudzveidība – stāvi krasti, plašā upes ieleja, gravas u.c.

---

²³<https://www.daba.gov.lv/lv/par-ipasi-aizsargajamam-dabas-teritorijam#335-dabas-liegumi>

²⁴<https://www.daba.gov.lv/lv/dabas-aizsardzibas-plani>

Teritorijas lielākā ornitoloģiskā vērtība ir vecus, antropogēnās darbības maz ietekmētus meža biotopus apdzīvojošas putnu sugas, īpaši dzeņveidīgie. Dabas aizsardzības plāna izstrādes gaitā 2020. gadā konstatētas 12 īpaši aizsargājamas putnu sugas.

Dabas liegums “Būšnieku ezera krasts” dibināts 2004. gadā. Būšnieku ezera rietumu krastā konstatēti 2 Eiropas nozīmes biotopi: kaļķaini zāļu purvi ar rūsgano melnceri un pārejas purvi un slīkšņas, kuros konstatētas tādas retas un īpaši aizsargājamas augu sugas kā brūnganais baltmeldrs (viena no 3 atradnēm Latvijā), bagātīga Lēzeļa lipares populācija (Eiropas direktīvas suga), parastā vairoglape, rūsganā melncere u.c. Priežu mežā vietumis sastopama arī smiltāja nelķe (Eiropas direktīvas suga). Konstatēti 3 Latvijā aizsargājami biotopi.

Dabas aizsardzības plāna izstrādes gaitā 2008. gadā dabas liegumā pavisam novērota 41 putnu suga, kas ligzdošanas periodā saistīta ar šo teritoriju. Tikai viena no tām – mazais mušķērājs *Ficedula parva* – ir īpaši aizsargājamā suga.

Ģeoloģiskais un ģeomorfoloģiskais dabas piemineklis "Zaņas lejteces atsegumi" – nozīmīgākie ģeoloģiskie veidojumi ir juras sistēmas Kelloveja stāva iežus – kaļķakmeņus, tumšus mālus un smilti – saturošie atsegumi. Vēl ģeoloģiski nozīmīgi ir kvartāra sistēmas nogulumu atsegumi, kupolveida avotkaļķu izgulsnējums, avoti un avoksnāji, kā arī pati senleja kā pēdējā leduslaikmeta raksturīga reljefa forma. Dabas pieminekļa teritorijā ir kvalitatīvas nelielas upītes un to ietverošas senlejas ainavas ar mežiem, pļavām, nelieliem iežu un nogulumu atsegumiem.

Dabas aizsardzības plāna izstrādes gaitā 2012. gadā konstatētas trīs īpaši aizsargājamas putnu sugas, no kurām viena suga – lielā gaura – konstatēta ligzdojam.

Dabas parks “Užavas lejtece” dibināts 2004. gadā. Putniem nozīmīgā vieta²⁵. Svarīga ligzdošanas vieta griezei. Dabas parks atrodas Baltijas jūras Kurzemes piekrastē, tikai 4–7 km attālumā no piekrastes – faktiski uz viena no intensīvākajiem putnu migrācijas ceļiem Latvijā un visā Austrumbaltijā, līdz ar to Užavas lejtecē esošās atklātās platības ir iecienīta apstāšanās vieta daudzu sugu migrējošajiem putniem. Migrācijas laikā, īpaši pavasaros, polderu laukos un uzplūdumos lielā skaitā pulcējas caurceļojošie ūdensputni – zosis, ziemeļu un mazie gulbji, pīles un bridējputni; rudenos dzērves un bridējputni. Tuvumā šādām vietām vienmēr uzturas arī plēsīgie putni, kuru barības objekts ir putni, kas pulcējas pie ūdeņiem un atklātās ainavās. Užavas lejtece ir ievērojama jūras ērgļa koncentrēšanās vieta, sevišķi rudens un ziemas sezonā. Tā kā dabas parks atrodas uz intensīvas putnu migrācijas trases, tad migrācijas sezonā šeit ir ievērojami lielāks pārlidojošo putnu skaits nekā līdzīgās vietās dziļāk iekšzemē.

---

²⁵<https://www.lob.lv/programmas/vietas/pnv/eiropas-savienibas-nozimes-putniem-nozimigas-vietas-latvija/iekszemes-putniem-nozimigo-vietu-saraksts-un-apraksti/>

Dabas liegums “Cieceres ezera sala” dibināts 1923. gadā. Nozīmīga platlapju mežu aizsardzības teritorija. Uz ezera salas dominē ozols, liepa, osis. Salas biotopi īpaši piemēroti šeit sastopamajam vidējam dzenim *Dendrocoptes medius*, Latvijā retam un aizsargājamam putnam.

Dabas liegumam dabas aizsardzības plāns nav izstrādāts.

Dabas liegums “Maņģenes meži” dibināts 1999. gadā. Dabas liegums ir nozīmīga teritorija vairāku meža biotopu (boreālie meži, melnalkšņu staignāji, un purvainie meži) aizsardzībai, tajā konstatētas daudzas retas un aizsargājamas bezmugurkaulnieku un putnu sugas.

Sākotnēji dabas liegums veidots reto putnu sugu aizsardzībai, tā ir viena no pirmajām putniem nozīmīgajām vietām Latvijā. Dabas lieguma teritorija, pateicoties tajā atrodamajam daudzveidīgo dzīvotņu klāstam, joprojām ir uzskatāma par ornitoloģiski ļoti augstvērtīgu. Tā nozīmīgākās ornitoloģiskās vērtības saistāmas ar meža biotopiem un mitrainēm, to daudzveidību. Kopā dabas liegumā konstatēta 21 īpaši aizsargājamo putnu suga, no kurām 19 sugas ir iekļautas Putnu Direktīvas (79/409/EEC) 1. pielikumā, savukārt 11 putnu sugām ir veidojami mikroliegumi.

Dabas liegums “Baltezers purvs” dibināts 2004. gadā. Teritorijai lielākā nozīme ir sugām bagāta un savdabīga biotopa - pārejas purvi un slīkšņas – saglabāšanā. Dabas liegums ir viena no Kurzemē nedaudzajām gludsporu ezerenes *Isoētes lacustris* atradnēm un reta biotopa –oligotrofu līdz mezotrofu augu sabiedrību minerālvielām nabadzīgās ūdenstilpēs un to krastmalās – vieta. Šeit ir viena no 3 mušu ofrīdas *Ophrys insectifera* atradnēm Latvijā un vienīgā trejziedu madaras *Galium triflorum* atradne Kurzemē.

Dabas lieguma teritorijai ir neliela platība un tajā sastopamā putnu faunas dažādība nav īpaši izceļama, salīdzinot ar piegulošo saimniecisko mežu. Dabas aizsardzības plāna izstrādes gaitā 2017. gadā dabas liegumā konstatētas 9 īpaši aizsargājamās putnu sugas, kas iekļautas arī Putnu Direktīvas I pielikumā.

Dabas liegums “Grīdnieku tīrelis” dibināts 2023. gadā, tam nav izstrādāts Dabas aizsardzības plāns. Dabas liegumā sastopami vairāki ES nozīmes aizsargājami biotopi. Teritorijā atrodas pūcēm, dzeņiem un citām īpaši aizsargājamām putnu sugām piemērotas dzīvotnes un lapkoku praulgrauža *Osmoderma barnabita* potenciālā dzīvotnes teritorija. Teritorijā konstatēta reta un īpaši aizsargājama sūnu suga kailā apaļlape *Odontoschisma denudatum*.

Dabas liegumam dabas aizsardzības plāns nav izstrādāts.

Vietās, kur elektropārvades līnija šķērso dabas liegumus, robežojas ar tiem vai atrodas iespējamās nelabvēlīgas ietekmes attālumā, paredzēti īpaši pasākumi, lai nodrošinātu īpaši aizsargājamo putnu sugu stāvokļa nepasliktināšanu.

Īpaši aizsargājamo putnu sugu aizsardzībai izveidotie mikroliegumi, kuri atrodas elektropārvades līnijas iespējamās ietekmes zonā, norādīti 3. tabulā.

3. tabula. Plānotās darbības vietā un tās apkārtnē esošie mikroliegumi

ML kods	ML objekts	Platība, ha	Buferzonas platība, ha	Attālums līdz plānotajai EPL, km un alternatīvas	Aizsardzības pasākumi
2245 (ID 184802)	Mazais ērglis	18,25	44,6	ML atrodas A alternatīvas izpētes teritorijā. Esošā EPL trase robežojas ar ML un tā buferzonu	ML un tā buferzonā jāievēro normatīvo aktu par ML aizsardzību prasības; 500 m attālumā ap ML nosakāms termiņa ierobežojums. Gadījumā, ja citu nozīmīgu dabas vērtību dēļ EPL trasi nav ieteicams paplašināt uz A, pieļaujama trases paplašināšana uz R – ML daļā – sertificētam putnu ekspertam nosakot ML konfigurācijas izmaiņas, iekļaujot ML vismaz tādu pašu platību, kāda tiktu izņemta no ML EPL izbūves vajadzībām.
2864 (ID 184767)	Mazais ērglis	5,03	23,43	ML atrodas A alternatīvas izpētes teritorijā. Esošā EPL trase robežojas ar ML un tā buferzonu	ML un tā buferzonā jāievēro normatīvo aktu par ML aizsardzību prasības; 500 m attālumā ap ML nosakāms termiņa ierobežojums
1829 (ID 185204)	Mazais ērglis	11,16	7,87	ML atrodas A un B alternatīvas izpētes teritorijā. Esošā EPL trase robežojas ar ML un tā buferzonu	ML un tā buferzonā jāievēro normatīvo aktu par ML aizsardzību prasības; 500 m attālumā ap ML nosakāms termiņa ierobežojums
2104 (ID 185433)	Zivjērglis	1,89	29,59	ML atrodas A un B alternatīvas izpētes teritorijā.	ML un tā buferzonā jāievēro normatīvo aktu par ML aizsardzību prasības; 500 m attālumā ap ML nosakāms termiņa ierobežojums

SIA EU Temporalis, Reģ. Nr. 55403042761, Dēju iela 4, RĪGA, LV-1004

ŠIS DOKUMENTS IR PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

				Esošā EPL trase robežojas ar ML buferzonu	
3035 (ID 184993)	Mazais ērglis	5,67	39,69	ML atrodas 0,3 km attālumā no A un B alternatīvas	500 m attālumā ap ML nosakāms termiņa ierobežojums
2058 (ID 156319)	Mazais ērglis	12,65	21,98	ML atrodas 0,6 km attālumā no A un B alternatīvas	Nav nepieciešami. Šādā attālumā nelabvēlīga ietekme uz šīs putnu sugas ligzdošanu netiek prognozēta
745 (ID 185098)	Mednis	27,61	122,13	ML atrodas 1,0 km attālumā no A un B alternatīvas	Nav nepieciešami. Šādā attālumā nelabvēlīga ietekme uz šīs putnu sugas ligzdošanu netiek prognozēta
746 (ID 185088)	Mednis	9,88	156,06	ML atrodas 0,8 km attālumā no A un B alternatīvas	Nav nepieciešami. Šādā attālumā nelabvēlīga ietekme uz šīs putnu sugas ligzdošanu netiek prognozēta
3066 (ID 185031)	Mazais ērglis	12,92	73,25	ML atrodas 1 km attālumā no A un B alternatīvas	Nav nepieciešami. Šādā attālumā nelabvēlīga ietekme uz šīs putnu sugas ligzdošanu netiek prognozēta
2675 (ID 185292)	Mazais ērglis	10,90	20,73	ML atrodas 1,4 km attālumā no A un B alternatīvas	Nav nepieciešami. Šādā attālumā nelabvēlīga ietekme uz šīs putnu sugas ligzdošanu netiek prognozēta
3034 (ID 184992)	Mazais ērglis	5,76	63,66	ML atrodas 1,5 km attālumā no A un B alternatīvas	Nav nepieciešami. Šādā attālumā nelabvēlīga ietekme uz šīs putnu sugas ligzdošanu netiek prognozēta
1270 (ID 185224)	Mednis	4,16	19,83	ML atrodas 1,7 km attālumā no 5. apakšalternatīvas	Nav nepieciešami. Šādā attālumā nelabvēlīga ietekme uz šīs putnu sugas ligzdošanu netiek prognozēta
1989 (ID 185001)	Jūras ērglis	42,15	41,75	ML atrodas 1,8 km attālumā no 5. apakšalternatīvas	Nav nepieciešami. Šādā attālumā nelabvēlīga ietekme uz šīs putnu sugas ligzdošanu netiek prognozēta
2502 (ID 184837)	Mazais ērglis	12,92	72,78	ML atrodas 1,9 km attālumā no A un B alternatīvas un 2,0 km attālumā no 8. apakšalternatīvas	Nav nepieciešami. Šādā attālumā nelabvēlīga ietekme uz šīs putnu sugas ligzdošanu netiek prognozēta

Alternatīvu izvērtējums

Izvērtētas un apsekotas dabā divas paredzētās elektropārvades līniju novietojuma alternatīvas:

A alternatīva – kas paredz esošo 110 kV elektropārvades līniju pārbūvi par kombinētu 330/110 kV līniju posmā no Ventspils valstspilsētas (izbūvējot jaunu apakšstaciju “Ventspils 2”) līdz apdzīvotai vietai Baltaiskrogs Saldus novadā, kā arī jaunas 330 kV elektropārvades līnijas izbūvi posmā no Baltaiskrogs līdz Latvijas–Lietuvas robežai.

Paredzēta jaunas apakšstacijas “Ventspils 2” izbūve Ventspilī (netālu no SIA “Vitol Terminal Latvia” ražošanas teritorijas) un esošās apakšstacijas “Ventspils” rekonstrukcija.

B alternatīva – kas paredz jaunas 330 kV elektropārvades līnijas izbūvi posmā no Ziru ciema (izbūvējot jaunu apakšstaciju “Ziras”) līdz Piltenes pilsētas dienvidu robežai, savukārt, posmā no Piltenes līdz Latvijas–Lietuvas robežai tās novietojums un tehniskais risinājums ir identisks A alternatīvai. Šajā risinājumā jaunas gaisvadu līnijas izbūve Ventspils virzienā nav paredzēta.

Ņemot vērā to, ka lielākā daļā A alternatīvas un B alternatīvas pārklājas – posmā no Piltenes līdz Latvijas Lietuvas robežai to novietojums un tehniskais risinājums ir identiski –, atzinumā nav sniegts katras alternatīvas izvērtējums atsevišķi.

Savstarpēji salīdzināti A alternatīvas un B alternatīvas posmi, kuri nepārklājas:

A alternatīvas atsevišķais posms:

Posms ir ievērojami garāks nekā B alternatīvas posms.

Mežu, kas ir nozīmīgs biotops virknei atzinumā minēto putnu sugu, šķērso garākā posmā. Mežā – elektropārvades līnijas tuvumā ir izveidoti divi mikroliegumi mazā ērgļa aizsardzībai, kā arī ārpus mikroliegumiem konstatēta mazā ērgļa ligzda, trīs vistu vanaga ligzdas (divas ligzdas vienā ligzdvietā), sarkanās klijas ligzda un peļu klijana ligzda.

Posms šķērso vairāk un platības ziņā lielākas griezes aizsardzībai prioritāras vietas – saskaņā ar modelēto dzīvotņu augstākās piemērotības šūnām – nekā B alternatīvas posms.

B alternatīvas atsevišķais posms:

Posms ir īsāks nekā A alternatīvas posms.

Mežu, kas ir nozīmīgs biotops virknei atzinumā minēto putnu sugu, šķērso īsākā posmā. Mežā – elektropārvades līnijas tiešā tuvumā nav konstatētas lielās ligzdas, nav izveidoti mikroliegumi īpaši aizsargājamo putnu sugu aizsardzībai.

Posms šķērso Ventu, kas ir nozīmīgs biotops virknei atzinumā minēto putnu sugu.

Posms šķērso mazāk un nelielas griezes aizsardzībai prioritāras vietas – saskaņā ar modelēto dzīvotņu augstākās piemērotības šūnām – nekā A alternatīvas posms.

1,5 km uz R no plānotās apakšstacijas “Ziras” atrodas dabas liegums “Užavas lejtece”. Kā minēts iepriekš, šis dabas liegums ir svarīga ligzdošanas vieta griezei un caurceļojošajiem ūdensputniem.

Ņemot vērā iepriekš minēto, secināms, ka kopumā B alternatīvai būtu mazāka iespējama nelabvēlīga ietekme uz putniem nekā A alternatīvai.

Taču jāatzīmē, ka gadījumā, ja tiek izbūvēta B alternatīva, nākotnē nav pieļaujama elektropārvades līnijas paplašināšana rietumu virzienā dabas liegumā “Užavas lejtece” un tā apkārtnē, ņemot vērā vietas nozīmi migrējošo putnu atpūtai.

Katrai alternatīvai plānošanas un IVN izstrādes procesā izstrādātas vairākas apakšalternatīvas:

Ventspils valstspilsētas mezgls:

Apakšalternatīva Nr. 1;

Apakšalternatīva Nr. 2;

A un B alternatīvu kopīgā trases posma apakšalternatīvas:

Apakšalternatīva Nr. 3;

Apakšalternatīva Nr. 4;

Apakšalternatīva Nr. 5;

Apakšalternatīva Nr. 6;

Apakšalternatīva Nr. 7;

Apakšalternatīva Nr. 8;

Apakšalternatīva Nr. 9;

Apakšalternatīva Nr. 10.

Apakšalternatīvu savstarpējs salīdzinājums no elektropārvades līnijas izbūves un ekspluatācijas iespējamās nelabvēlīgas ietekmes uz īpaši aizsargājamajām putnu sugām viedokļa:

Ventspils valstspilsētas mezgls – A alternatīvas realizēšanas gadījumā – tiktu izbūvēts jebkurā gadījumā, tāpēc nav nozīmes tā salīdzinājumam ar citām apakšalternatīvām.

Apakšalternatīvas Nr. 1 un 2:

Abas apakšalternatīvas paredzētas pa līdzīgiem biotopiem, paralēli viena otrai. Iespējamās nelabvēlīgas ietekmes uz īpaši aizsargājamajām putnu sugām ziņā abas apakšalternatīvas ir līdzīgas.

Apakšalternatīvas Nr. 3 un 4:

Abas apakšalternatīvas paredzētas pa līdzīgiem biotopiem, paralēli viena otrai. Iespējamās nelabvēlīgas ietekmes uz īpaši aizsargājamajām putnu sugām ziņā abas apakšalternatīvas ir līdzīgas.

Apakšalternatīva Nr. 5:

Apakšalternatīvas Nr. 5 garums aptuveni 20 km (skat. kartes 9–11). Sakarā ar to, ka apakšalternatīva izveidota 2025. gada decembrī, izpēti dabā putnu ligzdošanas sezonā veikt nebija iespējams. Šajā posmā ir nepieciešams veikt padziļinātu monitoringa programmu, izpēti elektropārvades līnijas izbūves pirmajā sezonā (2026. gadā). Sīkāk par nepieciešamo papildus izpēti skatīt atzinuma sadaļā "*Nepieciešamais monitorings pirms un pēc elektropārvades līnijas nodošanas ekspluatācijā*".

Apakšalternatīvas Nr. 6, 7 un 8:

Apakšalternatīva Nr. 8 paredzētas garākā posmā nekā apakšalternatīvas Nr. 6 un 7. Apakšalternatīva Nr. 7. un 8 garākā posmā šķērso mežu nekā apakšalternatīva Nr. 6. Tā kā mežs šajā posmā putniem ir nozīmīgākais no tur esošajām ekosistēmām, mazāka iespējama nelabvēlīga ietekme uz īpaši aizsargājamajām putnu sugām būtu apakšalternatīvai Nr. 6.

Apakšalternatīvas Nr. 7 un 8 tuvumā apsekošanas laikā neviena lielā ligzda, kā arī citu īpaši aizsargājamo putnu sugu ligzda netika konstatēta (jānorāda, ka apsekošana tika veikta pēc ligzdošanas sezonas), taču, ņemot vērā situāciju dabā, īpaši aizsargājamo putnu sugu ligzdošana kā vienas, tā otras apakšalternatīvas tuvumā nav izslēgta, tāpēc iespējamās nelabvēlīgas ietekmes uz īpaši aizsargājamajām putnu sugām ziņā apakšalternatīvas Nr. 7 un 8 ir līdzīgas.

Apakšalternatīvas Nr. 9 un 10:

Apakšalternatīva Nr. 10 garākā posmā šķērso mežu nekā apakšalternatīva Nr. 9. Tā kā šajā posmā mežs putniem ir nozīmīgākā no tur esošajām ekosistēmām, mazāka iespējama nelabvēlīga ietekme uz īpaši aizsargājamajām putnu sugām būtu apakšalternatīvai Nr. 9.

Ne apakšalternatīvas Nr. 9, ne 10 tuvumā apsekošanas laikā neviena lielā ligzda, kā arī citu īpaši aizsargājamo putnu sugu ligzda netika konstatēta (jānorāda, ka apsekošana tika veikta pēc ligzdošanas sezonas), taču, ņemot vērā situāciju dabā, īpaši aizsargājamo putnu sugu ligzdošana kā vienas, tā otras apakšalternatīvas tuvumā nav izslēgta.

Nevienā no apakšalternatīvām nav konstatētas tādas putnu sugu ligzdvietas, kuru aizsardzības dēļ kāda no apakšalternatīvām nebūtu realizējama vispār.

Visi atzinumā sniegtie nosacījumi paredzētās darbības iespējamās nelabvēlīgas ietekmes samazināšanai attiecināti arī uz visām apakšalternatīvām.

Tomēr jāatzīmē, ka sakarā ar to, ka apakšalternatīvu izvietojums tika noteikts tikai vasaras beigās, vairāku apakšalternatīvu (Nr. 2, 4, 7, 8 un 10) apsekošana veikta pārāk vēlā sezonā, lai gūtu objektīvu priekšstatu par īpaši aizsargājamo putnu sugu ligzdošanu izpētes teritorijā. Apakšalternatīvu savstarpējs salīdzinājums veikts, balstoties, lielākoties, uz vēsturiskajiem sugu novērojumu datiem un sugām piemērotu biotopu izvērtējumu.

Ņemot vērā faktu, ka apakšalternatīvu vērtējuma sagatavošanā nebija iespējams tās dabā apsekot atbilstošā sezonā, apsekošana obligāti veicama pirmsbūvniecības monitoringa laikā, lai inventarizētu sastopamās sugas un pieņemtu lēmumus par iespējamajiem kompensējošajiem pasākumiem. Veicamie darbi aprakstīti sadaļā “*Nepieciešamais monitorings pirms un pēc elektropārvades līnijas nodošanas ekspluatācijā*” un apkopoti 7. tabulā (pielikumā).

Kumulatīvā ietekme

Tā kā potenciālā elektropārvades līnija skar lielu teritoriju un ir ilgmūžīgs objekts, tās ietekme vērtēta izmantojot pieejamos putnu dzīvotņu modeļu datus.

Aprēķini balstīti uz putnu dzīvotņu piemērotības modeļu, kuru autors ir Dr. Biol. Andris Avotiņš²⁶, telpisko analīzi. Mērķis ir noskaidrot dažādām putnu sugām piemēroto dzīvotņu platību tiešās ietekmes zonā, kura pieņemta kā 25 m no elektroliņijas ass līnijas uz abām pusēm. Šādas distancas pieņēmums pamatots dubultojojot atmežošanai paredzēto distanci (25 m) no ass līnijas, prognozējot, ka 50 m zonā visas ietekmes (biotopu iznīcināšana un fragmentācija, traucējums būvniecības laikā, troksnis ekspluatācijas laikā un sadursmju risks) summēsies un šī josla lielāki daļai sugu kā dzīvotne būs neizmantojama. Jāņem vērā, ka dzīvotņu modeļu šūnu tīkls ir 100 x 100 m un vērtējuma aprēķinos ir iekļautas visas šūnas, kam minētā buferzona pieskaras.

Kā sekundārās ietekmes zona pieņemta 250 m zona no ass līnijas uz abām pusēm. Šī zona ietver kā tieši ietekmētās dzīvotnes EPL tiešā tuvumā, tā dzīvotnes, kuras pakārtoti ietekmētas no fragmentācijas, ekspluatācijas trokšņa un tml.

Tā kā modeļos katrai sugai ir dažādas sliekšņa vērtības no kurām dzīvotnes sāk tikt uzskatītas par piemērotām, analīzes procesā tiek ņemtas vērā katrai sugai noteiktās vērtības.

Analīzes rezultātā tiek noskaidrots, cik procentus no valstī esošajām dzīvotņu grupām katrai sugai tiešā veidā ietekmēs elektroliņijas izbūve, atsevišķi apskatot posmu alternatīvas.

Analīzes standartizētā un atkārtojamā pieeja ļauj atbildīgajām institūcijām uzkrāt skaitliskus ietekmes vērtējumus, lai novērtētu kumulatīvo ietekmi kontekstā ar citu saimniecisko darbību, kura tiek plānota šobrīd vai tiks plānota nākotnē. Šādā veidā nevar novērtēt vēsturisko ietekmi, jo dzīvotņu modeļos attiecīgās vietas jau kartētas kā nepiemērotas.

²⁶ https://aavotins.github.io/PutnuSDMs_gramata/

Kumulatīvo ietekmi uz putnu dzīvotnēm valstī galvenokārt veido saimnieciskā darbība, kas dzīvotnes iznīcina, fragmentē, pārveido vai padara neizmantojamas:

- mežizstrāde,
- intensīvā lauksaimniecība,
- atjaunīgās elektroenerģijas ražošana (VES, HES),
- līnijveida objektu izbūve un ekspluatācija (elektrolīnijas, ceļi, meliorācijas būves).

Kumulatīvās ietekmes aprēķinos izmantojamie skaitliskie vērtējumi XLSX formātā, kartoshēmas PNG formātā, GEOTIFF formāta rastru izgriezumi un izmantotās buferzonas GPKG formātā un aprēķinu gaitas apraksts dotai atzinuma pielikumā *ietekme_uz_dzivotnem_zip*, sakārtoti pa apakšmapēm 50m un 250m atbilstoši aprēķinos izmantotajai buferzonai.

XLSX formāta tabulas apzīmējumu skaidrojums:

- Oranžs fons – ietekme pārsniedz pieņemto robežvērtību, no kuras eksperta vērtējumā tā ir uzskatāma par vērā ņemamu (250 m zonās alternatīvām 0,25%, apakšalternatīvām 0,05%; 50 m zonās alternatīvām 0,10%, apakšalternatīvām 0,02%)
- Treknrakstā norādītas ĪAS.

Aprēķinu rezultātu kopsavilkums 50 m zonām

50 m zonās aprēķinātie lielumi izmantojami kumulatīvo ietekmju aprēķināšanā kā tiešās ietekmes rādītāji. Rezultāti ir proporcionāli salīdzināmi ar 250 m joslas rezultātiem. Ņemot vērā 50 m joslas tiešo nesaderību ar 100 m izšķirtspējas rastra pikseliem, atsevišķs 50 m joslu rezultātu iztirzājums ir nelietderīgs no lēmumu pieņemšanas aspekta. Ja pamatojoties uz šiem rezultātiem tiek pieņemti lēmumi, piemēram, par apakšalternatīvu izvēli, jāizmanto paplašinātās 250 m ietekmes joslas rezultāti. Arī jāņem vērā, ka A un B alternatīvu lielākajā daļā ietekme 50 m joslā ir jau iepriekš eksistējoša vietās, kur atrodas pārbūvējamā EPL.

Aprēķinu rezultātu kopsavilkums 250 m zonām

A alternatīva potenciāli būtiski (ietekme pārsniedz 0,25%) ietekmē astoņu ĪAS dzīvotnes, kamēr B alternatīva divu ĪAS dzīvotnes.

A un B alternatīvas būtiskākās atšķirības (kuru starpība pārsniedz 0,25%) attiecināmas uz divām sugām – sarkano kliju un lauku piekūnu (4.1. tabula). Lielākās vērtības katrā dzīvotņu grupā norādītas treknrakstā. Pārējām sugām atšķirības ir nebūtiskas, taču vairumam sugu B alternatīvas ietekme uz dzīvotnēm ir mazāka. A un B alternatīvas atšķirīgie posmi atrodas EPL ziemeļu daļā, atšķirības izskaidrojamas ar dažādajiem biotopiem, kurus plānots šķērsot, kā arī attiecīgo trašu garuma atšķirību. Būtiski ņemt vērā, ka lai arī A alternatīva pēc šiem aprēķiniem ir ar lielāku ietekmi uz dzīvotnēm, tomēr B alternatīvas potenciālie nākotnes savienojumi ar atkrastes VES parkiem neizbēgami šķērsotu piekrastes teritorijas uz R no Zirām, kur atrodas

nozīmīgas migrējošo putnu koncentrēšanās vietas un vairākas ĪADT, tostarp putniem nozīmīgā vieta "Užavas lejtece".

4.1. tabula. Būtiskākās atšķirības starp A un B alternatīvu

Suga	A alt. % no Q2–Q3_LV	A alt. % no Q3–1_LV	B alt. % no Q2–Q3_LV	B alt. % no Q3–1_LV
Sarkanā klija	0,28%	0,53%	0,11%	0,03%
Lauku piekūns	0,19%	0,35%	0,19%	0,08%

Ventspils 1. un 2. apakšalternatīvas būtiskākās atšķirības (kuru starpība pārsniedz 0.05%) attiecināmas uz sugām, kas apkopotas 4.2. tabulā. Lielākās vērtības katrā dzīvotņu grupā norādītas treknrakstā. Ietekmes atšķirības uz pārējo sugu dzīvotnēm ir nebūtiskas vai neatšķiras. Izvērtējot zemāk apkopotos rezultātus, secināms, mazāku ietekmi uz aizsargājamiem putniem atstātu 1. apakšalternatīva.

4.2. tabula. Būtiskākās atšķirības starp 1. un 2. apakšalternatīvu

Suga	1. alt. % no Q2–Q3_LV	1. alt. % no Q3–1_LV	2. alt. % no Q2–Q3_LV	2. alt. no Q3–1_LV
Paipala	0,03%	0,03%	0,04%	0,12%
Sarkanā klija	0,21%	0,25%	0,03%	0,47%
Lauku piekūns	0,05%	0,19%	0,02%	0,26%
Svītrainais ļauķis	0,04%	0,06%	0,02%	0,02%
Dārza stērste	0,02%	0,21%	0,06%	0,27%

Kuldīgas 3. – 5. apakšalternatīvu starpā būtiski atšķiras tikai 5. apakšalternatīva, kamēr 3. un 4. apakšalternatīvas ietekme uz nevienu no sugām nepārsniedz 0,02%, tikmēr 5. apakšalternatīva vairākām ĪAS pārsniedz 0,05% (4.3. tabula). Atšķirības lielā mērā izskaidro apakšalternatīvu atšķirīgie garumi, kā arī 5. apakšalternatīvas salīdzinoši lielā mežu komponente.

4.3. tabula. 5. apakšalternatīvas būtiskākās ietekmes uz dzīvotnēm

Suga	5. alt. % no Q2–Q3_LV	5. alt. % no Q3–1_LV
Zivju ērglis	0,10%	0,08%
Ūpis	0,14%	0,03%
Melnā dzilna	0,06%	0,02%
Sila cīrulis	0,06%	0,04%

Vārmes 6. un 7. apakšalternatīvu ietekme uz nevienu no sugām nepārsniedz 0,02%, kā arī tās nav būtiski atšķirīgas savā starpā. Tikmēr 8. apakšalternatīva vienai ĪAS pārsniedz 0,05% (4.4. tabula).

4.4. tabula. 8. apakšalternatīvas būtiskākās ietekmes uz dzīvotnēm

Suga	8. alt. % no Q2– Q3_LV	8. alt. % no Q3– 1_LV
Jūras ērglis	0,07%	0,08%

Kareļu 9. un 10. apakšalternatīvu ietekme uz nevienu no sugām nepārsniedz 0,02%, kā arī tās nav būtiski atšķirīgas savā starpā.

Nepieciešamais monitoringa un papildus izpēte pirms un pēc elektropārvades līnijas nodošanas ekspluatācijā

Lai nodrošinātu īpaši aizsargājamo putnu sugu situācijas izmaiņu novērtējumu un nepieciešamības gadījumā piemērotu pasākumus tām labvēlīgas situācijas saglabāšanai, ir nepieciešams plānot monitoringa pasākumus pēc topošās elektropārvades līnijas izbūvēšanas.

Minimālā monitoringa programma būtu vismaz gadu pirms un divus gadus pēc jaunās elektropārvades līnijas izbūves atsevišķos tās posmos veikt bojāgājušo putnu uzskaites pavasara un rudens migrāciju periodā, un putnu ligzdošanas (mazuļu barošanas laikā, kad vecajiem putniem ir raksturīga augsta lidojumu aktivitāte) un pēcligzdošanas periodā (kad izlido jaunie putni). Putnu ligzdošanas laikā prioritāri monitoringam ir lieli planējošie putni.

Ja tiek konstatēta nozīmīga vai regulāra putnu bojāeja sadursmju ar vadiem rezultātā, šajās vietās nepieciešams veikt elektropārvades līniju vadu aprīkošanu ar marķieriem, kas ļaus putniem tos laikus pamanīt un izvairīties no sadursmes.

Aptuveni 20 kilometrus garā EPL 5. alternatīva izveidota 2025. gada decembrī un ved pa teritoriju, kur nebija iespējams veikt izpēti putnu ligzdošanas sezonā (kartes 9–11), tādēļ šajā posmā ir nepieciešams veikt padziļinātu monitoringa programmu, izpēti EPL izbūves pirmajā sezonā (2026. gads). EPL šķerso Ventu un īpaši aizsargājamo dabas teritoriju dabas liegums "Ventas ieleja", kā arī iet tuvu gar dabas liegumu "Skudru tīrelis" (aptuveni 100 m), tā ved lielākoties cauri meža masīviem. Lai gan potenciālās alternatīvas plānotajā trasē šobrīd nav zināmas īpaši aizsargājamo putnu sugu atradnes, ir nepieciešams veikt pilnvērtīgu putnu monitoringu iespējamo būvniecības nosacījumu noteikšanai jau EPL izbūves procesā.

Monitoringa programmā EPL 5. alternatīvas izpētei iekļaujami sekojoši prioritārie pasākumi:

- atmežojamās joslas un buferjoslas gar to (vismaz 250 m platumā abos virzienos) apsekošana ligzdošanas periodā, ar nolūku konstatēt īpaši aizsargājamo putnu sugu lielās ligzdas un to apdzīvotību;
- akustisko reģistratoru izvietošana posmos, kur līnijas trase veidojama no jauna vienu ligzdošanas sezonu pirmsbūvniecības laikā un vienu ligzdošanas sezonu pēc līnijas nodošanas ekspluatācijā, lai iegūtu salīdzināmus datus par izmaiņām putnu sugu sastāvā (ar fokusu uz pūču un dzeņu sugu konstatēšanu atbilstoši šo sugu grupu sugu aizsardzības plāniem).

Papildus šiem pasākumiem **ieteicams veikt sekojošus pasākumus īpaši aizsargājamo putnu sugu aizsardzībai potenciāli nozīmīgākajās 5. alternatīvas vietās:**

- mežaudžu piemērotības novērtēšana īpaši aizsargājamo putnu sugu ligzdošanai;
- lielo planējošo putnu uzskaites;
- vakarlēpju, griežu u.c. naktī vokalizējošo sugu uzskaites.

Ja monitoringa rezultātā tiek konstatēta EPL 5. alternatīvas īstenošanas iespējama būtiska negatīva ietekme uz īpaši aizsargājamajām putnu sugām, tad nepieciešams veikt šīs ietekmes samazināšanas pasākumus (piemēram, atmežošanas vai būvniecības pasākumu sezonāla ierobežošana, EPL aprīkošana ar marķieriem, lai samazinātu putnu sadursmju ar vadiem risku, padarot tos labāk pamanāmus u.c.). Šo pasākumu izstrāde jāuztic putnu ekspertam.

Kopsavilkums

Esam veikuši teritorijas izpēti nolūkā noskaidrot potenciālās elektropārvades līnijas izbūves ietekmi uz īpaši aizsargājamajām putnu sugām.

Jāņem vērā, ka lielā daļā trases jaunā elektropārvades līnija plānota paralēli jau esošai elektropārvades līnijai, līdz ar to daļa ietekmes pastāv jau šobrīd. Esam grupējuši putnus divās grupās. 35 sugām ar mazāku iespējamo ietekmi no elektropārvades līnijas izbūves noteikti vispārējie aizsardzības pasākumi. Tie ir: atmežošanas darbu un būvdarbu mežā ierobežojumi putnu ligzdošanas sezonā, būvdarbu pie nozīmīgām ūdenstilpēm, ūdenstecēm un mitrainēm un buferjoslā ap tām veikšanas sezona ierobežojumi putnu ligzdošanas sezonā. 16 sugām, kurām paredzama būtiskāka ietekme, noteikti arī atsevišķi speciāli aizsardzības pasākumi, kas lielākoties attiecas uz elektropārvades līnijas trases konfigurāciju, darbu veikšanas sezonu, kā arī vadu aprīkošanu ar marķieriem putnu pasargāšanai no sadursmēm.

Par būtiskākajām īpaši aizsargājamajām putnu sugām, kuras elektropārvades līnijas izbūve un ekspluatācija varētu ietekmēt nelabvēlīgi, šajā teritorijā uzskatāmas zivjērglis, mazais ērglis, vistu vanags, sarkanā klija. Vairumam šo sugu ligzdošanas teritoriju ir jau esošu mikroliegumu statuss. Apsekošanas laikā elektrolīnijai piegulošajā teritorijā tika atrastas divas jaunas apdzīvotas mazā ērgļa ligzdas, kā arī divas vistu vanaga ligzdas vienā ligzdvietā. Visas zināmās un izpētes laikā konstatētās lielās ligzdas tikušas pārbaudītas, lai novērtētu to piederību sugai un apdzīvotības statusu. Īpaši aizsardzības pasākumi nepieciešami arī virknei citu īpaši aizsargājamo putnu sugu, starp kurām ir gan meža putni, gan putni, kas apdzīvo zālāju biotopus vai saistīti ar ūdeņiem.

Atzinumā norādīti nepieciešamie aizsardzības pasākumi, tai skaitā nepieciešamie termiņa ierobežojumi – 5. tabulā (pielikumā) un platības, kurās šie ierobežojumi jāievēro, – kartēs 1–22 (pielikumā).

PIELIKUMS

Kartogrāfiskais pielikums

Ārpus šī dokumenta dots kartogrāfiskais pielikums, kas ir atzinuma neatņemama daļa, kurā atainoti aprakstītie putnu aizsardzības pasākumi.

Elektroniskais ĢIS pielikums

Elektroniskais pielikums satur kartogrāfiskajā pielikumā attēlotos telpiskos datus pielietošanai ĢIS vidē, kā arī veikto apsekojumu maršrutus.

Elektroniskais ietekmju uz dzīvotnēm datu pielikums

Kumulatīvās ietekmes aprēķinos izmantojamie skaitliskie vērtējumi XLSX formātā, kartoshēmas PNG formātā, GEOTIFF formāta rastru izgriezumi un izmantotās buferzonas GPKG formātā un aprēķinu gaitas apraksts dotai atzinuma pielikumā *letekme_uz_dzivotnem_zip*, sakārtoti pa apakšmapēm *50m* un *250m* atbilstoši aprēķinos izmantotajai buferzonai.

5. tabula. Termiņa ierobežojumi noteiktu putnu sugu aizsardzībai

Putnu suga	Ierobežojuma Nr. (skat. kartēs)	Termiņa ierobežojums	Piezīmes
Ūdensteces, ūdenstilpes, nozīmīgas mitraines (lielā dumpja <i>Botaurus stellaris</i> , niedru lijas <i>Circus aeruginosus</i> , ziemeļu gulbja <i>Cygnus cygnus</i> u.c. sugu biotopi)	26	01.04.–31.07.	Ūdeņi, mitraines un 200 m josla ap tiem
Grieze <i>Crex crex</i>	27	01.05.–31.07.	Griezes aizsardzībai prioritārās vietas saskaņā ar modelēto dzīvotņu augstākās piemērotības šūnām ²⁶
Apodziņš <i>Aegolius funereus</i>	28	15.03.–30.06.	Apodziņa aizsardzībai prioritārās vietas saskaņā ar pūču aizsardzības plānu ²⁷
Mazais ērglis <i>Clanga pomarina</i>	29	01.04.–15.08.	500 m attālumā ap līgzdu
Peļu klijāns <i>Buteo buteo</i> un nenoteiktu sugu lielās līgzdas	30	01.03.–31.07.	500 m attālumā ap līgzdu
Sarkanā klija <i>Milvus milvus</i>	31	01.03.–31.07.	500 m attālumā ap līgzdu
Vistu vanags <i>Accipiter gentilis</i>	32	01.03.–31.07.	500 m attālumā ap līgzdu
Zivjērglis <i>Pandion haliaetus</i>	33	01.04.–15.08.	500 m attālumā ap līgzdu

5. tabulā norādītajos laika posmos – kartēs 1–22 norādītajās teritorijās – nav pieļaujami elektrolīnijas trases atmežošanas darbi un elektrolīnijas būvniecības darbi, tai skaitā materiālu piegāde objektā pa meža ceļiem.

5. tabulā norādītajos laika posmos – kartēs 1–22 norādītajās teritorijās – elektropārvades līnijas ekspluatācijas laikā – nav pieļaujami plānoti elektrolīnijas uzturēšanas un remonta darbi. Pieļaujami ar avāriju likvidēšanu saistīti un citi neatliekami darbi.

²⁷ Avotiņš jun. A. 2019. Apodziņa *Glaucidium passerinum*, bikšainā apoga *Aegolius funereus*, meža pūces *Strix aluco*, urālpūces *Strix uralensis*, ausainās pūces *Asio otus* un ūpja *Bubo bubo* aizsardzības plāns. Latvijas Ornitoloģijas biedrība, Rīga.

6. tabula. Nosacījumi elektropārvades līnijas paplašināšanai

Vērtīgākās puses Nr. (skat. kartēs)	Nosacījumi	Vērtīgākās puses, situācijas īss apraksts
1	<p>Ja nepieciešama koku ciršana esošās trases paplašināšanai – jauna EPL izbūvējama pretējā (R) pusē.</p> <p><i>11.11.2025. būvprojekta risinājumā nosacījums izpildīts</i></p>	<p>A pusē atrodas 2025. g. apdzīvota mazā ērgļa ligzda 270 m attālumā no esošās EPL, kā arī peļu klijāna ligzda.</p> <p>R pusē vairāk lauksaimniecības zemju (2025. g. – labības lauki)</p>
2	<p>Ja nepieciešama koku ciršana esošās trases paplašināšanai – jauna EPL izbūvējama pretējā (R) pusē.</p> <p><i>11.11.2025. būvprojekta risinājumā nosacījums izpildīts</i></p>	<p>A pusē atrodas mazā ērgļa mikroliegums, kā arī ārpus ML esošās mežaudzes EPL A pusē ir vecākas nekā R pusē un nākotnē var kalpot mazā ērgļa, kā arī dobumperētāju ligzdošanai</p>
3	<p>Jauna EPL izbūvējama pretējā (A) pusē.</p> <p><i>11.11.2025. būvprojekta risinājumā nosacījums izpildīts</i></p>	<p>R pusē 12.08.2025. atrasta mazā ērgļa ligzda 135 m attālumā no esošās EPL, izcilas kvalitātes ES nozīmes biotopā <i>9160 Ozolu meži</i></p>
4	<p>EPL izbūvi ieteicams paredzēt tā, lai šajā pusē nebūtu jāveic koku ciršana trases paplašināšanai.</p> <p><i>11.11.2025. būvprojekta risinājumā nosacījums izpildīts</i></p>	<p>A pusē atrodas kopumā vecākas parastās priedes mežaudzes, ar vairāk bioloģiski veciem kokiem, kaltsiem kokiem, stubeņiem nekā pretējā EPL pusē.</p> <p>Mežaudzes īpaši piemērotas dienas plēsīgo putnu un dobumperētāju ligzdošanai</p>
5	<p>EPL izbūvi ieteicams paredzēt tā, lai šajā pusē nebūtu jāveic koku ciršana trases paplašināšanai.</p> <p><i>11.11.2025. būvprojekta risinājumā nosacījums izpildīts</i></p>	<p>A pusē atrodas parastās priedes mežaudzes, īpaši piemērotas dienas plēsīgo putnu un dobumperētāju ligzdošanai; R pusē jaunaudzes</p>
6	<p>EPL izbūvi ieteicams paredzēt tā, lai šajā pusē nebūtu jāveic koku ciršana trases paplašināšanai.</p> <p><i>11.11.2025. būvprojekta risinājumā nosacījums izpildīts</i></p>	<p>A pusē atrodas parastās priedes mežaudzes, īpaši piemērotas dienas plēsīgo putnu un dobumperētāju ligzdošanai; R pusē mežaudzes jaunākas</p>
7	<p>EPL izbūvi ieteicams paredzēt tā, lai šajā pusē nebūtu jāveic koku ciršana trases paplašināšanai.</p> <p><i>11.11.2025. būvprojekta risinājumā nosacījums izpildīts</i></p>	<p>A pusē atrodas parastās priedes mežaudzes, ir bioloģiski veci koki, sastopami kaltsi koki, stubeņi. Vairāk dabiska meža struktūru arī ES nozīmes biotopā <i>7160 Minerālvielām bagāti avoti un avoksnāji</i> A pusē. Mežaudzes</p>

		īpaši piemērotas dienas plēsīgo putnu un dobumperētāju ligzdošanai
8	EPL izbūvi ieteicams paredzēt tā, lai šajā pusē nebūtu jāveic koku ciršana trases paplašināšanai. <i>11.11.2025. būvprojekta risinājumā nosacījums nav izpildīts</i>	R pusē atrodas parastās priedes mežaudzes, kā arī mežaudze gravā. Bioloģiski vecu koku, kalnu koku, stumbeņu vairāk nekā A pusē. Mežaudzes īpaši piemērotas dienas plēsīgo putnu un dobumperētāju ligzdošanai
9	EPL izbūvi ieteicams paredzēt tā, lai šajā pusē nebūtu jāveic koku ciršana trases paplašināšanai. <i>11.11.2025. būvprojekta risinājumā nosacījums izpildīts</i>	Parastās priedes mežaudzes – A pusē vecākas. Mežaudzes īpaši piemērotas dienas plēsīgo putnu un dobumperētāju ligzdošanai
10	EPL izbūvi ieteicams paredzēt tā, lai šajā pusē nebūtu jāveic koku ciršana trases paplašināšanai. <i>11.11.2025. būvprojekta risinājumā nosacījums izpildīts</i>	Biotopi Ventas krastā līdzīgi. A pusē izcilas kvalitātes ES nozīmes biotops <i>9180* Nogāžu un gravu meži</i> . Tomēr, lai saglabātu arī R pusē esošo Nabas upes nogāzi, par vērtīgāku uzskatāma R puse
11	EPL izbūvi ieteicams paredzēt tā, lai šajā pusē nebūtu jāveic koku ciršana trases paplašināšanai. <i>11.11.2025. būvprojekta risinājumā nosacījums izpildīts</i>	Mežaudzes vecākas un putniem vērtīgākas R pusē, šajā pusē sastopams arī ES nozīmes biotops <i>7120 Degradēti augstie purvi, kuros iespējama vai noris dabiskā atjaunošanās</i>
12	EPL izbūvi ieteicams paredzēt tā, lai šajā pusē nebūtu jāveic koku ciršana trases paplašināšanai. <i>11.11.2025. būvprojekta risinājumā nosacījums izpildīts</i>	D pusē mežaudzes ar bioloģiski veciem kokiem, sastopami platlapji, vietām biezs krūmu stāvs ar pamežu un paaugu. Taču netālu atrodas valsts nozīmes autoceļš, viensēta. Mežaudzē ierīkoti celiņi braucieniem ar motocikliem. D puse vērtīgāka, jo Z pusē mežaudzes nesēn nocirstas galvenajā cirtē
13	Ja tiek realizēta apakšalternatīva Nr. 3 un ja nepieciešama koku ciršana esošās trases paplašināšanai – jaunu EPL ieteicams izbūvēt D pusē. <i>11.11.2025. būvprojekta risinājumā nosacījums nav izpildīts</i>	Teritorijā starp abām apakšalternatīvām vairāk mežaudžu ar bioloģiski veciem kokiem. Sastopami kalnu koki, stumbeņi. Mežaudzes īpaši piemērotas dienas plēsīgo putnu un dobumperētāju, kā arī krūmu stāvā ligzdojošu putnu ligzdošanai
14	Ja tiek realizēta apakšalternatīva Nr. 3 un ja nepieciešama koku ciršana esošās trases paplašināšanai – jaunu EPL ieteicams izbūvēt D pusē. <i>11.11.2025. būvprojekta risinājumā nosacījums nav izpildīts</i>	Teritorijā starp abām apakšalternatīvām vairāk mežaudžu ar bioloģiski veciem kokiem. Sastopami kalnu koki, stumbeņi. Mežaudzes īpaši piemērotas dienas plēsīgo putnu un dobumperētāju, kā arī krūmu stāvā ligzdojošu putnu ligzdošanai

15	EPL izbūvi ieteicams paredzēt tā, lai šajā pusē nebūtu jāveic koku ciršana trases paplašināšanai. <i>11.11.2025. būvprojekta risinājumā nosacījums nav izpildīts</i>	R pusē vairāk mežaudžu ar bioloģiski veciem kokiem. Mežaudzes īpaši piemērotas dienas plēsīgo putnu, dobumperētāju, kā arī krūmu stāvā ligzdojošu putnu ligzdošanai
16	EPL izbūvi ieteicams paredzēt tā, lai šajā mežaudzē nebūtu jāveic koku ciršana. <i>11.11.2025. būvprojekta risinājumā nosacījums izpildīts</i>	Ciemata (Vārme) parks, ierīkoti pastaigu celiņi, piknika vieta, tiek izvērkta atmirusī koksne, daļā mežaudzes tiek izcirsts pamežs, paauga. Sastopami platlapji. Mežaudze piemērota aizsargājamām dzeņu sugām, tostarp vidējam dzenim. EPL A pusē atrodas privātmāju komplekss
17	EPL izbūvi ieteicams paredzēt tā, lai šajā mežaudzē nebūtu jāveic koku ciršana. <i>11.11.2025. būvprojekta risinājumā nosacījums izpildīts</i>	Parastās priedes mežaudze. Daudz bioloģiski vecu koku, kalnu koku, stumbeņu. Mežaudze īpaši piemērota dobumperētāju ligzdošanai
18	Ja nepieciešama koku ciršana esošās trases paplašināšanai – jauna EPL izbūvējama pretējā (R) pusē. <i>11.11.2025. būvprojekta risinājumā nosacījums izpildīts</i>	Atsevišķas A pusē piegulošās mežaudzes, visdrīzāk, atbilst ES nozīmes biotopam 9010* <i>Veci vai dabiski boreāli meži</i> , ir bioloģiski veci koki, sastopami kalnu koki, stumbeņi. Apsekošanas laikā konstatēts vokalizējošs meža baloža īpatnis. Mežaudzes īpaši piemērotas dobumperētāju, kā arī krūmu stāvā ligzdojošo putnu ligzdošanai. Arī ūdenstecei "Palice" piegulošās mežaudzes vecākas un putniem nozīmīgākas A pusē
19	Jauna EPL izbūvējama pretējā (DR) pusē. <i>11.11.2025. būvprojekta risinājumā nosacījums izpildīts</i>	ZA pusē atrodas Luntē dīķis ar vairāk vai mazāk aizaugušiem krastiem. Teritorija piemērota vairāku aizsargājamo putnu sugu ligzdošanai
20	Ja nepieciešama koku ciršana esošās trases paplašināšanai – jauna EPL izbūvējama pretējā (DR) pusē. <i>11.11.2025. būvprojekta risinājumā nosacījums izpildīts</i>	A pusē atrodas mazā ērgļa mikroliegums, kura stūris piekļaujas esošajai EPL. Mikroliegumā iepriekš bija konstatētas divas ligzdas. Apsekošanas laikā – buferzonā – konstatēta vēl viena ligzda –70 m attālumā no esošās EPL. A pusē esošās mežaudzes vecākas, īpaši piemērotas arī dobumperētājiem. A pusē atrodas arī bērzu mežaudzes pārmitrās kūdras augsnēs. Apsekošanas laikā konstatēti baltmugurdzeņa izkalti dobumi stumbeņos. EPL tuvumā konstatētas divas dienas plēsīgo putnu ligzdas (vairākus gadus

		neapdzīvotas), tuvākā no tām 130 m attālumā no esošās EPL
21	EPL izbūvi ieteicams paredzēt tā, lai šajā pusē nebūtu jāveic koku ciršana trases paplašināšanai. <i>11.11.2025. būvprojekta risinājumā nosacījums nav izpildīts</i>	Vecākās un putniem vērtīgās mežaudzes abās pusēs esošajai EPL līdzīgas, taču DA pusē to platība lielāka. Krūmu stāvā biezs pamežs, galvenokārt parastā lazda
22	EPL izbūvi ieteicams paredzēt tā, lai šajā pusē nebūtu jāveic koku ciršana trases paplašināšanai. <i>11.11.2025. būvprojekta risinājumā nosacījums izpildīts</i>	Apsekošanas laikā konstatēta neapdzīvota dienas plēsīgu putnu ligzda apm. 200 m uz R no esošās EPL. Tuvumā lauksaimniecības zemēs konstatēts viens mazā ērgļa pieaudzis īpatnis izlidojumā. Mežaudzes vecākas EPL R pusē, tās piemērotas arī mazā ērgļa ligzdošanai
23	Jauna EPL izbūvējama pretējā (D) pusē. <i>11.11.2025. būvprojekta risinājumā nosacījums izpildīts</i>	EPL Z pusē atrodas dabas lieguma "Sātiņu dīķi" dabas lieguma zona, piegulošās mežaudzes īpaši piemērotas kā dienas plēsīgu putnu, tā dobumperētāju ligzdošanai, tālāk no EPL atrodas parastās priedes mežaudzes pārmitrās kūdras augsnēs. Apsekošanas laikā konstatēta apdzīvota mazā ērgļa ligzda apm. 200 m uz Z no esošās EPL. EPL Z pusē veco un aizsargājamām putnu sugām piemērotu mežaudžu vairāk nekā D pusē
24	Jauna EPL izbūvējama pretējā (DA) pusē. <i>11.11.2025. būvprojekta risinājumā nosacījums nav izpildīts</i>	Dīķis ar vairāk vai mazāk aizaugušiem krastiem (pārsvarā parastā niedre) uz ZR no EPL. Apsekošanas laikā konstatēts ziemeļu gulbja pāris. Teritorija piemērota vairāku aizsargājamo putnu sugu ligzdošanai

Piezīme – **treknrakstā** izcelti nosacījumi teritorijās, kur to ievērošanai ir **būtiska** nozīme paredzētās darbības ietekmes uz īpaši aizsargājamo putnu sugu ligzdošanu samazināšanu.

7. tabula. Elektropārvades līnijas pirmsbūvniecības monitoringa programma jaunajām apakšalternatīvām, kam nav tikusi veikta izpēte putnu ligzdošanas sezonā

Aktivitāte	Īstenošanas mērķis un nosacījumi
Lielo ligzdu meklēšana	Aktivitātes mērķis ir ĪAS lielo ligzdu inventarizācija jaunbūvējamās līnijas apkārtnē. Apsekojamā platība – ne mazāk kā 250 m no trasējuma ass līnijas uz abām pusēm piemērotās dzīvotnēs. Pasākums īstenojams visu gadu, bet rekomendēts bezlapu periodā
Lielo ligzdu kontrole	Aktivitātes mērķis ir zināmo un jaunatrasto ligzdu apdzīvotības statusa novērtēšana lēmumu pieņemšanai par lokālu aizsardzības pasākumu noteikšanu. Aktivitāte veicama saskaņā ar attiecīgo ĪAS ligzdošanas fenoloģiju, ievērojot laikus, kad ligzdām tuvoties nedrīkst
Pūčveidīgo sugu uzskaitē	Mērķis aplēst teritorijā konstatēto īpaši aizsargājamo sugu pūču teritoriju skaitu. Vokalizējošo īpatņu uzskaitē no punktiem, izmantojot teritoriālo dziesmu atskaņošanu. Uzskaitē katrā punktā paredzēts veikt divas reizes. Gadījumā, ja suga tiek novērota jau pirmajā uzskaitē, otrā uzskaitē nav nepieciešama. Uzskaites veicamas laikā no 15. marta līdz 15. jūnijam (ūpja uzskaitē sākama ar 15. februāri). Starp uzskaitēm jāietur vismaz divu nedēļu pārtraukums
Griežu un vakarlēpju uzskaitē	Mērķis: noskaidrot griežu un vakarlēpju apdzīvoto teritoriju skaitu teritorijā. Teritorija: līdz 0,25 km zonā ap (plānoto) EPL Veids: īpatņu uzskaitē no punktiem, izmantojot audioierakstu atskaņošanu. Uzskaitē katrā punktā paredzēts veikt (vismaz) vienu reizi. Laiks: no 15. maija beigām līdz 10. jūlijam
Dzīvotņu inventarizācija	Saskaņā ar dzīvotņu modeļu vai jebkuriem citiem pieejamiem datiem veicama dzīvotņu, kuras vērtējamas kā putniem nozīmīgas, prioritāri aizsargājamas, īpaši kvalitatīvas, inventarizācija, fiksējot visas ĪAS (arī tādas, kas atzinumā vērtētas kā nebūtiski ietekmētas)
Pasīvais akustiskais monitorings (PAM)	Rekomendējoša rakstura aktivitāte zināšanu bāzes papildināšanai. Akustisko reģistratoru izvietošana posmos, kur līnijas trase veidojama no jauna vienu ligzdošanas sezonu pirmsbūvniecības laikā un vienu ligzdošanas sezonu pēc līnijas nodošanas ekspluatācijā, lai iegūtu salīdzināmus datus par izmaiņām putnu sugu sastāvā

8. tabula. Lauka darbu detalizācija elektropārvades līnijas projektā

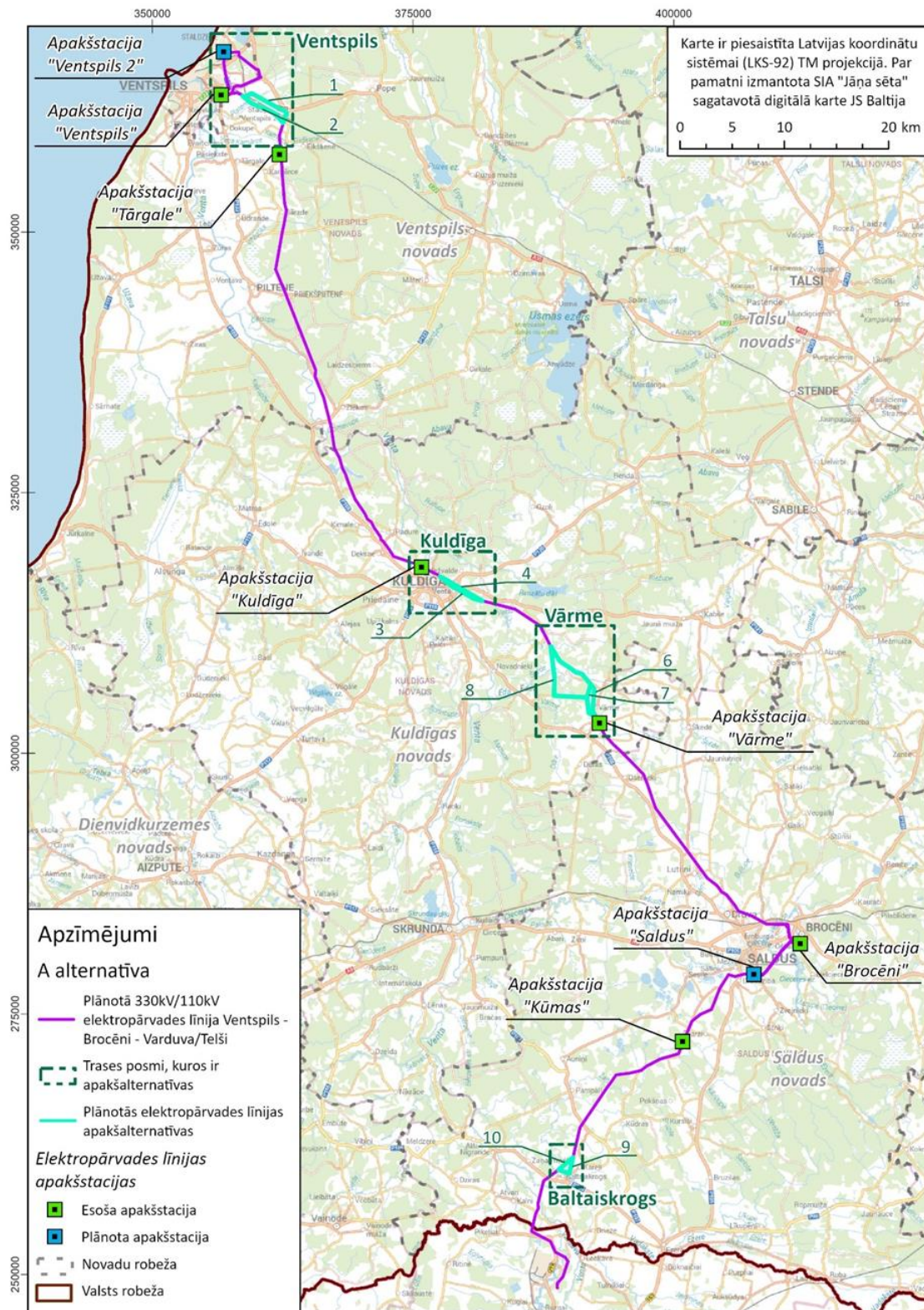
Datums, laiks	Apsekojums / aktivitāte	Laika apstākļi	Novērotājs
27.05.2025. Plkst. 06:50–15:25	Teritorijas rekognoscija, lielo ligzdu meklēšana, ornitofaunistiskie novērojumi	Mākoņainība 100 %, bez nokrišņiem, +8 °C, vējš 1 pēc Boforta skalas	Elīna Gulbe
28.05.2025. Plkst. 05:35–15:40	Lielo ligzdu meklēšana, ornitofaunistiskie novērojumi	Mākoņainība 75 %, bez nokrišņiem, +9 °C, vējš 1 pēc Boforta skalas	Elīna Gulbe
29.05.2025. Plkst. 05:45–12:50	Lielo ligzdu meklēšana, ornitofaunistiskie novērojumi	Mākoņainība 100 %, bez nokrišņiem, +10 °C, vējš 2 pēc Boforta skalas	Elīna Gulbe
03.06.2025. Plkst. 05:55–14:55	Plēsīgo putnu izlidojumu monitorings, ornitofaunistiskie novērojumi	Mākoņainība 0 %, bez nokrišņiem, +10 °C, vējš 3 pēc Boforta skalas	Elīna Gulbe
04.06.2025. Plkst. 01:25–03:50	Naktspuṡnu uzskaitē	Mākoņainība 0 %, bez nokrišņiem, +8 °C, vējš 1 pēc Boforta skalas	Elīna Gulbe
03.07.2025. Plkst. 18:30–20:30	Apsekots elektropārvades līnijas šķērsojums pāri Ventas ielejai	Mākoņainība 25 %, bez nokrišņiem, +21 °C, vējš 4 pēc Boforta skalas	Mareks Kilups
09.07.2025. Plkst. 12:00–15:00	Piegulošajā teritorijā apsektas aizsargājamo putnu sugu ligzdošanai piemērotākās teritorijas, pārbaudītas iepriekš konstatētās ligzdas	Mākoņainība 100 %, bez nokrišņiem, +18 °C, vējš 3 pēc Boforta skalas	Ojārs Demiters
11.07.2025. Plkst. 16:06–19:45	Piegulošajā teritorijā apsektas aizsargājamo putnu sugu ligzdošanai piemērotākās teritorijas	Mākoņainība 50 %, bez nokrišņiem, +22 °C, vējš 4 pēc Boforta skalas	Ojārs Demiters
12.07.2025. Plkst. 10:24–12:41	Piegulošajā teritorijā apsektas aizsargājamo putnu sugu ligzdošanai piemērotākās teritorijas, pārbaudītas iepriekš konstatētās ligzdas	Mākoņainība 25 %, bez nokrišņiem, +19 °C, vējš 3 pēc Boforta skalas	Ojārs Demiters

14.07.2025. Plkst. 11:10–12:52	Piegulošajā teritorijā apsektas aizsargājamu putnu sugu ligzdošanai piemērotākās teritorijas, pārbaudītas iepriekš konstatētās ligzdas	Mākoņainība 25 %, bez nokrišņiem, +24 °C, vējš 2 pēc Boforta skalas	Ojārs Demiters
15.07.2025. Plkst. 08:00–13:43	Piegulošajā teritorijā apsektas aizsargājamu putnu sugu ligzdošanai piemērotākās teritorijas	Mākoņainība 25 %, bez nokrišņiem, +23 °C, vējš 2 pēc Boforta skalas	Ojārs Demiters
15.07.2025. Plkst. 17:17–20:19	Piegulošajā teritorijā apsektas aizsargājamu putnu sugu ligzdošanai piemērotākās teritorijas	Mākoņainība 25 %, bez nokrišņiem, +26 °C, vējš 2 pēc Boforta skalas	Ojārs Demiters
19.07.2025. Plkst. 18:18–21:22	Piegulošajā teritorijā apsektas aizsargājamu putnu sugu ligzdošanai piemērotākās teritorijas, pārbaudītas iepriekš konstatētās ligzdas	Mākoņainība 50 %, bez nokrišņiem, +26 °C, vējš 1 pēc Boforta skalas	Ojārs Demiters
24.07.2025. Plkst. 08:26–16:12	Piegulošajā teritorijā apsektas aizsargājamu putnu sugu ligzdošanai piemērotākās teritorijas	Mākoņainība 50 %, bez nokrišņiem, +26 °C, vējš 2 pēc Boforta skalas	Ojārs Demiters
25.07.2025. Plkst. 08:31–14:06	Piegulošajā teritorijā apsektas aizsargājamu putnu sugu ligzdošanai piemērotākās teritorijas	Mākoņainība 50 %, bez nokrišņiem, +26 °C, vējš 2 pēc Boforta skalas	Ojārs Demiters
30.07.2025. Plkst. 09:49–12:46	Piegulošajā teritorijā apsektas aizsargājamu putnu sugu ligzdošanai piemērotākās teritorijas	Mākoņainība 100 %, Smidzina lietus, +19 °C, vējš 2 pēc Boforta skalas	Ojārs Demiters
31.07.2025. Plkst. 14:43–18:09	Piegulošajā teritorijā apsektas aizsargājamu putnu sugu ligzdošanai piemērotākās teritorijas, pārbaudītas iepriekš konstatētās ligzdas	Mākoņainība 100 %, bez nokrišņiem, +18 °C, vējš 2 pēc Boforta skalas	Ojārs Demiters
01.08.2025. Plkst. 16:00–20:14	Piegulošajā teritorijā apsektas aizsargājamu putnu sugu ligzdošanai piemērotākās teritorijas	Mākoņainība 25 %, bez nokrišņiem, +21 °C, vējš 3 pēc Boforta skalas	Ojārs Demiters

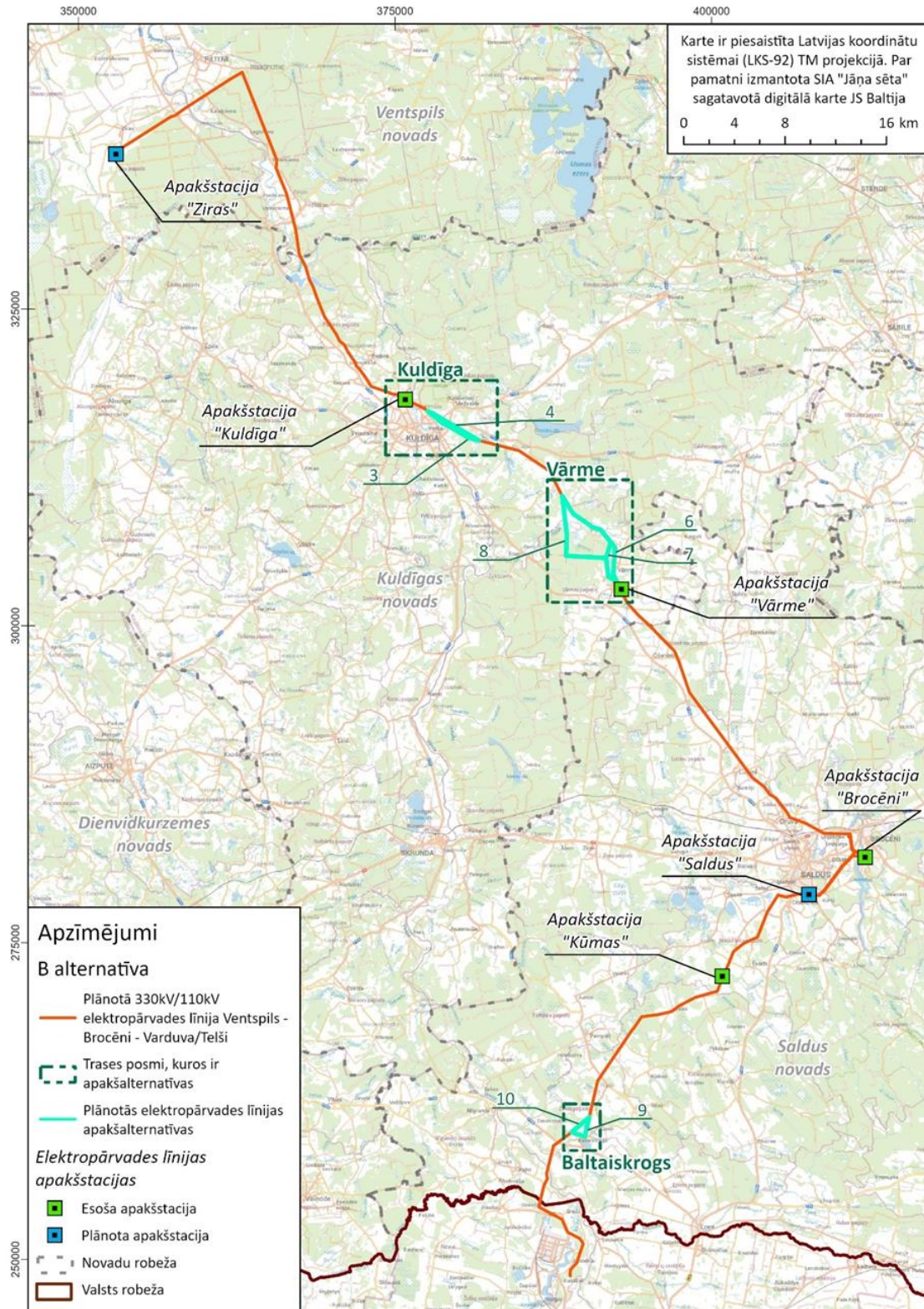
07.08.2025. Plkst. 08:37–17:10	Piegulošajā teritorijā apsektas aizsargājamu putnu sugu ligzdošanai piemērotākās teritorijas, pārbaudītas iepriekš konstatētās ligzdas	Mākoņainība 75 %, bez nokrišņiem, +20 °C, vējš 4 pēc Boforta skalas	Ojārs Demiters
09.08.2025. Plkst. 11:15–13:00	Apsektas 2 lielās ligzdas pie Ventspils	Mākoņainība 25 %, bez nokrišņiem, +18 °C, vējš 3 pēc Boforta skalas	Ģirts Strazdiņš
11.08.2025. Plkst. 14:12–20:20	Apsektas aizsargājamu putnu sugu ligzdošanai piemērotākās elektropārvades līnijai piegulošās teritorijas	Mākoņainība 50 %, bez nokrišņiem, +21 °C, vējš 3 pēc Boforta skalas	Ojārs Demiters
12.08.2025. Plkst. 15:31–21:29	Apsektas aizsargājamu putnu sugu ligzdošanai piemērotākās elektropārvades līnijai piegulošās teritorijas, pārbaudītas iepriekš konstatētās ligzdas	Mākoņainība 50 %, bez nokrišņiem, +21 °C, vējš 4 pēc Boforta skalas	Ojārs Demiters
13.08.2025. Plkst. 15:46–19:46	Apsektas aizsargājamu putnu sugu ligzdošanai piemērotākās elektropārvades līnijai piegulošās teritorijas	Mākoņainība 25 %, bez nokrišņiem, +22 °C, vējš 1 pēc Boforta skalas	Ojārs Demiters
18.08.2025. Plkst. 13:11–19:43	Apsektas aizsargājamu putnu sugu ligzdošanai piemērotākās elektropārvades līnijai piegulošās teritorijas	Mākoņainība 25 %, bez nokrišņiem, +19 °C, vējš 2 pēc Boforta skalas	Ojārs Demiters
19.08.2025. Plkst. 10:06–19:08	Apsektas aizsargājamu putnu sugu ligzdošanai piemērotākās elektropārvades līnijai piegulošās teritorijas	Mākoņainība 25 %, bez nokrišņiem, +22 °C, vējš 4 pēc Boforta skalas	Ojārs Demiters
21.08.2025. Plkst. 08:27–13:42	Apsektas aizsargājamu putnu sugu ligzdošanai piemērotākās elektropārvades līnijai piegulošās teritorijas	Mākoņainība 50 %, bez nokrišņiem, +18 °C, vējš 3 pēc Boforta skalas	Ojārs Demiters

<p>01.10.2025. Plkst. 10:32–12:59</p>	<p>Apsekotas aizsargājamo putnu sugu ligzdošanai piemērotākās elektropārvades līnijai (apakšalternatīvām) piegulošās teritorijas</p>	<p>Mākoņainība 50 %, bez nokrišņiem, +14 °C, vējš 2 pēc Boforta skalas</p>	<p>Ojārs Demiters</p>
<p>02.10.2025. Plkst. 15:20–17:25</p>	<p>Apsekotas aizsargājamo putnu sugu ligzdošanai piemērotākās elektropārvades līnijai (apakšalternatīvām) piegulošās teritorijas</p>	<p>Mākoņainība 50 %, bez nokrišņiem, +13 °C, vējš 2 pēc Boforta skalas</p>	<p>Ojārs Demiters</p>

1. shēma. Izpētes teritorija, plānotās elektropārvades līnijas izvietojums – A alternatīva

2. shēma. Izpētes teritorija, plānotās elektropārvades līnijas izvietojums – B alternatīva

Atzinuma papildinājums

Par plānotās 330 kV elektropārvades līnijas
"Ventspils (LV) - Brocēni (LV) - Varduva/Telši (LT)"
izbūves un ekspluatācijas sagaidāmo ietekmi uz putniem

Atzinuma papildinājums sniegts: SIA "Estonian, Latvian & Lithuanian Environment"

Sagatavoja:

SIA "EU Temporalis":

Mareks Kilups (eksperta sertifikāta Nr. 241, darbības termiņš: 24.07.2024.–23.07.2027.)

Ojārs Demiters (eksperta sertifikāta Nr. 034, darbības termiņš: 28.11.2023.–27.11.2028.)

Helga Gansone (datu analītiķe – kartogrāfe)

Kontakti: tālrunis +371 29288299, e-pasta adrese info@temporalis.lv

2026. gada 11. jūnijs

Saturs

Atzinuma papildinājuma sniegšanas mērķis	4
Izpētes metodika un izpētes apraksts	5
EPL 5. apakšalternatīvas un citu EPL posmu, kuros kopš 29.01.2026. atzinuma sagatavošanas brīža veikta EPL izvietojuma maiņa, izbūves un ekspluatācijas ietekme uz putniem	7
Vispārējie pasākumi īpaši aizsargājamo putnu sugu aizsardzībai	11
Īpaši aizsargājamās putnu sugas, uz kurām iespējama būtiska nelabvēlīga EPL izbūves ietekme, un pasākumi ietekmes mazināšanai	12
Izpētes apraksts un secinājumi	21
1. tabula. EPL 5. apakšalternatīvas izbūves ietekmes attālumā konstatētās lielās putnu ligzdas	22
Pasākumi iespējamas nelabvēlīgas ietekmes samazināšanai	24
Ietekme uz īpaši aizsargājamajām dabas teritorijām (Natura 2000)	25
Informācija no dabas aizsardzības plāniem par EPL 5. apakšalternatīvai tuvākajām ĪADT	25
Ietekmes uz īpaši aizsargājamās dabas teritorijas (Natura 2000) apdzīvojošajām putnu sugām izvērtējums	26
Dabas liegums "Ventas ieleja"	26
Dabas liegums "Skudru tīrelis"	28
Dabas liegums "Maņģenes meži"	30
Dabas parks "Riežupe"	30
2. tabula. Plānotās darbības vietā un tās tuvumā esošās īpaši aizsargājamās dabas teritorijas (Natura 2000)	31
3. tabula. Ietekmes novērtējuma kritēriji un novērtējums uz putnu sugām Natura 2000 teritorijā "Ventas ieleja"	32
ĪADT (Natura 2000) apdzīvojošo īpaši aizsargājamo putnu sugu aizsardzības prasības	34
Dabas liegums "Ventas ieleja"	34
Dabas liegums "Skudru tīrelis"	34
Ietekme uz mikroliegumiem īpaši aizsargājamo putnu sugu aizsardzībai	34
4. tabula. Paredzētās darbības vietā un tās apkārtnē esošie mikroliegumi	35
Kumulatīvā ietekme	36
Nepieciešamais monitorings pirms un pēc EPL nodošanas ekspluatācijā	36
PIELIKUMI	37
Kartogrāfiskais pielikums	37

Elektroniskais ĢIS pielikums _____	37
Elektroniskais ietekmju uz dzīvotnēm datu pielikums _____	37
5. tabula. Termiņa ierobežojumi noteiktu putnu sugu aizsardzībai _____	38
6. tabula. Lauka darbu detalizācija EPL projektā _____	39

Atzinuma papildinājumā iekļautās īpaši aizsargājamo putnu sugu ligzdu koordinātes ir konfidenciāla informācija, kuru nedrīkst publiskot.

SIA "Jāņa sēta" karšu pamatnes tiek izmantotas saskaņā ar noslēgto pakalpojumu līgumu Nr. 36/2023.

Atzinumā iekļautie attēli fiksēti veiktās izpētes laikā.

Titullapas foto: Liela putnu ligzda plānotās EPL tuvumā. Ojāra Demitera foto.

Atzinuma papildinājuma sniegšanas mērķis

Izpētes un atzinuma papildinājuma sniegšanas mērķis ir izvērtēt plānotās 330 kV elektropārvades līnijas "Ventspils (LV)–Brocēni (LV)–Varduva/Telši (LT)" (turpmāk "EPL") **5. apakšalternatīvas un citu EPL posmu, kuros kopš 29.01.2026. atzinuma sagatavošanas brīža veikta EPL izvietojuma maiņa**, izbūves un ekspluatācijas sagaidāmo ietekmi uz īpaši aizsargājamiem un retajiem putniem un nosacījumu sniegšana iespējamās nelabvēlīgās ietekmes samazināšanai.

29.01.2026. atzinumā tika noteikts, ka, ņemot vērā to, ka 2., 4., 5., 7., 8. un 9. apakšalternatīvas trases novietojums tika izstrādāts ārpus putnu ligzdošanas sezonas - un līdz ar to izvērtēts nepilnīgi -, pirms EPL izbūves nepieciešams veikt papildus izpēti putnu ligzdošanas sezonā.

Ir saņems aicinājums no SIA "Estonian, Latvian & Lithuanian Environment" veikt 5. apakšalternatīvas papildus izvērtējumu līdz 2026. gada 13. aprīlim. Uzdevums veikt 2., 4., 7., 8. un 9. apakšalternatīvas papildus izvērtēšanu nav saņemts.

Darba uzdevums (no uzdevuma objektam kopumā) ietver sekojošus darbus:

1. Veikt pieejamās informācijas analīzi kamerāli un veikt teritorijas apsekošanu dabā, kur tas nepieciešams un iespējams līguma termiņos;
2. Atbilstoši IVN programmai Nr. 5-03/1/2025, kuru izsniedza Energētikas un vides aģentūra 2025. gada 10. janvārī, izvērtēt iespējamās jaunās EPL izbūves ietekmes uz putnu sugām (gan būvniecības, gan ekspluatācijas laikā); darbības vietā un paredzētās darbības ietekmes zonā izvērtēt īpaši aizsargājamo putnu sugas un to dzīvotnes; putnu pulcēšanās (piemēram, barošanās un ligzdošanas) vietas un migrācijas koridorus, riestu vietas (ja attiecināms), norādot attālumu līdz to robežai vai to šķērsošanas vietai. Paredzētās darbības ietekme uz putnu sugām vērtējama gan atsevišķi, gan summāri ar citam darbībām paredzētās darbības ietekmes zonā (ja attiecināms);
3. Izpildītājam sagatavot sertificēta sugu un biotopu aizsardzības jomas eksperta atzinumu (papildinājumu) atbilstoši Ministru kabineta noteikumiem Nr. 925 (30.09.2010) "Sugu un biotopu aizsardzības jomas ekspertu atzinuma saturs un tajā ietvertās minimālās prasības" (turpmāk "atzinuma papildinājums");
4. Atzinumā (papildinājumā) Izpildītājam iekļaut arī ietekmju vērtējumu uz putnu sugām zemāk minētajos dabas liegumos (Natura 2000), atbilstoši Ministru kabineta noteikumiem Nr. 300 (19.04.2011.) "Kārtība, kādā novērtējama ietekme uz Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000)", izmantojot pieejamo informāciju SDF formās: Dabas liegumi "Maņģenes meži", "Skudru tīrelis", "Ventas ieleja" un dabas parks "Riežupe";

5. Atzinumā (papildinājumā) iekļaut iespējamu nelabvēlīgu ietekmi mazinošus pasākumus, ja tādi ir nepieciešami, gan saistībā ar EPL būvniecību, gan ekspluatāciju;
6. Atzinumā (papildinājumā) iekļaut priekšlikumus monitoringa veikšanai attiecībā uz putnu sugām, ja tādi ir nepieciešami, paredzot veikšanas vietas, metodes, ilgumu un regularitāti.

29.01.2026. atzinumā tika noteikts sekojošais:

"EPL 4., 5., 7., 8. un 9. apakšalternatīvā minimālā izpētes programma ietver šādus pasākumus:

- atmežojamās joslas un tai piegulošās buferjoslas (vismaz 250 m platumā abos virzienos) apsekošana putnu ligzdošanas periodā, lai konstatētu īpaši aizsargājamo putnu sugu lielās ligzdas, novērtētu to apdzīvotību un apzinātu ligzdošanas teritorijas;

EPL 2., 4., 5., 7., 8. un 9. apakšalternatīvā papildus ieteicams veikt šādus izpētes pasākumus:

- mežaudžu piemērotības (dzīvotņu) novērtējums īpaši aizsargājamo putnu sugu ligzdošanai;
- lielo planējošo putnu uzskaites, lai identificētu posmus, kuros nepieciešami pasākumi ietekmes uz putnu sugām mazināšanai, piemēram, vadu marķēšana;
- vakarlēpju, griežu un citu naktī vokalizējošo sugu uzskaites, apsekojot teritoriju."

Atzinuma papildinājumā informācija no 29.01.2026. atzinuma "Par plānotās 330 kV elektropārvades līnijas "Ventspils (LV) – Brocēni (LV) – Varduva/Telši (LT)" izbūves un ekspluatācijas sagaidāmo ietekmi uz putniem" (turpmāk "29.01.2026. atzinums") atkārota tik daudz, lai tiktu paskaidrota veiktā papildus izpēte, secinājumi un nosacījumi attiecībā uz paredzēto darbību.

Izpētes metodika un izpētes apraksts

Galvenā izpēte lauku darbu ietvaros ir veikta 250 m joslā uz abām pusēm no plānotās EPL 5. apakšalternatīvas, bet atsevišķi novērojumi izdarīti arī lielākā attālumā un plānotās EPL 5. apakšalternatīvas apkārtnē. Analīzei izmantoti vēsturisko novērojumu dati par joslu 2,0 km attālumā ap plānoto EPL.

Izpētes ietvaros veikti šādi darbi:

- zināmo lielo ligzdu pārbaude un jaunu ligzdu meklēšana ligzdošanai piemērota vecuma mežaudzēs, ES nozīmes aizsargājamās biotopos un potenciālajos biotopos, dabas liegumos, tostarp, atsevišķos gadījumos izmantojot ligzdu pārbaudes ar dronu;
- mežaudžu piemērotības novērtēšana īpaši aizsargājamo putnu sugu ligzdošanai;
- lielo planējošo putnu uzskaites.

Veikta plānotās EPL 5. apakšalternatīvas apsekošana, kā arī apsekota teritorija tās tiešā tuvumā, īpašu uzmanību pievēršot pēc kritērijiem atlasītajām īpaši aizsargājamām mežā ligzdojošajām sugām piemērotākajām mežaudzēm. Apsekošanas laikā reģistrētas īpaši aizsargājamās putnu sugas un meklētas lielās ligzdas. Lielās ligzdas pārbaudītas no zemes, atsevišķos gadījumos arī fiksējot situāciju ligzdā ar bezpilota gaisa kuģi (dronu) (turpmāk arī "BGK"). Veikta arī dabas lieguma "Skudru tīrelis" un piegulošo mežaudžu apsekošana ar BGK ar mērķi konstatēt zivjērgļa vai citu sugu lielās ligzdas (10. attēls).

Izpēti veicis par daļu putnu sugu sertificēts eksperts Ojārs Demiters, sertificēta putnu eksperta Mareka Kilupa vadībā.

Izpēte dabā 5. apakšalternatīvā veikta no 2026. gada 25. marta līdz 2026. gada 9. aprīlim. Būtiski pieminēt, ka šis laika posms neaptver visu novērojumu sezonu, līdz ar to izpēte par atsevišķām sugu grupām vai sezonas norisēm (piemēram, vēlāk ligzdojošās putnu sugas, lielo planējošo putnu aktivitāte, putnu rudens migrācija) nav pilnīga. Atsevišķu lielo ligzdu apdzīvotības pārbaude veikta 2026. gada 30. aprīlī un 2026. gada 27. maijā.

Veiktie lauka darbi apkopoti 6. tabulā. Līdztekus mērķtiecīgi veiktajām uzskaitēm un izpētēm fiksēti arī nejaušie putnu novērojumi apsekojamajā teritorijā.

Veikto lauka apsekojumu maršruti iekļauti telpisko datu veidā pielikumā.

Papildus lauka apsekošanas datiem izmantoti griežu modelētās dzīvotņu piemērotības dati. Izvērtējot kopš 29.01.2026. atzinuma sagatavošanas brīža izmainīto EPL posmu ietekmi, 1A apakšalternatīvā un 5. apakšalternatīvā izdalīti atsevišķi elektropārvades līnijas būvniecības iecirkņi ar augstu griežu sastopamības potenciālu, kuros tiek rekomendēts neveikt elektropārvades līnijas būvniecības darbus zālāju biotopos griezes ligzdošanai būtiskajā sezonā (1. maijs–31. jūlijs).

Papildus lauka apsekošanas datiem izmantota arī informācija no dabas datu pārvaldības sistēmas "Ozols" un portāla Dabasdati.lv par 2023., 2024. un 2025. gadu.

Jāatzīmē, ka veikta tikai 5. apakšalternatīvas apsekošana un izvērtēšana, kā arī veikta kopš 29.01.2026. atzinuma sagatavošanas brīža izmainītās 1A apakšalternatīvas (posma pie Ventspils) un izmainītā apakšstaciju novietojuma pie Zirām izvērtējums saistībā ar griezēm piemērotām dzīvotnēm, kā arī saistībā ar putnu sugām, kuru aizsardzībai nepieciešama vadu marķēšana.

Vietās, kur EPL izvietojums izmainīts nelielā attālumā, papildus izpēte nav veikta, jo šo izmaiņu rezultātā EPL trase nepietuvojas konstatētajām īpaši aizsargājamo sugu dzīvotnēm tik daudz, ka šajās vietās būtu sagaidāma būtiski nelabvēlīgāka EPL būvniecības vai ekspluatācijas ietekme, nekā jau tā izvērtēta 29.01.2026. atzinumā (tas neattiecas uz izmaiņām 2., 4., 7., 8. un 9. apakšalternatīvas posmos, par kuriem jau 29.01.2026. atzinumā minēts, ka tie izvērtēti nepilnīgi, bet uzdevums veikt papildus izvērtēšanu šajos posmos nav saņemts).

EPL 5. apakšalternatīvas un citu EPL posmu, kuros kopš 29.01.2026. atzinuma sagatavošanas brīža veikta EPL izvietojuma maiņa, izbūves un ekspluatācijas ietekme uz putniem

Papildus izvērtētajos EPL posmos plānots uzstādīt jaunus kombinētās 110/330 kV EPL balstus un vadus **jaunā vietā**. Tiks atbrīvota no apauguma, tai skaitā nocērtot mežaudzes, trase 54 m platumā. Orientējošais balstu augstums paredzēts 43 m, minimālie vertikālie attālumi no paredzēto gaisvadu EPL zemākā vada līdz autoceļiem/ielu (izņemot valsts galvenos autoceļus) brauktuves virsmai ir 7 m 110 kV gaisvadu EPL gadījumā un 8,5 m 330 kV gaisvadu EPL gadījumā. EPL tehniskais risinājums un izpildījums tiks precizēts līnijas tehniskā projekta sagatavošanas posmā¹.

Kopumā EPL ir vairāki ietekmes veidi uz putniem, kurus iespējams sagrupēt trīs grupās:

- nelabvēlīga ietekme, ko rada EPL izveide (biotopu iznīcināšana, ainavu fragmentācija ar EPL trasēm, traucējums būvniecības laikā);
- traucējuma ietekme EPL ekspluatācijas laikā (lielākoties tas ir troksnis EPL darbības dēļ, kā arī epizodisks traucējums, veicot EPL uzturēšanas darbus);
- iespējama putnu sadursmju risks ar EPL vadiem.

Katrs no šiem ietekmes veidiem skar citu putnu grupu (vienlaikus, ir īpaši aizsargājamo putnu sugas, uz kurām ietekme ir vairākiem faktoriem).

Katram no šiem ietekmes veidiem šajā atzinuma papildinājumā sniegti pasākumi iespējamās nelabvēlīgas ietekmes samazināšanai.

5. apakšalternatīvas teritorijā konstatētas kopumā 26 retās un īpaši aizsargājamās putnu sugas. Ir virkne izpētes teritorijā konstatēto īpaši aizsargājamo putnu sugu, uz kurām dažādu iemeslu dēļ potenciālās EPL ietekme būs nenozīmīga. Tās ir 13 putnu sugas, kuras teritorijā konstatētas lauka darbos vai apstrādājot vēsturiskos datus, bet uz kurām ietekme tiek vērtēta kā nenozīmīga. Sugas uzskaitītas sekojošajā sarakstā, minot arī pamatojumu, kādēļ šo putnu sugu aizsardzībai īpaši pasākumi nav nepieciešami.

Šīs 13 putnu sugas (alfabētiskā secībā) ir:

Brūnā čakste (*Lanius collurio*) – labprāt ligzdo dažāda veida krūmājos, tostarp arī jaunaudzēs un krūmos lauksaimniecības zemēs. Sugas ligzdošanu negatīvi ietekmēs atmežošana un krūmu

---

¹ Vides pārraudzības valsts birojs. 2024. Programma Nr. 5-03/1/2025 ietekmes uz vidi novērtējumam jaunas 330 kV EPL Ventspils (LV)–Brocēni (LV)–Varduva/Telši (LT) izbūve Latvijas teritorijā. Rīga.

izciršana tās ligzdošanas sezonā. Neveicot šos darbus brūnās čakstes ligzdošanas sezonā, EPL 5. apakšalternatīvas izveides ietekme uz brūno čaksti vērtējama kā *nebūtiska*.

Lauku lija (*Circus pygargus*) – teritorijas izpētē konstatēts viens novērojums, tomēr tas, jādomā, nav saistīts ar sugas ligzdošanu, jo tā kā ligzdotāja ir Latvijā tikpat kā izzudusi². Lielākā ietekme uz lauku liju varētu būt sadursmēm ar EPL vadiem, tomēr grūti identificēt vietas, kurās šīs sugas pārlidojumi ir visbiežākie. Daļēji tie pārklājas ar citu sugu koncentrēšanos, tādēļ EPL vadu aprīkošana ar marķieriem, kas ļaus citu grupu putniem tos laikus pamanīt un izvairīties no sadursmes, samazinās arī lielo plēsīgo putnu sadursmju risku.

Mazais mušķērājs (*Ficedula parva*) – meža putnu suga, kuru būtiskāk ietekmēs ligzdošanai piemērotu biotopu iznīcināšana, veicot atmežošanu jaunās EPL izveidei. Tā kā sugai Latvijā dinamikas tendence ir stabila ilgtermiņā un pieaug īstermiņā³, kā arī mazajam mušķērājam piemēroti biotopi ir sastopami potenciālās EPL apkārtnē, tad, neveicot atmežošanas darbus mazā mušķērāja ligzdošanas sezonā, ietekme vērtējama kā *nebūtiska*.

Mežirbe (*Bonasa bonasia*) – lai gan mežos uz zemes ligzdojošā mežirbe ir šobrīd viena no apdraudētākajām putnu sugām Latvijā⁴, tomēr EPL 5. apakšalternatīvas izbūve, domājams, neatstās būtisku ietekmi uz to, jo piemēroti biotopi ir sastopami arī plānotās EPL apkārtnē. Viens no mežirbi negatīvi ietekmējošiem faktoriem ir dzīvotņu fragmentācija, kas notiek gan mežizstrādes rezultātā, gan atmežošanas rezultātā, kura veikta ceļu un EPL izbūves vajadzībām. Neveicot atmežošanas darbus mežirbes ligzdošanas sezonā, ietekme vērtējama kā *nebūtiska, taču potenciāli atstās negatīvas sekas uz dzīvotņu kvalitāti*.

Melnā dzilna (*Dryocopus martius*) – meža putnu suga, kuru būtiskāk ietekmēs ligzdošanai piemērotu biotopu iznīcināšana, veicot atmežošanu jaunās EPL izveidei. Visas EPL 5. apakšalternatīvas garumā vairākās vietās ir konstatēti melnās dzilnas īpatņi un tās darbības pēdas. Melnajai dzilnai piemēroti biotopi plānotās EPL apkārtnē ir plaši sastopami (tā labprāt izmanto izcirtumos atstātos ekoloģiskos kokus), līdz ar to, neveicot atmežošanas darbus melnās dzilnas ligzdošanas sezonā, ietekme uz šo sugu vērtējama kā *nebūtiska*.

---

² Ķerus V., Dekants A., Auniņš A., Mārdega I. 2021. Latvijas ligzdojošo putnu atlanti 1980–2017. Latvijas Ornitoloģijas biedrība, Rīga.

³ Ķerus V., Dekants A., Auniņš A., Mārdega I. 2021. Latvijas ligzdojošo putnu atlanti 1980–2017. Latvijas Ornitoloģijas biedrība, Rīga.

⁴ Auniņš A., Mārdega I. 2023. Dienas putnu valsts monitorings. Gala atskaite par 2023. gadu. Rīga: Latvijas Ornitoloģijas biedrība.

1. attēls. Melnās dzilnas sakalts stumbeņis; X 381534, Y 319403 (foto: O.Demiters, 25.03.2026.)

Melnais stārķis (*Ciconia nigra*) – mežos ligzdojošais melnais stārķis ir šobrīd viena no apdraudētākajām putnu sugām Latvijā⁵, tomēr EPL 5. apakšalternatīvas iespējamās nelabvēlīgas ietekmes attālumā melnā stārķa ligzda nav zināma, un nav izveidots neviens mikroliegums melnā stārķa aizsardzībai, tādējādi šīs sugas aizsardzībai īpaši pasākumi netiek piemēroti.

Meža balodis (*Columba oenas*) – ligzdo vecākos mežos, kur atrodami dobumaini koki, tai skaitā gar purvu malām, kur atrodamas dobumainas priedes vai apses. Ligzdošanai izmanto lietotus melnās dzilnas dobumus. Latvijas populācijas īstermiņa tendence ir neskaidra, tāpat arī ilgtermiņa tendence⁶. Meža balodim piemēroti biotopi plānotās EPL apkārtnē ir plaši sastopami,

⁵ Ķerus V., Dekants A., Auniņš A., Mārdega I. 2021. Latvijas ligzdojošo putnu atlanti 1980–2017. Latvijas Ornitolóģijas biedrība, Rīga.

⁶ Ķerus V., Dekants A., Auniņš A., Mārdega I. 2021. Latvijas ligzdojošo putnu atlanti 1980–2017. Latvijas Ornitolóģijas biedrība, Rīga.

konstatēti dobumaini koki, melnās dzilnas klātbūtne, līdz ar to, neveicot atmežošanas darbus meža baloža ligzdošanas sezonā, ietekme uz šo sugu vērtējama kā *nebūtiska*.

Pelēkā dzilna (*Picus canus*) – meža putnu suga, kuru būtiskāk ietekmēs ligzdošanai piemērotu biotopu iznīcināšana, veicot atmežošanu jaunās EPL izveidei. Tā kā sugai Latvijā populācijas pārmaiņu ilgtermiņa tendence ir pieaugoša⁷, un pelēkajai dzilnai piemēroti biotopi ir plaši sastopami plānotās EPL apkārtnē, līdz ar to, neveicot atmežošanas darbus pelēkās dzilnas ligzdošanas sezonā, ietekme uz šo sugu vērtējama kā *nebūtiska*.

Rubenis (*Lyrurus tetrrix*) – mežmalu un agro meža sukcesijas stadiju suga. Apdzīvo galvenokārt pārejas biotopus starp mežu un atklātu ainavu, tostarp augstos un zemos purvus. Latvijas populācijas īstermiņa tendence ir neskaidra, bet ilgtermiņā populācija pieaug⁸. Rubeni apdraud mežsaimnieciskā darbība, kas rada traucējumu un sadrumstalo dzīvotni, palielinot plēsonības risku. Apsekošanas laikā rubeņa ekskrementi tika konstatēti Skudru tīrelī 250 m attālumā no EPL 5. apakšalternatīvas trases malas. Ņemot vērā to, ka starp EPL 5. apakšalternatīvu un augsto purvu ir mežaudzes 100 un vairāk metru platumā, kā arī to, ka Skudru tīreļa tuvumā EPL 5. apakšalternatīva plānota blakus esošam meža ceļam, kurš jau ir kā esošs lineārs atvērums, EPL 5. apakšalternatīvas ietekme uz sugu vērtējama kā *nebūtiska*.

Sila cīrulis (*Lullula arborea*) – ligzdo mežos un mežmalās, un šīs sugas ligzdošanai EPL 5. apakšalternatīvas vieta un tās apkārtnē ir piemērota ligzdošanas vieta, ko apliecina arī esošais novērojumu materiāls. Sugas ligzdošanu negatīvi ietekmēs atmežošana tās ligzdošanas sezonā. Neveicot šos darbus sila cīruļa ligzdošanas sezonā, ņemot vērā arī sugas plašo sastopamību un tās izvēlēto biotopu (meži, mežmalas, arī jaunaudzes un izcirtumi) pieejamību apkārtnē, ietekme uz sugu vērtējama kā *nebūtiska*.

Vakarlēpis (*Caprimulgus europaeus*) – ligzdo mežos un barojas izcirtumos un mežmalās, tādēļ šīs sugas ligzdošanai EPL 5. apakšalternatīvas vieta un tās apkārtnē ir piemērota ligzdošanas vieta, ko apliecina arī konstatētie novērojumi. Sugas ligzdošanu negatīvi ietekmēs atmežošana tās ligzdošanas sezonā. Neveicot šos darbus vakarlēpja ligzdošanas sezonā, ņemot vērā arī sugas plašo sastopamību un tās izvēlēto biotopu (sausī meži, arī jaunaudzes un izcirtumi) pieejamību apkārtnē, ietekme uz sugu vērtējama kā *nebūtiska*.

Vidējais dzenis (*Dendrocoptes medius*) – dzeņu suga, kas sastopama gan mežos, gan kultūrainavā, šai sugai Latvijā populācijas pārmaiņu ilgtermiņa tendence ir pieaugoša⁹. EPL 5. apakšalternatīvas izbūve to var ietekmēt ar ligzdošanai piemērotu biotopu iznīcināšanu, veicot atmežošanu jaunās EPL izveidei. EPL apakšalternatīvas R daļā saglabājams vidējam dzenim

⁷ Kerus V., Dekants A., Auniņš A., Mārdega I. 2021. Latvijas ligzdojošo putnu atlanti 1980–2017. Latvijas Ornitolģijas biedrība, Rīga.

⁸ Kerus V., Dekants A., Auniņš A., Mārdega I. 2021. Latvijas ligzdojošo putnu atlanti 1980–2017. Latvijas Ornitolģijas biedrība, Rīga.

⁹ Kerus V., Dekants A., Auniņš A., Mārdega I. 2021. Latvijas ligzdojošo putnu atlanti 1980–2017. Latvijas Ornitolģijas biedrība, Rīga.

piemērots biotops, kurā arī apsekošanas laikā tika konstatēti šīs sugas īpatņi (biotopa izvietojumu skatīt kartē (pielikumā), biotops attēlots ar Nr. 32). Pārējā EPL 5. apakšalternatīvas daļā, neveicot atmežošanas darbus vidējā dzeņa ligzdošanas sezonā, ietekme uz šo sugu vērtējama kā *nebūtiska*.

Zivju dzenītis (*Alcedo atthis*) – ar ūdeņiem cieši saistītā zivju dzenīša dzīvesveids nosaka, ka uz šīs sugas ligzdošanu EPL izbūves ietekme vērtējama kā *nebūtiska*.

Vispārējie pasākumi īpaši aizsargājamo putnu sugu aizsardzībai

Ir vairāki vispārējie nosacījumi, kas jāņem vērā, būvējot EPL, lai nepasliktinātu gan iepriekš minēto, gan citu putnu sugu stāvokli teritorijā, un tie ir apkopoti šajā atzinuma papildinājuma sadaļā.

Lai nodrošinātu īpaši aizsargājamo putnu sugu aizsardzību, tostarp arī iepriekšējā sadaļā uzskaitīto 13 sugu, uz kurām EPL izveidei un ekspluatācijai kopumā nebūs īpaši būtiska ietekme, aizsardzību, ir jāievēro sekojoši nosacījumi:

1. **EPL izvietojumu plānot tā, lai netiktu veikta atmežošana kartē (pielikumā) norādītajās vietās, kas apzīmēta ar Nr. 31;**
2. EPL izveidei nepieciešamo atmežošanu veikt tikai ārpus putnu ligzdošanas sezonas (1. marts - 31. jūlijs);
3. EPL izveidi virs ūdeņiem (upēm "Venta" un "Riežupe") veikt tikai ārpus aktīvā putnu ligzdošanas laika (1. aprīlis - 31. jūlijs), ietverot arī buferjoslas 200 m joslā uz katru pusi no upju krastiem (izvietojumu skatīt kartē pielikumā);
4. iespēju robežās arī citus darbus, kas saistīti ar iespējamu meža putnu traucējumu ligzdošanas laikā – kā būvniecība EPL posmos, kuri šķērso vai robežojas ar mežu, vai kravu pārvietošana pa meža ceļiem – veikt ārpus putnu ligzdošanas, sevišķi tās sākuma daļā, kad putni ir jutīgāki pret traucējumu (1. marts - 31. maijs);
5. **vadu aprīkošana ar marķieriem.** Lai samazinātu putnu sadursmju ar vadiem risku, kartē norādītajā posmā vadi aprīkojami ar **marķieriem**, padarot vadus labāk pamanāmus (**skatīt kartē posmu Nr. 25**)¹⁰.

Marķēšanai izmantojami speciāli – putnu brīdināšanas nolūkam izgatavoti – marķieri. Tie izvietojami saskaņā ar ražotāja instrukcijām.

Izmantojamie marķieri un to izvietošanas principi jāaskaņo ar sertificētu putnu ekspertu;

---

¹⁰ Prinsen, H.A.M., G.C. Boere, N. Pires & J.J. Smallie (Compilers), 2011. Review of the conflict between migratory birds and electricity power grids in the African-Eurasian region. CMS Technical Series No. XX, AEW Technical Series No. XX Bonn, Germany

6. lai nodrošinātu īpaši aizsargājamo putnu sugu situācijas izmaiņu novērtējumu un nepieciešamības gadījumā piemērotu pasākumus tām labvēlīgas situācijas saglabāšanai, rekomendējams pēc EPL izbūvēšanas plānot monitoringa pasākumus.

Detalizētāk par nepieciešamo papildus izpēti un monitoringa pasākumiem skatīt atzinuma papildinājuma un 29.01.2026. atzinuma sadaļā "*Nepieciešamais monitorings pirms un pēc EPL nodošanas ekspluatācijā*".

Īpaši aizsargājamās putnu sugas, uz kurām iespējama būtiska nelabvēlīga EPL izbūves ietekme, un pasākumi ietekmes mazināšanai

Izvērtējot plānotās EPL 5. apakšalternatīvas ietekmi uz īpaši aizsargājamajām putnu sugām, ir izdalītas 13 sugas, kuru aizsardzībai nepieciešami īpaši pasākumi, papildus iepriekš apskatītajiem vispārējiem aizsardzības pasākumiem. Šīs sugas ir vai nu tādas, uz kuru pastāvēšanai labvēlīga statusa saglabāšanu EPL izbūvei var būt būtiska nelabvēlīga ietekme, vai arī kopumā Latvijā sevišķi apdraudētas sugas, kuru aizsardzības pasākumi izvērtēti īpaši.

Šīs 13 putnu sugas (alfabētiskā secībā) ir:

Apodziņš (*Aegolius funereus*) – pūču suga, kuras populācijas pārmaiņu ilgtermiņa tendence samazinās, bet īstermiņā sugas populācijas tendence ir neskaidra¹¹. Par nozīmīgāko faktoru, kas veicinājis sugas samazināšanos ilgtermiņā, atzīta mežizstrāde¹². Ņemot vērā sugas apdraudētību, papildus vispārējiem putnu aizsardzības pasākumiem (atmežošana ārpus ligzdošanas sezonas) nepieciešams ievērot arī specifiski šī sugas populācijas labvēlīgam stāvokli nodrošinošu nosacījumu - EPL būvniecību neveikt putnu ligzdošanas periodā (15. marts – 30. jūnijs). Sajā laikā ieteicams arī neveikt kravu pārvietošanu pa meža ceļiem. Šis ierobežojums attiecināts uz apodziņa aizsardzībai prioritārajām teritorijām saskaņā ar pūču aizsardzības plānu¹³ un veiktajā pūču uzskaitē konstatētajām teritorijām. Apodziņa aizsardzībai nepieciešamie pasākumi norādīti arī 5. tabulā, prioritāro teritoriju izvietojums norādīts kartēs (pielikumā).

Baltais gārnis (*Ardea alba*) – ar ūdeņiem cieši saistīta putnu suga. To skaits Latvijā pēdējās desmitgadēs ir strauji pieaudzis¹⁴. Lai arī tiešā EPL 5. apakšalternatīvas tuvumā baltie gārņi līdz šim nav novēroti, tie novēroti vairākās citās vietās EPL tuvumā. Tiek uzskatīts, ka balto gārņu iespēja sadursmēm ar EPL ir samērā augsta, tādēļ vietā, kur EPL 5. apakšalternatīva šķērso šīs sugas barošanās vietu - Ventu - EPL vadus nepieciešams aprīkot ar marķieriem, kas ļauj putniem

¹¹ Ķerus V., Dekants A., Auniņš A., Mārdega I. 2021. Latvijas ligzdojošo putnu atlanti 1980–2017. Latvijas Ornitoloģijas biedrība, Rīga.

¹² Avotiņš jun. A. 2019. Apodziņa *Glaucidium passerinum*, bikšainā apoga *Aegolius funereus*, meža pūces *Strix aluco*, urālpūces *Strix uralensis*, ausainās pūces *Asio otus* un ūpja *Bubo bubo* aizsardzības plāns. Latvijas Ornitoloģijas biedrība, Rīga.

¹³ Avotiņš jun. A. 2019. Apodziņa *Glaucidium passerinum*, bikšainā apoga *Aegolius funereus*, meža pūces *Strix aluco*, urālpūces *Strix uralensis*, ausainās pūces *Asio otus* un ūpja *Bubo bubo* aizsardzības plāns. Latvijas Ornitoloģijas biedrība, Rīga.

¹⁴ Ķerus V., Dekants A., Auniņš A., Mārdega I. 2021. Latvijas ligzdojošo putnu atlanti 1980–2017. Latvijas Ornitoloģijas biedrība, Rīga.

tos laikus pamanīt un izvairīties no sadursmes. Baltā gārņa aizsardzībai marķējamā posma izvietojumu skatīt kartēs (pielikumā).

Baltais stārķis (*Ciconia ciconia*) – Latvijas kultūrainavā ļoti bieži ligzdojošais baltais stārķis ir viena no sugām, ko apdraud tiešu sadursmju risks ar EPL vadiem. Lai samazinātu putnu iespējamo mirstību sadursmēs, vietā, kur EPL 5. apakšalternatīva šķērso Ventu, ieteicams aprīkot vadus ar marķieriem, kas ļauj putniem tos laikus pamanīt un izvairīties no sadursmes. Baltā stārķa aizsardzībai marķējamā posma izvietojumu skatīt kartēs (pielikumā).

Dzērve (*Grus grus*) – līdzīgi stārķim arī dzērve ir bieži sastopama suga, kuras skaits pieaug gan ilgtermiņā, gan īstermiņā¹⁵, pateicoties spējai pielāgoties jaunām ligzdošanas nišām, sugas populācijas tendencēm visā Eiropā un labākiem barošanās apstākļiem tās ziemošanas vietās. Tomēr dzērve ir īpaši aizsargājama putnu suga, ko apdraud tiešu sadursmju risks ar EPL vadiem. Jāņem vērā, ka šos pārlidojumus dzērves veic vien dažādu desmitu metru augstumā, kas nozīmē, ka to pārlidojumu augstums pārklājas ar vadu augstumu EPL. Lai samazinātu putnu iespējamo mirstību sadursmēs, vietā, kur EPL 5. apakšalternatīva šķērso Ventu, ieteicams aprīkot vadus ar marķieriem, kas ļauj putniem tos laikus pamanīt un izvairīties no sadursmes. Dzērves aizsardzībai marķējamā posma izvietojumu skatīt kartēs (pielikumā).

---

¹⁵ Kerus V., Dekants A., Auniņš A., Mārdega I. 2021. Latvijas ligzdojošo putnu atlanti 1980–2017. Latvijas Ornitoloģijas biedrība, Rīga.

2. attēls. Dzērves uz lauka; X 373415, Y 319425 (foto: O.Demiters, 27.03.2026.)

Grieze (*Crex crex*) – griezies dzīvesveids nosaka, ka lielākā iespējamā ietekme uz šo sugu būtu skaņas traucējumam pēc EPL izveides. Izvērtējot griežu ligzdošanai piemērotu biotopu pieejamību EPL 1A apakšalternatīvai un 5. apakšalternatīvai piegulošajās teritorijās, var secināt, ka, ja arī pieaugušais trokšņa fons spiestu tās pārcelties, tad lielākoties netālu būs pieejami līdzvērtīgi ligzdošanas apstākļi. Tādējādi jāsecina, ka EPL izveidei nebūs būtiskas nozīmes uz griezies stāvokli teritorijā. Tomēr, ņemot vērā griezies apdraudētību (pēc Latvijas ligzdojošo putnu monitoringa datiem griezei ir būtiska skaita samazinājuma tendence, līdz ar to griezies aizsardzības stāvoklis Latvijā uzskatāms par nelabvēlīgu¹⁶), būtu jāņem vērā arī traucējuma faktors, kas rastos, veicot EPL būvniecības darbus šai sugai piemērotajos zālajos tās ligzdošanas laikā. Aizsargājamās vietas telpiski noteiktas, vadoties pēc modelētās dzīvotņu piemērotības. Izvērtējot ietekmi, izdalīti atsevišķi EPL būvniecības iecirkņi ar augstu griežu sastopamības potenciālu, kuros tiek rekomendēts neveikt EPL būvniecības darbus zālāju biotopos griezies ligzdošanai būtiskajā sezonā (1. maijs – 31. jūlijs).

¹⁶ Auniņš A., Mārdega I. 2023. Dienas putnu valsts monitorings. Gala atskaite par 2023. gadu. Rīga: Latvijas Ornitoloģijas biedrība.

Griezes aizsardzībai nepieciešamie pasākumi norādīti arī 5. tabulā, pasākumu izvietojums attēlots kartēs (pielikumā).

Būtiski pieminēt, ka apsekošanas brīdī griežu ligzdošanas sezona vēl nav sākusies, tāpēc izpēte nav pilnīga, tā neiekļauj sugas novērojumus. Aizsargājamās vietas noteiktas tikai modelējot dzīvotņu piemērotību.

Jūras ērglis (*Haliaeetus albicilla*) – visas aizsargājamo plēsīgo putnu sugas pieskaitāmas grupai, uz kuru EPL izbūve varētu atstāt lielāku negatīvo ietekmi. Jūras ērgļa ligzdošana EPL tiešā tuvumā šobrīd nav konstatēta, līdz ar to apdraudējums no traucējuma nav konstatējams. Lielie plēsīgie putni var ciest arī no sadursmēm ar EPL vadiem, tomēr grūti identificēt vietas, kurās to pārlidojumi ir visbiežākie. Daļēji tās pārklājas ar citu sugu, kas bieži ir to barības objekti, koncentrēšanos, tādēļ EPL vadu aprīkošana ar marķieriem, kas ļaus citu grupu putniem tos laikus pamanīt un izvairīties no sadursmes, samazinās arī lielo plēsīgo putnu sadursmju risku.

Ķīķis (*Pernis apivorus*) – visas aizsargājamās plēsīgo putnu sugas pieskaitāmas grupai, uz kuru EPL izbūve varētu atstāt lielāku negatīvo ietekmi. Ķīķa ligzdošana EPL tiešā tuvumā šobrīd nav konstatēta, līdz ar to apdraudējums no traucējuma nav konstatējams. Lielie plēsīgie putni var ciest arī no sadursmēm ar EPL vadiem, tomēr grūti identificēt vietas, kurās to pārlidojumi ir visbiežākie. Daļēji tās pārklājas ar citu sugu, kas bieži ir to barības objekti, koncentrēšanos, tādēļ EPL vadu aprīkošana ar marķieriem, kas ļaus citu grupu putniem tos laikus pamanīt un izvairīties no sadursmes, samazinās arī lielo plēsīgo putnu sadursmju risku.

Lielā gaura (*Mergus merganser*) – ūdensputns, kas ligzdo koku dobumos, galvenokārt gar lielajām upēm. Šīs sugas ligzdošanai piemērota ir arī Venta, ko apliecina arī pieejamie dati. Lai novērstu šīs īpaši aizsargājamās putnu sugas sadursmes ar vadiem, vietā, kur EPL 5. apakšalternatīva šķērso Ventu, nepieciešams vadus aprīkot ar marķieriem, kas ļauj putniem tos laikus pamanīt un izvairīties no sadursmes. Lielās gauras aizsardzībai marķējamā posma izvietojumu skatīt kartēs (pielikumā).

Mazais ērglis (*Clanga pomarina*) – visas aizsargājamās plēsīgo putnu sugas pieskaitāmas grupai, uz kuru EPL izbūve varētu atstāt lielāku negatīvo ietekmi. Būtiskākā ietekme ir ligzdošanai piemērotu biotopu zudums, kā arī traucējumi ligzdošanas periodā.

Divās vietās apsekošanas laikā tika konstatētas līdz šim nezināmas ligzdas. Viena ligzda (X 384518, Y 314518 - izcērtamajā trasē 24 m attālumā no EPL ass) - ar lielu ticamību - ir mazā ērgļa ligzda, jo 2026. gada maijā novērots tuvējā mežaudzē ielidojošs mazais ērglis ar barību (dabas eksperta Anetes Pošivas-Bunkovskas ziņojums). Otra ligzda (X 373627, Y 320114 - 139 m attālumā no EPL trases malas), vērtējot pēc ligzdu izmēra, sastāva, atrašanās vietas, iespējams, arī ir mazā ērgļa ligzda. Šīs ligzdas 2026. gadā ir neapdzīvotas.

Lai samazinātu iespējamu nelabvēlīgu traucējumu, nepieciešams ievērot *maksimālās piesardzības principu* - 500 m rādiusā ap abām ligzdām tiek noteikts gan atmežošanas, gan EPL

būvniecības darbu (ieskaitot kravu pārvietošanu pa meža ceļiem) *termiņa ierobežojums* šīs sugas ligzdošanas periodā (1. aprīlis – 15. augusts).

Apsekošanas laikā divas dienas 26.05.2026. (dabas eksperta Anetes Pošivas-Bunkovskas ziņojums) un 27.05.2026. (dabas eksperts Ojārs Demiters) tika novērots mazā ērgļa īpatnis apmēram vienā vietā ielidojam mežaudzē (X 379310, Y 322170 - apmēram 300 m attālumā no EPL trases 5. apakšalternatīvas), virzoties EPL trases 5. apakšalternatīvas virzienā. Vienā gadījumā (26.05.2026.) putns ielidojis mežaudzē ar barību. No tā var secināt, ka tuvumā varētu būt apdzīvota mazā ērgļa ligzda.

Pirmā minētā ligzdvieta (X 384518, Y 314518), kā arī vieta, kur tika novērots mazā ērgļa īpatnis (X 379310, Y 322170) iekļauta sadaļā "Nepieciešamais monitorings pirms un pēc EPL nodošanas ekspluatācijā".

Kā jau minēts iepriekš, lieli plēsīgie putni var ciest sadursmēs ar EPL vadiem, tomēr grūti identificēt vietas, kurās to pārlidojumi ir visbiežākie. Daļēji tās pārklājas ar citu sugu, kas bieži ir to barības objekti, koncentrēšanos, tādēļ EPL vadu aprīkošana ar marķieriem, kas ļaus citu grupu putniem tos laikus pamanīt un izvairīties no sadursmes, samazinās arī lielo plēsīgo putnu sadursmju risku.

Detalizētāk par mazā ērgļa aizsardzībai nepieciešamajiem pasākumiem skatīt 1. un 5. tabulā, un kartēs (pielikumā).

3. attēls. Iespējama mazā ērgļa ligzda; X 384518, Y 314089 (foto: O.Demiters, 26.03.2026.)

SIA EU Temporalis, Reģ. Nr. 55403042761, Dēļu iela 4, RĪGA, LV-1004

ŠIS DOKUMENTS IR PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

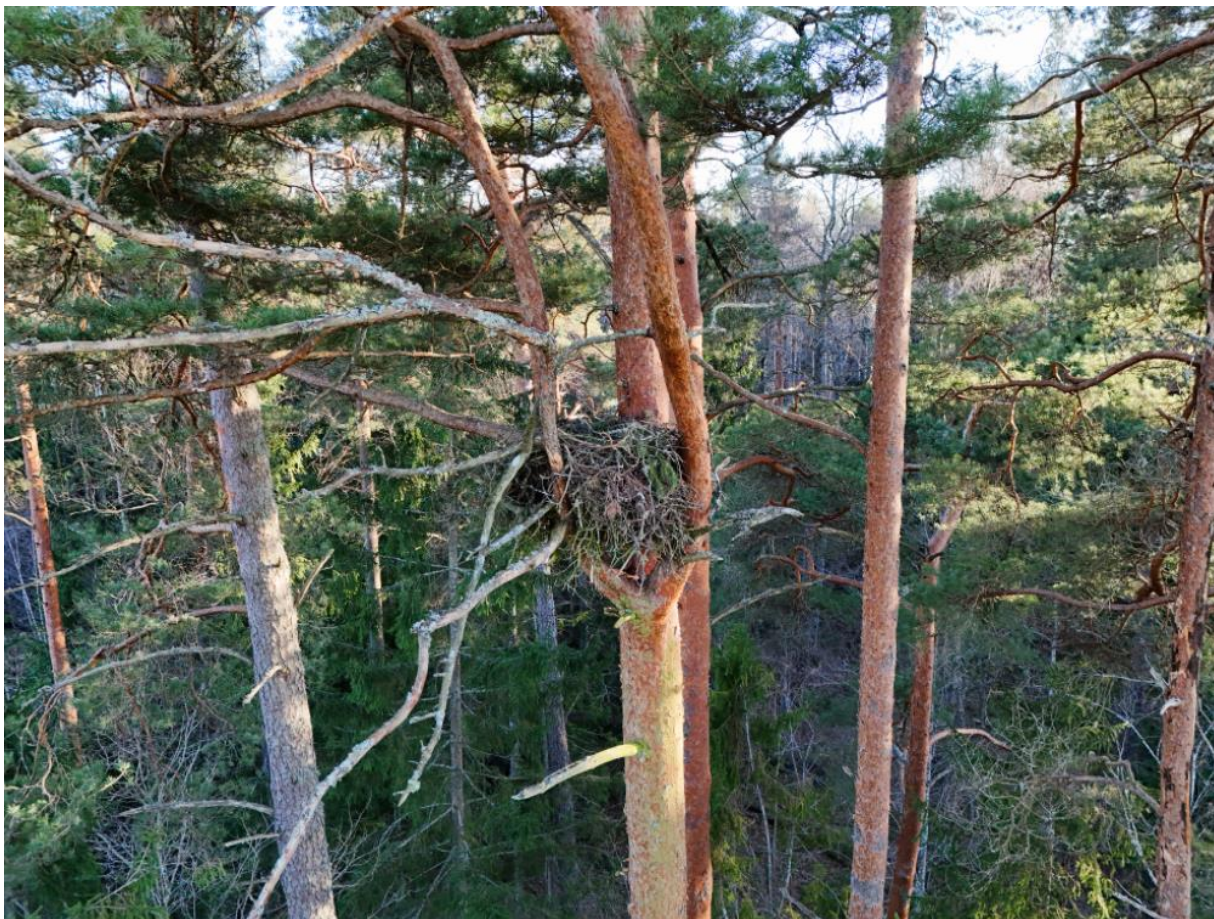
4. attēls. Visticamāk, mazā ērgļa ligzda; X 373627, Y 320114 (foto: O.Demeters, 08.04.2026.)

Niedru lija (*Circus aeruginosus*) – niedrājos ligzdojoša plēsīgo putnus suga, kura apdzīvo samērā plašu teritoriju un barības meklēšanas nolūkā mēdz lidot līdz 6 km, retumis 8 –12 km attālumā vai tālāk no ligzdas. Šie barošanās lidojumi pārsvarā ir tuvu zemes virsmai, tādēļ sadursmju risks ir salīdzinoši zemāks nekā vairākām citām lielo planējošo putnu sugām. Jebkurā gadījumā EPL vadu aprīkošana ar marķieriem, kas ļaus citu grupu putniem tos laikus pamanīt un izvairīties no sadursmes, samazinās arī lielo plēsīgo putnu sadursmju risku.

Peļu klijāns (*Buteo buteo*) un **dienas plēsīgo putnu ligzdas, kuru piederība nav noteikta** – lai arī peļu klijāns nav īpaši aizsargājama suga, taču, ņemot vērā tā populācijas negatīvo attīstību¹⁷, kā arī to, ka plēsīgo putnu sugas mēdz ligzdot arī citu sugu veidotās ligzdās, arī šajās ligzdās nākotnē iespējama īpaši aizsargājamu sugu ligzdošana. Tādēļ īpaša uzmanība teritorijas izpētē veltīta arī šīm ligzdām. Tāpat kā citu lielo plēsīgo putnu ligzdām, arī peļu klijāna ligzdām un nenoteiktu plēsīgo putnu ligzdām tiek noteikts termiņa ierobežojums 500 m rādiusā ap konstatētajām ligzdām. Šajā zonā nepieciešams ierobežot gan atmežošanas, gan EPL būvniecības darbus

¹⁷ Kerus V., Dekants A., Auniņš A., Mārdega I. 2021. Latvijas ligzdojošo putnu atlanti 1980–2017. Latvijas Ornitoloģijas biedrība, Rīga.

(ieskaitot kravu pārvietošanu pa meža ceļiem) īpaši aizsargājamo putnu sugu ligzdošanas periodā (1. marts – 31. jūlijs). Lielo plēsīgo putnu ligzdu izvietojums ietekmē arī EPL 5. apakšalternatīvas izvietojumu.

5. attēls. Peļu klijāna ligzda; X 382970, Y 317109 (foto: O.Demiters, 08.04.2026.)

Sarkanā klijā (*Milvus milvus*) – visas aizsargājamās plēsīgo putnu sugas pieskaitāmas grupai, uz kuru EPL izbūve varētu atstāt lielāku negatīvo ietekmi. Samērā reti Latvijā ligzdojoša dienas plēsīgo putnu suga. Izpētes teritorijā iepriekš atzīmēti trīs īpatņu novērojumi, bet apsekošanas laikā īpatņi izlidojumā konstatēti divas reizes. EPL 5. apakšalternatīvas iespējamās nelabvēlīgas ietekmes attālumā sarkanās klijas ligzda nav konstatēta, tādējādi šīs sugas ligzdvieta aizsardzībai īpaši pasākumi netiek piemēroti. Lielie plēsīgie putni var ciest arī no sadursmēm ar EPL vadiem, tomēr grūti identificēt vietas, kurās to pārlidojumi ir visbiežākie. Daļēji tās pārklājas ar citu sugu, kas bieži ir to barības objekti, koncentrēšanos, tādēļ EPL vadu aprīkošana ar marķieriem, kas ļaus citu grupu putniem tos laikus pamanīt un izvairīties no sadursmes, samazinās arī lielo plēsīgo putnu sadursmju risku.

Ziemeļu gulbis (*Cygnus cygnus*) – ziemeļu gulbis ir kļuvis par aizvien biežāk sastopamu sugu Latvijā, sevišķi Kurzemē. Sugas populācijas pārmaiņu tendence ir pieaugoša gan ilgtermiņā, gan īstermiņā¹⁸, un tās cēloņus saista ar sugas tendencēm visā Eiropā un labākiem barošanās apstākļiem tās ziemošanas vietās. Gulbji pieskaitāmi tai sugu grupai, ko apdraud sadursmes ar EPL vadiem, tādēļ arī to aizsardzībai būtu nepieciešams vadus aprīkot ar marķieriem, kas ļauj putniem tos laikus pamanīt un izvairīties no sadursmes. Tomēr, tā kā gulbju ligzdošanai piemēroti biotopi (faktiski jebkura ūdenstilpe, līdz pat nelieliem bebru uzpludinājumiem) vairāk vai mazāk ir sastopami visā teritorijā, tad grūti identificēt šīs sugas ligzdošanas vietas, kurām īpaši pievērst uzmanību. Tiešā EPL 5. apakšalternatīvas tuvumā neviena ziemeļu gulbja ligzdvieta nav konstatēta. Visaugstākais potenciālais sadursmju ar vadiem risks ir vietās, kur šī suga lielākā skaitā uzturas migrācijas laikā, kā arī pārziemojot Latvijā (tendences rāda, ka ziemotāju skaits pieaug), tādēļ jau 29.01.2026. atzinumā paredzēts ar marķieriem aprīkot EPL tajās vietās (lauksaimniecības zemēs), kur ziemeļu gulbji lielākā skaitā koncentrējas ārpus ligzdošanas laika, un veic lokālus pārlidojumus. Šajā atzinuma pielikumā īpaši pasākumi netiek piemēroti.

6. attēls. Ziemeļu gulbju apdzīvots biotops; X 377073, Y 321754 (foto: O.Demiters, 01.04.2026.)

¹⁸ Kerus V., Dekants A., Auniņš A., Mārdega I. 2021. *Latvijas ligzdojošo putnu atlanti 1980–2017. Latvijas Ornitoloģijas biedrība, Rīga.*

Izpētes apraksts un secinājumi

Balstoties uz šīm sugām labvēlīgu apstākļu nodrošināšanas nepieciešamību, ir veikta detāla topošās EPL trases apsekošana un sniegti nosacījumi EPL trases izvietojumam un nelabvēlīgas ietekmes samazināšanai uz šo sugu putniem.

EPL izbūves vajadzībām meža zemēs tiks veikta koku ciršana, izveidojot EPL trasi būvprojektā paredzētajā platumā, tādēļ putnu eksperti, veicot apsekošanu, pievērsuši uzmanību tam, lai trases izvietojums būtu tāds, kurā EPL trases paplašināšanas rezultātā mežā ligzdojošo putnu sugām piemērotas dzīvotnes tiktu samazinātas pēc iespējas mazāk. Secināts, ka plānotais trases izvietojums minēto nosacījumu jau nodrošina, jo trases izvietojums izvēlēts tāds, kurš pēc iespējas mazāk skar vecākās mežaudzes un Eiropas Savienības aizsargājamus biotopus Latvijā, kuri lielākoties ir arī piemērotas īpaši aizsargājamo putnu sugu dzīvotnes.

Apsekojot plānotās EPL teritoriju, tika pārbaudītas trīs iepriekš zināmas ligzdas, kuras atrodas iespējamas nelabvēlīgas ietekmes attālumā no plānotās EPL 5. apakšalternatīvas, un tika konstatētas trīs līdz šim nezināmas lielās ligzdas, no kurām vienu apdzīvo peļu klijāns, otra (atrodas izcērtamajā trasē 24 m attālumā no EPL ass) ar lielu ticamību ir mazā ērgļa ligzda, kā arī trešā (139 m attālumā no EPL trases malas), vērtējot pēc ligzdu izmēra, sastāva, atrašanās vietas, iespējams, ir mazā ērgļa ligzda.

Atzinuma papildinājuma sagatavošanas laikā no dabas eksperta Gunes Mīlgrāves tika saņemta informācija par konstatētu jaunu peļu klijāna ligzdu.

Informācija par EPL būves nelabvēlīgas ietekmes attālumā iepriekš un apsekošanas laikā konstatētajām lielajām ligzdām apkopota 1. tabulā.

1. tabula. EPL 5. apakšalternatīvas izbūves ietekmes attālumā konstatētās lielās putnu ligzdas

Ligzdas koordinātes	Apdzīvotība apsekošanas brīdī, suga	Situācijas apraksts, aizsardzības prasības
X 384518, Y 314089	Neapdzīvota, ar lielu ticamību, mazais ērglis	<p>Konstatēta apsekošanas laikā 2026. gada 27. martā, pārbaudīta vēlreiz 8. aprīlī (ar dronu) un 30. aprīlī, kā arī 27. maijā.</p> <p>Ligzda atrodas EPL 5. apakšalternatīvas izcērtamajā trasē, 24 m attālumā no EPL ass.</p> <p>Pēc ligzdas formas, sastāva, novietojuma, atrašanās vietas mežā atbilst mazā ērgļa ligzdai. 2026. gada 26. maijā saņemts ziņojums no sertificēta dabas eksperta Anetes Pošivas-Bunkovskas, ka novērots mazais ērglis ar barību ielidojam mežā apm. 80 - 100 m attālumā no šīs ligzdas. Šis fakts liek secināt, ka šis ir mazā ērgļa ligzdošanas iecirknis. Ļoti iespējams, ka konstatētās ligzdas tuvumā ir vēl kāda mazā ērgļa ligzda, kuru apsekošanas laikā neizdevās atrast.</p> <p><i>Nepieciešams veikt atkārtotu ligzdas meklēšanu laikā, kad to ir iespējams vieglāk atrast, kā arī, kad cilvēka klātbūtnei ir mazāka nelabvēlīga ietekme uz ligzdošanu.</i></p> <p>Mazā ērgļa biotops saudzējams kopumā, tai skaitā visas mazā ērgļa būvētās ligzdas, arī, ja tās ir neapdzīvotas / rezerves ligzdas.</p> <p><i>Šajā meža masīvā lielākā daļa trases (apm. 2,1 ha platībā) plānota pa jaunaudzi, bet trases izveidei nocirstas tiktu mazā ērgļa biotopam piemērotas mežaudzes apm. 1,0 ha platībā. Sakarā ar to, ka ligzda atrodas EPL trasē, tajā nocērtot kokus, konstatētā ligzda līdz ar ligzdas koku tiktu iznīcināta, kā arī tiktu fragmentēta mazā ērgļa dzīvotne.</i></p> <p><i>Nepieciešams izmainīt EPL trases izvietojumu tā, lai izcērtamās trases mala atrastos vismaz 250 m attālumā no mazā ērgļa ligzdas. Ja šis nosacījums nav izpildāms, konstatētās ligzdas iznīcināšanas gadījumā obligāti piemērojams <u>kompensējošs pasākums</u> - <u>mākslīgās ligzdas izbūve</u> piemērotā mežaudzē šīs ligzdas tuvumā. Mākslīgā ligzda izbūvējama <u>pirms</u> šajā meža masīvā tiek veikta koku ciršana EPL trasē. Mākslīgās ligzdas izbūvei jāpiesaista sertificēts putnu eksperts, kurš nosaka mākslīgās ligzdas izbūves vietu un veic pārējās ar ligzdvieta aizsardzību saistītās darbības.</i></p> <p><i>Termiņa ierobežojumi norādīti 5. tabulā (pielikumā)</i></p>

X 373627, Y 320114	Neapdzīvota, iespējams, mazais ērglis	Konstatēta apsekošanas laikā 2026. gada 26. martā, pārbaudīta vēlreiz 9. aprīlī (ar dronu) un 30. aprīlī, kā arī 27. maijā. 139 m attālumā no EPL 5. apakšalternatīvas trases malas, kā arī 193 m attālumā no plānotās A un B alternatīvas. <i>Termiņa ierobežojumi norādīti 5. tabulā (pielikumā)</i>
X 383944, Y 316783	Apdzīvota, peļu klijāns	Konstatēta apsekošanas laikā (dabas eksperta Gunes Mīlgrāves 2026. gada 2. jūnija ziņojums). Ligzda, pēc tās uzbūves spriežot, uzbūvēta šogad. Veicot apsekošanu 2026. gada 27. martā, netālu no ligzdvietas tika konstatēts peļu klijāna īpatnis ar uztraukuma uzvedību. Ligzda šīs apsekošanas laika netika konstatēta. Ligzda atrodas EPL 5. apakšalternatīvas izcērtamajā trasē. Ja EPL trases izvietojuma maiņa nav iespējama vai ir sarežģīta, ņemot vērā to, ka šī suga nav iekļauta īpaši aizsargājamo sugu sarakstā, pieļaujama koku nociršana EPL trases izveidei, to 500 m attālumā no ligzdas neveicot no 01.03. līdz 31.07. <i>(kā norādīts arī 5. tabulā pielikumā)</i>
X 382970, Y 317109	Vismaz apmeklēta vai apdzīvota, peļu klijāns	Konstatēta apsekošanas laikā 2026 gada 26. martā, pārbaudīta vēlreiz 8. aprīlī (ar dronu). Ligzda pušķota ar svaigiem skujkoku zariņiem. 144 m attālumā no EPL 5. apakšalternatīvas trases malas
X 381996, Y 320111	Vismaz apmeklēta vai apdzīvota, peļu klijāns	Konstatēta iepriekš, pārbaudīta apsekošanas laikā 2026. gada 25. martā. Ligzda pušķota ar svaigiem skujkoku zariņiem. 320 m attālumā no EPL 5. apakšalternatīvas trases malas
X 384090, Y 316082	Neapdzīvota	Konstatēta iepriekš, pārbaudīta apsekošanas laikā 2026. gada 26. martā. Ligzda izcirtumā, ligzdas koka tuvumā saglabāti divi koki un viens stumbenis. 509 m attālumā no EPL 5. apakšalternatīvas trases malas
X 382106, Y 321598	Neapdzīvota	Konstatēta iepriekš, pārbaudīta apsekošanas laikā 2026. gada 2. aprīlī. Ligzda atrodas jaunaudzēs malā. 660 m attālumā no EPL 5. apakšalternatīvas trases malas

Visu sugu novērojumi, kuru aizsardzībai nepieciešami īpaši pasākumi, papildus iepriekš apskatītajiem vispārējiem aizsardzības pasākumiem, kā arī paši to aizsardzībai nepieciešamie pasākumi un priekšlikumi par EPL trases izvietojumu attēloti kartēs (pielikumā).

Pasākumi iespējamās nelabvēlīgas ietekmes samazināšanai

Ja monitoringa ietvaros tiek konstatēta apdzīvota mazā ērgļa vai citas īpaši aizsargājamās sugas ligzda un tiek konstatēts, ka EPL 5. apakšalternatīvas izbūve varētu atstāt būtisku nelabvēlīgu ietekmi uz īpaši aizsargājamās sugas ligzdošanu, veicami šādi aizsardzības pasākumi:

- nepieciešams izmainīt EPL trases izvietojumu tā, lai izcērtamās trases mala atrastos pietiekošā attālumā no apdzīvotās īpaši aizsargājamās sugas ligzdas (mazajam ērglim tie ir vismaz 250 m; citu īpaši aizsargājamo sugu ligzdvieta aizsardzībai attālums precizējams atkarībā no konstatētās sugas).
- Ja šis nosacījums nav izpildāms, konstatētās ligzdas iznīcināšanas gadījumā obligāti piemērojams kompensējošs pasākums - **mākslīgās ligzdas izbūve piemērotā mežaudzē šīs ligzdas tuvumā. Mākslīgā ligzda izbūvējama pirms koku ciršanas EPL trasē šajā meža masīvā. Mākslīgās ligzdas izbūvei piesaistāms sertificēts putnu eksperts, kurš precizē mākslīgās ligzdas izbūves vietu un veic pārējās ar ligzdvieta aizsardzību saistītās darbības.**

Kā būtiskākais **traucējuma faktors**, kas varētu atstāt būtisku nelabvēlīgu ietekmi uz īpaši aizsargājamo un citu sugu putnu ligzdošanu, atzīmējama cilvēka klātbūtne, saimnieciskā darbība tādā attālumā no ligzdas, kurā putni netolerē cilvēka klātbūtni, bet tiek izbiedēti, un uz īsāku vai ilgāku laiku pamet ligzdu. Ja cilvēki uzturas vai veic darbības ar tehniku ilglaicīgi ligzdas tuvumā pirms ligzdošanas uzsākšanas, putni var šo vietu pamest, savukārt, ja tas notiek jau tad, kad ligzdā ir olas vai termo-nestabili mazuļi, mātītei iztraucētai pametot ligzdu uz pārāk ilgu laiku, olas var netikt izperētas, savukārt mazuļi var aiziet bojā nosalstot.

Otrs būtiskākais traucējuma faktors ir **troksnis**. Ja lielākā attālumā no ligzdas, vietās, kuras no ligzdas tieši nav redzamas, tiek veiktas darbības, kuras rada lielu, ilgstošu troksni, traucējuma efekts ir līdzīgs.

Minēto iemeslu dēļ, lai samazinātu EPL būvniecības un ar to saistīto darbu iespējamu būtisku nelabvēlīgu ietekmi uz īpaši aizsargājamo putnu sugu ligzdošanu, **5. tabulā (pielikumā) norādīti termiņa ierobežojumi, kuri obligāti jāievēro, veicot atmežošanas un EPL būvniecības darbus, tai skaitā, materiālu piegādi objektā.**

EPL ekspluatācijas laikā – 5. tabulā norādītajos termiņos - nav pieļaujami plānoti EPL uzturēšanas un remonta darbi. Pieļaujami ar avāriju likvidēšanu saistīti un citi neatliekami darbi.

Ietekme uz īpaši aizsargājamajām dabas teritorijām (Natura 2000)

5. apakšalternatīvas izpētes gaitā novērtēta iespējamā EPL izbūves un ekspluatācijas ietekme uz īpaši aizsargājamās dabas teritorijas (Natura 2000) (turpmāk "ĪADT") apdzīvojošajām putnu sugām.

Plānotā EPL šķērso ĪADT – dabas liegumu "Ventas ieleja" un plānotajai EPL tuvākās ĪADT ir dabas liegumi "Maņģenes meži" un "Skudru tīrelis" un dabas parks "Riežupe" (skatīt 2. tabulu; ĪADT izvietojumu skatīt kartēs (pielikumā)).

Informācija no dabas aizsardzības plāniem par EPL 5. apakšalternatīvai tuvākajām ĪADT¹⁹

Dabas liegums "Ventas ieleja" dibināts 1957. gadā. Tas ir ļoti bagāts ar daudzveidīgiem biotopiem, t.sk. ES nozīmes aizsargājamiem biotopiem, daudz retām augu (maurloks, lakis, mūru sīkparade, dobais cīrulītis, mīkstā cietpiene u.c.), dzīvnieku (cīrulīšu dižtauriņš, marmora rožvabole, rūsganbrūnais koksngrauzis), tai skaitā putnu (ziemeļu gulbis, zivjērglis, mežirbe, niedru lija, klinšu ērglis u.c.) sugām. Kopā dabas liegumā konstatētas 15 īpaši aizsargājamas un 12 Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamas putnu sugas.

Vietās, kur EPL šķērso dabas liegumus, robežojas ar tiem vai atrodas iespējamās nelabvēlīgas ietekmes attālumā, paredzēti īpaši pasākumi, lai nodrošinātu īpaši aizsargājamo putnu sugu stāvokļa nepasliktināšanu.

Dabas liegums "Skudru tīrelis" dibināts 2023. gadā, tam nav izstrādāts Dabas aizsardzības plāns. Dabas liegumā sastopami vairāki ES nozīmes aizsargājami biotopi. Teritorijā atrodas pūcēm, dzeņiem un citām īpaši aizsargājamajām putnu sugām piemērotas dzīvotnes. Tāpat teritorijā sastopamas vairākas reti sastopamas sūnu sugas, kā arī Latvijā reti sastopamais ciņu mazmeldrs *Trichophorum cespitosum*.

Dabas liegumam dabas aizsardzības plāns nav izstrādāts.

Dabas liegums "Maņģenes meži" dibināts 1999. gadā. Dabas liegums ir nozīmīga teritorija vairāku meža biotopu (boreālie meži, melnalkšņu staignāji, un purvainie meži) aizsardzībai, tajā konstatētas daudzas retas un aizsargājamas bezmugurkaulnieku un putnu sugas.

Sākotnēji dabas liegums veidots reto putnu sugu aizsardzībai, tā ir viena no pirmajām putniem nozīmīgajām vietām Latvijā. Dabas lieguma teritorija, pateicoties tajā atrodamajam daudzveidīgo dzīvotņu klāstam, joprojām ir uzskatāma par ornitoloģiski ļoti augstvērtīgu. Tā nozīmīgākās

¹⁹<https://www.daba.gov.lv/lv/dabas-aizsardzibas-plani>

ornitoloģiskās vērtības saistāmas ar meža biotopiem un mitrainēm, to daudzveidību. Kopā dabas liegumā konstatēta 21 īpaši aizsargājamo putnu suga, no kurām 19 sugas ir iekļautas Putnu Direktīvas (79/409/EEC) 1. pielikumā, savukārt 11 putnu sugām ir veidojami mikroliegumi.

Dabas parks "Riežupe" dibināts 1977. gadā. Teritorija veidota Riežupes ielejas aizsardzībai. Nozīmīgi nogāžu un gravu meži, upju straujtes un smilšakmens atsegumi. Daudz retu augu un dzīvnieku sugu. Ģeoloģiskie objekti – mākslīgu alu labirints un augšējā devona Amatas svītas gaišpelēko smilšakmeņu atsegumi. Liela ainavu daudzveidība – stāvi krasti, plaša upes ieleja, gravas u.c.

Teritorijas lielākā ornitoloģiskā vērtība ir vecus, antropogēnās darbības maz ietekmētus meža biotopus apdzīvojošas putnu sugas, īpaši dzeņveidīgie. Dabas aizsardzības plāna izstrādes gaitā 2020. gadā konstatētas 12 īpaši aizsargājamas putnu sugas.

Ietekmes uz īpaši aizsargājamās dabas teritorijas (Natura 2000) apdzīvojošajām putnu sugām izvērtējums

Dabas liegums "Ventas ieleja"

Būtiskākā EPL izbūves un ekspluatācijas ietekme uz putniem ir sagaidāma dabas liegumā "Ventas ieleja", jo, pirmkārt, EPL trases platumā jaunā vietā tiks nocirstas mežaudzes, kas šajā dabas lieguma daļā aizņem lielāko daļu trases, tādējādi samazinot sugu dzīvotņu platību un tās sadrumstalojot, kā arī veicinot ainavu fragmentāciju; otrkārt, EPL šķērsos Ventu, kur sastopamas ar ūdeņiem saistītas putnu sugas, uz kurām nelabvēlīgu ietekmi varētu atstāt būvniecība nepiemērotā laikā, kā arī putnu sadursmes ar vadiem EPL ekspluatācijas laikā.

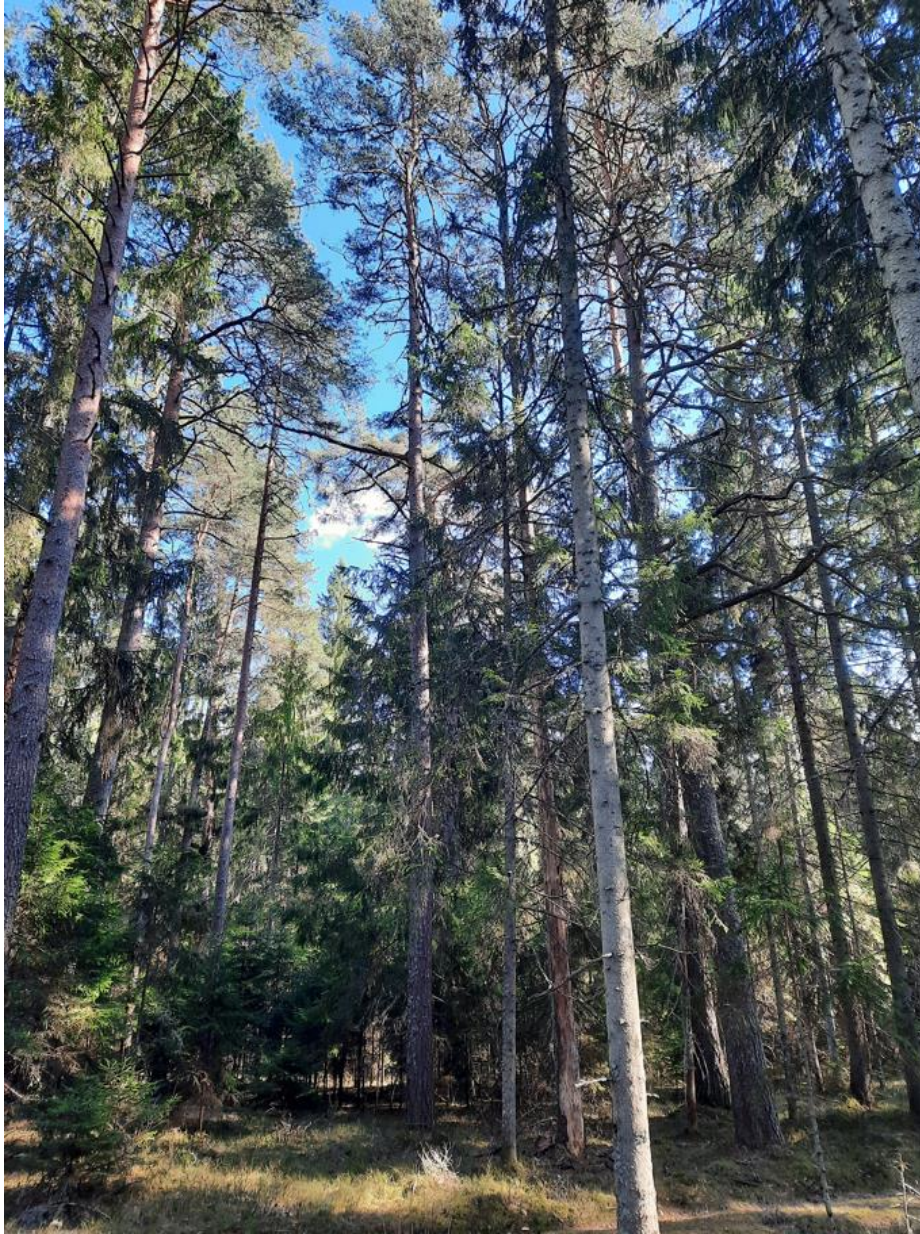
Dabas lieguma šķērsošanai tiek piedāvāti trīs iespējamie trases izvietojuma varianti (skatīt kartēs (pielikumā)). Izvērtējot šīs vietas, secināms, ka mazākā ietekme uz īpaši aizsargājamajām putnu sugām piemērotiem biotopiem ir **pamata variantā**. Kā visā 5. apakšalternatīvas gadījumā, tā arī dabas lieguma šķērsošana pamata variantā jau plānota vietā, kur ir pēc iespējas mazāk veco mežaudžu un Eiropas Savienības aizsargājamo biotopu Latvijā, kuri lielākoties ir arī piemērotas īpaši aizsargājamo putnu sugu dzīvotnes.

Pamata variantā tiek šķērsota pārsvarā dabas lieguma dabas parka zona, mazāk dabas lieguma zona un nedaudz ainavu aizsardzības zona.

Lai arī īpaši aizsargājamo sugu ligzdošana tieši plānotajā EPL 5. apakšalternatīvas trasē nav pierādīta, tomēr, ņemot vērā iepriekš minēto, tostarp, konstatēto īpatņu klātbūtni plānotās EPL tuvumā un šo sugu ligzdošanai un barošanās vajadzībām piemērotu biotopu sastopamību plānotās EPL trases vietā, secināms, ka EPL izbūves ietekme uz dabas liegumu apdzīvojošajām īpaši aizsargājamajām sugām būs *neliela nelabvēlīga*.

7. attēls. Īpaši aizsargājamajām putnu sugām piemēroti biotopi dabas liegumā "Ventas ieleja"
(foto: O.Demiters, 01.04.2026.)

8. attēls. Īpaši aizsargājamajām putnu sugām piemērots biotops dabas liegumā "Ventas ieleja"
(foto: O.Demiters, 27.03.2026.)

Dabas liegums "Skudru tīrelis"

EPL trase plānota tuvākajā vietā 76 m attālumā no dabas lieguma "Skudru tīrelis". Starp dabas liegumu un EPL atrodas mežaudzes.

Īpaši aizsargājamo sugu ligzdošana dabas lieguma R daļā nav pierādīta, tomēr, ņemot vērā šajā dabas lieguma daļā un tā tuvumā konstatēto īpatņu klātbūtni un šo sugu ligzdošanai un barošanās

---

SIA EU Temporalis, Reģ. Nr. 55403042761, Dēļu iela 4, RĪGA, LV-1004

ŠIS DOKUMENTS IR PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

vajadzībām piemērotus biotopus, secināms, ka nepieciešams ievērot atmežošanas un būvniecības darbu termiņa ierobežojumu.

Secināms, ka - **ievērojot šajā atzinuma papildinājumā norādītās aizsardzības prasības** - EPL izbūves ietekme uz dabas liegumu apdzīvojošajām īpaši aizsargājamajām sugām būs *nebūtiska*.

9. attēls. Dabas liegums “Skudru tīrelis” (foto: O.Demiters, 02.04.2026.)

10. attēls. Dabas liegums "Skudru tīrelis", apsekots ar BGK (foto: O.Demiters, 09.04.2026.)

Dabas liegums "Maņģenes meži"

Dabas liegums atrodas 2,3 km attālumā no plānotās EPL. Šādā attālumā būtiska nelabvēlīga EPL izbūves un ekspluatācijas ietekme uz dabas liegumu apdzīvošajām īpaši aizsargājamajām putnu sugām netiek prognozēta.

Dabas parks "Riežupe"

Dabas parks atrodas 1,3 km attālumā no plānotās EPL. Šādā attālumā būtiska nelabvēlīga EPL izbūves un ekspluatācijas ietekme uz dabas parku apdzīvošajām īpaši aizsargājamajām putnu sugām netiek prognozēta.

2. tabula. Plānotās darbības vietā un tās tuvumā esošās īpaši aizsargājamās dabas teritorijas (Natura 2000)

ĪADT nosaukums	ĪADT kods	Platība, ha	Natura 2000 statuss	Natura 2000 tips[1]	Attālums līdz plānotajai EPL 5. apakšalternatīvai, km	Aizsardzības pasākumi
DL "Ventas ieleja"	LV0507100	2505	Esošā	C	EPL 5. apakšalternatīva šķērso DL	Aizsardzības pasākumi norādīti sadaļā "ĪADT (Natura 2000) apdzīvojošo īpaši aizsargājamo putnu sugu aizsardzības prasības"
DL "Skudru tīrelis"	LV0542700	240,29	Potenciālā	B	0,1 km no 5. apakšalternatīvas	Aizsardzības pasākumi norādīti sadaļā "ĪADT (Natura 2000) apdzīvojošo īpaši aizsargājamo putnu sugu aizsardzības prasības"
DP "Riežupe"	LV0301100	452	Esošā	C	1,7 km no 5. apakšalternatīvas	Nav nepieciešami. Šādā attālumā nelabvēlīga ietekme uz DP konstatētajām putnu sugām netiek prognozēta
DL "Maņģenes meži"	LV0525000	2201,2	Esošā	C	2,3 km no 5. apakšalternatīvas	Nav nepieciešami. Šādā attālumā nelabvēlīga ietekme uz DL sastopamajām putnu sugām netiek prognozēta

Piezīmes:

DL - dabas liegums;

DP - dabas parks.

Aizsardzības pasākumi detalizēti norādīti attiecīgajās atzinuma sadaļās, kā arī kartēs (pielikumā).

3. tabula. Ietekmes novērtējuma kritēriji un novērtējums uz putnu sugām Natura 2000 teritorijā "Ventas ieleja"

Putnu sugas, kuras minētas Natura 2000 SDF	Sugas dzīvotnes platība	Sugas populācijas blīvums	Sugas dzīvotnes fragmentācija	Traucējums īpaši aizsargājamām sugām	Sugas dzīvotnes izolētība (nošķirtība) no citām tādām pašām sugām	Izmaiņas sugas dzīvotnes kvalitātē	Izmaiņas likumsakarībās un mijiedarbībās, kuras nosaka teritorijas struktūru un funkcijas	Citi komentāri
Baltais stārķis	Nemainās	Nemainās	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	
Brūnā čakste	Nemainās	Nemainās	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	
Dzērve	Nemainās	Nemainās	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	
Grieze	Nemainās	Nemainās	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	
Jūras ērglis	Nemainās	Nemainās	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	
Klinšu ērglis	Nemainās	Nemainās	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	
Ķīķis	Nemainās	Nemainās	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	
Mazais ērglis	Samazinās	Nemainās	Pieaug	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	Būtiski nepasliktinās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	
Mazais mušķērājs	Samazinās	Nemainās	Pieaug	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	

Melnā dzilna	Samazinās	Nemainās	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	
Niedru lija	Nemainās	Nemainās	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	
Pelēkā dzilna	Samazinās	Nemainās	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	
Sīla cīrulis	Samazinās	Nemainās	Pieaug	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	
Upes zīriņš	Nemainās	Nemainās	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	
Vakarlēpis	Nemainās	Nemainās	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	
Ziemeļu gulbis	Nemainās	Nemainās	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	
Zivju dzenītis	Nemainās	Nemainās	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	Nemainās, ievērojot rekomendācijas	Nemainās	

—
SIA EU Temporalis, Reģ. Nr. 55403042761, Dēļu iela 4, RĪGA, LV-1004

ŠIS DOKUMENTS IR PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

ĪADT (Natura 2000) apdzīvojošo īpaši aizsargājamo putnu sugu aizsardzības prasības

Dabas liegums "Ventas ieleja"

Dabas lieguma šķērsošanai paredzētajā pamata posmā un tā tiešā tuvumā neviena lielā putnu ligzda nav konstatēta, apsekošanas laikā īpaši aizsargājamo putnu sugu ligzdošana netika pierādīta, taču, ņemot vērā vairāku īpaši aizsargājamo sugu īpatņu klātbūtni plānotās EPL tuvumā, īpaši aizsargājamo putnu sugu ligzdošanai un barošanās vajadzībām piemēroto biotopu klātbūtni, kā arī ziņojumus vietnē Dabasdati.lv, obligāti jāievēro aizsardzības pasākumi:

1. EPL trases izveidei nepieciešamo atmežošanu un EPL būvdarbus, tai skaitā kravu pārvietošanu pa ceļiem dabas lieguma teritorijā, veikt tikai ārpus putnu ligzdošanas sezonas (1. marts - 31. jūlijs);
2. EPL būvniecību virs Ventas veikt tikai ārpus aktīvā putnu ligzdošanas laika (1. aprīlis - 31. jūlijs), ietverot arī buferjoslu 200 m uz katru pusi no upes krastiem (izvietojumu skatīt kartē (pielikumā));
3. **vadu aprīkošana ar marķieriem** (skatīt atzinuma pielikuma sadaļā "*Vispārējie pasākumi īpaši aizsargājamo putnu sugu aizsardzībai*" un kartē posmu Nr. 25)²⁰.

Dabas liegums "Skudru tīrelis"

Lai arī īpaši aizsargājamo sugu ligzdošana dabas lieguma R daļā nav pierādīta, tomēr, ņemot vērā šajā dabas lieguma daļā un tā tuvumā konstatēto īpatņu klātbūtni un šo sugu ligzdošanai un barošanās vajadzībām piemērotus biotopus, obligāti jāievēro aizsardzības pasākumi:

EPL trases izveidei nepieciešamo atmežošanu un EPL būvdarbus dabas lieguma tuvumā veikt tikai ārpus putnu ligzdošanas sezonas (1. marts - 31. jūlijs) (skatīt kartē posmu Nr. 34).

Ietekme uz mikroliegumiem īpaši aizsargājamo putnu sugu aizsardzībai

Īpaši aizsargājamo putnu sugu aizsardzībai izveidotie mikroliegumi, kuri atrodas EPL 5. apakšalternatīvas iespējamās ietekmes zonā, norādīti 4. tabulā. Nevienā līdz šim izveidotajā mikroliegumā EPL izbūves un ekspluatācijas nelabvēlīga ietekme netiek prognozēta.

---

²⁰ Prinsen, H.A.M., G.C. Boere, N. Pires & J.J. Smallie (Compilers), 2011. Review of the conflict between migratory birds and electricity power grids in the African-Eurasian region. CMS Technical Series No. XX, AEW Technical Series No. XX Bonn, Germany

4. tabula. Paredzētās darbības vietā un tās apkārtnē esošie mikroliegumi

ML kods	ML objekts	Platība, ha	Buferzonas platība, ha	Attālums līdz plānotajai EPL, km un alternatīvas	Aizsardzības pasākumi
1265 (ID 185032)	Mednis	3,41	4,49	ML atrodas 1,7 km attālumā no 5. apakšalternatīvas	Nav nepieciešami. Šādā attālumā nelabvēlīga ietekme uz šīs putnu sugas ligzdošanu mikroliegumā netiek prognozēta
1269 (ID 185017)	Mednis	4,83	12,07	ML atrodas 1,9 km attālumā no 5. apakšalternatīvas	Nav nepieciešami. Šādā attālumā nelabvēlīga ietekme uz šīs putnu sugas ligzdošanu mikroliegumā netiek prognozēta
1270 (ID 185224)	Mednis	4,16	19,83	ML atrodas 1,7 km attālumā no 5. apakšalternatīvas	Nav nepieciešami. Šādā attālumā nelabvēlīga ietekme uz šīs putnu sugas ligzdošanu mikroliegumā netiek prognozēta
1989 (ID 185001)	Jūras ērglis	42,15	41,75	ML atrodas 1,8 km attālumā no 5. apakšalternatīvas	Nav nepieciešami. Jūras ērgļa ligzdošana mikroliegumā pēdējos gados nav konstatēta. Nelabvēlīga ietekme uz šīs putnu sugas ligzdošanu mikroliegumā netiek prognozēta

Kumulatīvā ietekme

Kumulatīvās ietekmes analīze 5. apakšalternatīvai jau veikta 29.01.2026. atzinuma izstrādes gaitā un atspoguļota atzinumā.

Nepieciešamais monitoringa pirms un pēc EPL nodošanas ekspluatācijā

Minimālā monitoringa programma norādīta atzinumā un attiecas arī uz 5. apakšalternatīvu.

Papildus atzinumā minētajam, tiek paredzēti šādi monitoringa pasākumi:

1. nepieciešams veikt atkārtotu mazā ērgļa ligzdas meklēšanu konstatētās 2026. gadā neapdzīvotās ligzdas tuvumā (X 384518, Y 314089);
2. ieteicams arī veikt mazā ērgļa ligzdas meklēšanu vietā, kur apsekošanas laikā (26.05.2026. un 27.05.2026.) divreiz tika konstatēts mazā ērgļa īpatnis vienā vietā ielidojam mežaudzē (X 379310, Y 322170).

Ligzdu meklēšana veicama laikā, kad to ir iespējams vieglāk atrast, kā arī, kad cilvēka klātbūtnei ir mazāka nelabvēlīga ietekme uz ligzdošanu - 2026. gada jūlijā un, ja nepieciešams, bezlapu periodā un 2027. gadā.

Ja tiek konstatēta apdzīvota ligzda un tiek konstatēts, ka EPL 5. apakšalternatīvas izbūve varētu atstāt būtisku nelabvēlīgu ietekmi uz mazā ērgļa ligzdošanu, veicami šādi **aizsardzības pasākumi**:

- Nepieciešams izmainīt EPL trases izvietojumu tā, lai izcērtamās trases mala atrastos vismaz 250 m attālumā no apdzīvotās mazā ērgļa ligzdas.
- Ja šis nosacījums nav izpildāms, obligāti piemērojams kompensējošs pasākums - mākslīgās ligzdas izbūve piemērotā mežaudzē šīs ligzdas tuvumā. Mākslīgā ligzda izbūvējama pirms koku ciršanas EPL trasē attiecīgajā meža masīvā.

Monitoringa veikšanai un mākslīgās ligzdas izbūvei piesaistāms sertificēts putnu eksperts, kurš nosaka mākslīgās ligzdas izbūves vietu un veic pārējās ar ligzdvieta aizsardzību saistītās darbības.

PIELIKUMI

Kartogrāfiskais pielikums

Ārpus šī dokumenta sniegts kartogrāfiskais pielikums, kurā atainoti aprakstītie putnu aizsardzības pasākumi. Pielikums ir atzinuma papildinājuma neatņemama daļa.

Pievienotas šajā atzinuma papildinājumā izvērtētās 5. apakšalternatīvas kartes, kā arī, sakarā ar veiktajām EPL izvietojuma izmaiņām, visas EPL aktualizētās kartes.

Elektroniskais ĢIS pielikums

Elektroniskais pielikums satur kartogrāfiskajā pielikumā attēlotos telpiskos datus pielietošanai ĢIS vidē, kā arī veikto apsekojumu maršrutus.

Elektroniskais ietekmju uz dzīvotnēm datu pielikums

Kumulatīvās ietekmes izvērtējuma pielikumi pievienoti 29.01.2026. atzinumam.

5. tabula. Termiņa ierobežojumi noteiktu putnu sugu aizsardzībai

Putnu suga, biotops	Ierobežojuma Nr. (skatīt kartēs)	Termiņa ierobežojums	Piezīmes
Ūdenstece - Venta un Riežupe	26	01.04. - 31.07.	Ventas un Riežuopes šķērsošanas vietā un 200 m uz katru pusi no upju krastiem
Grieze <i>Crex crex</i>	27	01.05. - 31.07.	Griezes aizsardzībai prioritāras vietas saskaņā ar modelēto dzīvotņu augstākās piemērotības šūnām ²⁶
Apodziņš <i>Aegolius funereus</i>	28	15.03. - 30.06.	Apodziņa aizsardzībai prioritārās vietas saskaņā ar izpētē konstatēto un pūču aizsardzības plāniem ²¹
Peļu klijāns <i>Buteo buteo</i> un nenoteiktu sugu lielās ligzdas	30	01.03. - 31.07.	500 m attālumā ap ligzdu. Vairāk informācijas par ligzdām skatīt 1. tabulā
Iespējamās mazā ērgļa <i>Clanga pomarina</i> ligzdas	31	01.03. - 15.08.	500 m attālumā ap ligzdu. Vairāk informācijas par ligzdām skatīt 1. tabulā
Augstais purvs (dabas liegums "Skudru tīrelis"), piegulošās mežaudzes	33	01.03. - 31.07.	Starp dabas liegumu un EPL 5. apakšalternatīvu atrodas vērtīgas dobumperētājiem, mežirbei u.c. retām putnu sugām piemērotas mežaudzes

5. tabulā norādītajos laika posmos – kartēs norādītajās teritorijās – nav pieļaujami EPL trases atmežošanas darbi un EPL būvniecības darbi, tai skaitā materiālu piegāde objektā pa meža ceļiem.

5. tabulā norādītajos laika posmos – kartēs norādītajās teritorijās – EPL ekspluatācijas laikā – nav pieļaujami plānoti EPL uzturēšanas un remonta darbi. Pieļaujami ar avāriju likvidēšanu saistīti un citi neatliekami darbi.

²¹ Avotiņš jun. A. 2019. Apodziņa *Glaucidium passerinum*, bīkšainā apoga *Aegolius funereus*, meža pūces *Strix aluco*, urālpūces *Strix uralensis*, ausainās pūces *Asio otus* un ūpja *Bubo bubo* aizsardzības plāns. Latvijas Ornitoloģijas biedrība, Rīga.

6. tabula. Lauka darbu detalizācija EPL projektā

Datums, laiks	Apsekojums / aktivitāte	Laika apstākļi	Novērotājs
25.03.2026. Plkst. 13:37-18:25	Piektās apakšalternatīvas apsekošana, lielo ligzdu meklēšana, pārbaude, gadījuma novērojumu fiksēšana	Vēja ātrums 4, nokrišņu nav, gaisa temperatūra 12°C, redzamība 100%, mākoņi 75%	Ojārs Demiters
26.03.2026. Plkst. 8:33-17:03	Piektās apakšalternatīvas apsekošana, lielo ligzdu meklēšana, pārbaude, gadījuma novērojumu fiksēšana	Vēja ātrums 4, nokrišņu nav, gaisa temperatūra 4°C, redzamība 100%, mākoņi 75%	Ojārs Demiters
27.03.2026. Plkst. 9:51-22:21	Piektās apakšalternatīvas apsekošana, lielo ligzdu meklēšana, pūču uzskaitē, gadījuma novērojumu fiksēšana	Vēja ātrums 2, nokrišņu nav, gaisa temperatūra 3°C, redzamība 100%, mākoņi 25%	Ojārs Demiters
01.04.2026. Plkst. 9:38-21:00	Piektās apakšalternatīvas apsekošana, lielo ligzdu meklēšana, pūču uzskaitē, dzeņu uzskaitē, gadījuma novērojumu fiksēšana	Vēja ātrums 1, nokrišņu nav, gaisa temperatūra 1°C, redzamība 100%, mākoņi 25%	Ojārs Demiters
02.04.2026. Plkst. 6:50-16:39	Piektās apakšalternatīvas apsekošana, lielo ligzdu meklēšana, pārbaude, dzeņu uzskaitē, gadījuma novērojumu fiksēšana	Vēja ātrums 0, nokrišņu nav, gaisa temperatūra -1°C, redzamība 100%, mākoņi 0%	Ojārs Demiters
08.04.2026. Plkst. 8:06-20:50	Piektās apakšalternatīvas apsekošana, lielo ligzdu meklēšana, pārbaude ar dronu, pūču uzskaitē, dzeņu uzskaitē, gadījuma novērojumu fiksēšana	Vēja ātrums 0, nokrišņu nav, gaisa temperatūra 0°C, redzamība 100%, mākoņi 25%	Ojārs Demiters
09.04.2026. Plkst. 8:41-15:07	Piektās apakšalternatīvas apsekošana, lielo ligzdu meklēšana, pārbaude, dzeņu uzskaitē, Skudru tīreļa un piegulošo mežaudžu apsekošana ar dronu, gadījuma novērojumu fiksēšana	Vēja ātrums 1, nokrišņu nav, gaisa temperatūra 2°C, redzamība 100%, mākoņi 25%	Ojārs Demiters

30.04.2026. Plkst. 08:09-09:40	Lielo ligzdu apdzīvotības pārbaude, gadījuma novērojumu fiksēšana	Vēja ātrums 1, nokrišņu nav, gaisa temperatūra 6°C, redzamība 100%, mākoņi 25%	Ojārs Demiters
27.05.2026. Plkst. 12:23-17:35	Lielo ligzdu apdzīvotības pārbaude, gadījuma novērojumu fiksēšana	Vēja ātrums 5, nokrišņu nav, gaisa temperatūra 15°C, redzamība 100% , mākoņi 50%	Ojārs Demiters